

“ ZARJA ”

MESEČNIK ZA SLOVENSKO ŽENSTVO V AMERIKI.

Štev. (No.) 30.

December, 1931.

Letnik (Volume) 3.

1926 - - - - - 1931

E dni, ko bodo v kratkem zopet zazvonili božični zvonovi, stopa “Zarja” med vas v dvakratni praznični opremi: kot božična številka in kot jubilejna številka, izdana ob petletnici enega najlepših cvetov, ki so pognali iz slovenskega naseljenišva v Ameriki: SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE.

Naj bo ta številka posvečena Božičnemu Detetu v zahvalo za obilni blagoslov, ki ga je očitvidno sipalo na našo organizacijo od začetka pa do današnjega dne. Naj bo izraz prošnje, ki se dviga iz src nas vseh, da bi Božično Dete tudi za naprej stalo na naši strani, dalo našemu delu, ki kot človeško delo nikoli ne more biti popolno, blagoslov in vspeh, ter nam v odločilnih trenutkih vlilo moči, da ne bomo na začetni poti omagali.

Naj pa bo ta številka tudi — vsaj skromen — izraz priznanja in hvaležnosti vsem onim velikim slovenskim ženam v Ameriki, ki se pred petimi leti niso obotavljale priklicati SLOVENSKO ŽENSKO ZVEZO v življenje, ko so spoznale, da ž njo lahko neizmerno mnogo koristijo ostalim rojakinjam v Ameriki. Naj bo izraz priznanja onim, ki so sledile klicu pionirk in vsaka po svojih močeh do danes krepko sodelovale. Naj jih poziva k nadaljemu krepkemu in požrtvovalnemu delu.

Naj bo priznanje slovenskim duhovnikom, ki so s peresom in živo besedo polagali in še polagajo temelje, na katere se naj zida lepa in trdna stavba SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA.

Ta božična in jubilejna številka pa naj bo tudi klic vsem tistim rojakinjam v Ameriki, ki danes še niso naše članice: Pristopite nemudoma! Ve potrebujete SLOVENSKO ŽENSKO ZVEZO, — SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA potrebuje vas vse!

Na delo, ljubljene sestre in druge rojakinje, da bo SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA tudi ob desetletnici mogla gledati na razmeroma tako dobre uspehe, kakor gleda danes, ob petletnici.

Božično Dete naj nas blagoslovi!

Urednica.

A. Schiffrer:

Božični mir

DEVETNAJST sto let je stara povest o božični noči. Še vedno je nova, še vedno lepa, še vedno polna upanja, tolažbe in nad. . . Slišali smo jo kot otroci, jo razumeli po otročje, in se radovali nad njo po otročje. Danes, ko se upogibajo naša pleča in naša kolena pod težo dneva, jo čujemo zopet. Nove misli se nam vzbujajo in novi spomini. Nehote se vzbudi človeku želja v srcu, tako močna, da nehote vsklikne: Da bi bilo človeško življenje ena sama, nepretrgana sveta noč . . .!

Tam na betlehemske poljanah se je rodilo slabotno dete deviški materi — tako revni in tako prosti, da je nihče ni hotel spoznati za svojo in je sprejeti pod svojo streho. V siromašnem, na pol podrtem hlevu, je našel "sv. Jožek, dobri možek" zavetišče pred mrazom in vetrom za sebe in za svojo poročeno ženo. "Ko sta bila tam se je dopolnil čas poroda. In porodila je sina prvorojenca, ga položila v plenice in položila v jasli. V tistem kraju pa so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi. In angel Gospodov je pristopil k njim in svetloba Gospodova jih je obsvetila in silno so se prestrašili. Angel jim je rekel: "Ne bojte se; zakaj, glejte oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je v mestu Davidovem danes Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bo znamenje. Našli boste dete v plenice povito in v jasli položeno. In v hipu je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki so Boga hvalili in govorili: "Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji." — Tako se je praznoval prvi Božič — kot nam pove sv. Luka, evangelist, za časa ljudskega štetja, ki se je vršilo na povelje rimskega cesarja Avgusta. V Palestini je izvedel popis Publij Sulcipij Kvirin, ki je postal cesarski namestnik v Siriji leta 746 po rimskem koledarju in je ostal tam za dobo treh let. Po teh računih je bil rojen "Zveličar, ki je Kristus Gospod," leta 749 po ustanovitvi mesta Rima ali pa po našem štetju nekako pred 1932 leti.

Tri sv. maše. Prva, ki se začne o polnoči, nas spominja na praznovanje Božiča, kot so ga praznovali prvi Kristjani v Judeji. Slike po katakombah pričajo še danes, da se je ta navada nadaljevala v Rimu med prvimi Kristjani. Brez števila starih pesmi v vseh jezikih, starih šeg in spomenikov, govori glasneje kot vsaka beseda, da je bil Božič najlepši dan v letu med civiliziranimi narodi v srednjem veku. Danes, po tolikih letih, je božični dan še vedno povsod največji praznik v letu, in kot nam pove skušnja, edini praznik, kateriga vsi ukrepi svetnih oblasti ne morejo ne povečati in tudi ne zmanjšati. Kedor ima le količkaj vere v svo-

Rev. Anton Schiffrer,
duhovni nadzornik SŽZ.

jem srcu ali pa vsaj skuša živeti po volji božji, stopi ta dan v božji hram, da zopet čuje povest o blaženi božični noči.

Mož se nam hoče, mož, ki nosijo glavo po koncu in pesti pripravljene za boj; mož vojskovodij, pred katerih močjo se tresejo narodi; mož, ki narekujejo svojo voljo narodom, spreminjajo meje in nalagajo bremena na izključena ramena podložnikov; mož učenih, ki preobračajo zemeljsko plast in uklepajo zemeljske sile pod svojo oblast; mož prebrisanih, ki narekujejo pogoje miru z železno pestjo; mož previdnih, ki razpolagajo z zemeljskimi zakladi in ustvarjajo nova bogastva! Ta glas se razlega skozi vsa stoletja od pamtiveka. Vsaka doba v zgodovini človeštva je imela svoje junake, na katere je človeštvo zidalo svoje nade. Slavni vojskovodje, globoki misleci, hrabri raziskovalci, pomembni iznajditelji in ponosni Krezi se vrste v zgodovini eden za drugim. Svet se jim je klanjal, bodisi iz hvaležnosti ali pa iz strahu, jih pokopal in — pozabil. Prepereli listi zgodovine so edine priče njihovih imen in njihovih slavnih del. Le eno ime je, katero izgovarjajo človeške ustnice vseh narodov s hvaležnostjo v srcu, z ljubeznijo in ponosom — le ena zgodovinska oseba je, pred katero se brezpogojno pripogibajo kolena revnih in bogatih, preprostih in učenih — namreč pred Njim, ki se je rodil iz revne deviške matere v siromašnem betlehemske hlevu.

“Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod.” Božja previdnost in človeška modrost; kako sta si različni! Vse, kar svet zaničuje in zametava, je združeno v betlehemske hlevu. Revščina, skromnost, preprostost, nevednost in telesna šibkost uspodobljena v otroku: to je odgovor Boga Stvarnika na človeške zahteve. “In to vam bo znamenje: Našli boste dete v plenice povito in v jasli položeno.” Kako so se uresničile besede angela nam pove na široko in globoko oglašena pot k betlehemske hlevu. Vsak človek jo mora nastopiti prej ali slej v svojem življenju, in se odločiti za nauke, ki so izšli iz te zemeljske revščine, ali pa proti njim. Srednje poti tukaj ni nobene . . .

Ne, človeški razum brez razsvitlenja od zgoraj ne more najti odgovora ob pogledu na betlehemske hlev. Herod je čul o tem detetu in njegovi revščini. Iskal je odgovora in ga ni našel. Prišla je ta povest na ušesa oholih pismarjev in farizejev. Prezrli so jo. Zabave in bogastva lačni prebivalci Betlehema so čuli pogovore pastirjev. Niso razumeli. Le tistim, ki so po božji volji, je bila dana moč razumeti betlehemske skrivnosti. Revni in preprosti pastirji so hvalili Boga ko so se vračali nazaj k svojim čredam. Isto ve povedati sveta povestnica o treh modrih iz jutrove dežele. Nepretrgana je vrsta slavnih in učenih mož, ki so zavrgli slavo, čast, premoženje in vse udobnosti, katere jim je svet ponujal, in sledili nauku, ki ga jim je nudilo betlehemske uboštvo. Brezštevilna je množica krepstnih žena in devic, ki so zapustile soje domove, in se odpovedale vsemu kar prija človeškim očem in srcu, samo da služijo detetu, ki se je rodilo v betlehemske hlevu. In svet je bogatejši in lepši zaradi žrtev onih, ki so razumeli pomen božične povesti. Edino plačilo za njihovo požrtvovalnost je bilo to kar so iskali, namreč — mir srca.

Mir! . . . “Mir ljudem na zemlji!” — Na milijone ljudi je prelilo svojo kri na bojnih poljih samo v naših dneh, da izvojuje mir. Konferenca v Versaillesu na Francoskem je sklicala skupaj vso zemeljske modrost in oblast, da se zagotovi mir. Koliko let že posluje mirovno sodišče v Hagu da se ohrani mir? — Kakšen mir? — Človeški? — Zakaj se danes tresejo vse politične ustanove v boju za obstanek? Ali ni obstoj vseh držav več ali manj vprašanje jutrajšnjega dne? Kedo ne občuti posledic brezposelnosti, zane-marjene trgovine in propada poljedelstva? — Kedo si ne želi miru? — Edino le mir more prinesiti sporazum in sodelovanje med narodi, pregnati nezaupnost in dvome med onimi, ki vladajo in so vladani? In darovi miru! — Komu so neznani? — Priložnost vsakega človeka služiti si kruh ob potu svojega obraza; pripoznanje lastninske pravice posameznikov in držav; sodelovanje delodajalca in delavca; med obema sporazum, ki bo na eni strani zagotovil delavcu spodobno človeško življenje, na drugi strani pa primeren in pravičen dohodek delodajalcu; odstranjenje nevarnih nauk in nemožnih teorij, ki ogrožajo vsak dan upropasti civilizacijo, ki jo je sezidala človeška družba z brezštevili žrtvami po toliko tisoč letih.

Slava, čast, oblast, moč, bogastvo in udobnost so pridelki človeškega truda in razuma. Z vsemi temi razpolaga družba nič manj kot je v mladih dneh človeške zgodovine. Tisti pa, ki more prineset MIR v človeška srca je edinole Bog. Iz betlehemskega hleva je zasijal prvi žarek miru na svet. Vsi tisti, ki so iskali miru ob nogah betlehemskega deteta, so ga našli. In tisti, ki ga iščejo danes, ga bodo našli le tam, kjer je mir edino možen, namreč pri Bogu-človeku, Zveličarju, ki je Kristus Gospod.

Marie Prisland,
Mati in glavna predsednica Slovenske Ženske Zveze.

Marie Prislанд:

Ob petletnici

ESTRA urednica se je obrnila name, naj za jubilejno številko med drugim spišem tudi kratko zgodovino naše organizacije.

Naj začnem toraj z zgodovino! Nekaj je bilo že popisane v knjigi “Ameriška Slovenka,” ki jo je Zveza pred nekaj leti izdala, zato vseh podatkov ne bom tukaj navajala, ampak se bom omejila le na pomembnejše dogodke.

Slovenska Ženska Zveza je bila ustanovljena 19. decembra 1926. — Kako je prišlo do tega?

Josephine Račić,

glavna tajnica SŽZ. in urednica-upravnica “Zarje”.

Že dolgo pred ustanovitvijo Zveze sem gojila misel o skupni slovenski ženski organizaciji v Ameriki. Udeleževala sem se sej in konvencij ameriških ženskih organizacij, in bila žalostna vsakokrat ko sem pomislila, da edino Slovenke nismo skupno organizirane v tej deželi. Sanjarila sem, kako lepo bi bilo, ko bi imele tudi me svojo organizacijo, potom katere bi se združile, se zblížale, ena drugi pomagale, ter v slučaju narodne potrebe skupno nastopile. — Take in enake misli so mi rojile po glavi. — V jeseni leta 1926 sem bila zopet navzoča na konvenciji Narodnega Ženskega Katoliškega Sveta

(National Council of Catholic Women), na kateri je bilo zbranih okoli dva tisoč delegatinj iz cele Amerike. Pazno sem sledila poročilom odbornic in delegatinj, divila se njihovem nastopu, čudila se njih požrtvovalnosti in uspehom, ter sama pri sebi rekla: “Če te Amerikanke, ki niso prav nič boljše kot me, zamorejo toliko doseči, zakaj bi Slovenke ne zmogle vsaj majhen del tega?” — Napisala sem članek, ki je bil priobčen v listu “Amerikanski Slovenec,” v katerem sem dokazovala organizirano žensko moč drugih narodnosti, ter našo praznoto. Sprožila sem misel, naj bi se naše ženske združile v svojo lastno žensko zvezo ali kakoršnokoli ime bi že bilo. — Pisala seveda sem, veliko upanja na uspeh pa nisem imela. Vendar so začeli prihajati odmevi iz raznih krajev z veliko naglico. Vsi so klicali: “**Svojo organizacijo hočemo! Le kar naprej z idejo!**” — V resnici nisem pričakovala, da bi se naše ženske tako naglo oprijele te misli in bile tako hitro pripravljene za novo organizacijo. To mi je priča, da je bil trenotek ravno pravi, in je slovenska žena končno uvidela potrebo svoje lastne organizacije.

Prvega decembra, en mesec in pol od časa ko je bil moj poziv priobčen, sta se že ustanovili prvi

Anna Motz,

glavna blagajničarka SŽZ.

dve podružnici, in sicer v Sheboyganu in Chicagi, to pa zato, da smo imele s čim začeti. Za 19. decembra je pa bil sklican shod v Chicagi, na katerem se je ustanovila nova organizacija. Na shodu se je določilo ime kakor ga ima naša Zveza še danes, sprejela so se pravila ter določilo poslovanje. Nova organizacija je začela poslovati prvega januarja 1927. Na drugem mestu bo objavljen odbor, ki je bil deloma izvoljen na omenjenem shodu, deloma pa izpopolnjen pismenim potom. Kak namen se je novi organizaciji začrtal, ne bom tukaj navajala, ker je zapopaden v našem čarterju kakor tudi v pravilih samih, ter je znan vsaki članici.

Ko je bila Zveza organizirana, se je prvi priglasiil zapad za pristop, in sicer nasebini Pueblo in Oregon City. Takoj za temi je prišel Indianapolis,

vsebovala zgodovino Zveze in njenih takratnih podružnic, poleg veliko lepih in podučljivih člankov v slovenskem in angleškem jeziku.

Meseca julija 1929 je pa zagledala luč sveta prva številka našega lastnega glasila, Zarje. Do takrat smo imele za glasilo list Amerikanski Slovenec, na katerega pa niso bile vse članice naročene. Teškoče so imele tajnice, ker članstvo ni vedelo za razna navodila in objave. Kazalo ni drugega kot začeti z lastnim glasilom. Če računamo stroške glasila, pridemo sicer do precej visokih števil; pomisliti pa moramo da naša organizacija bi ne bila to kar je, če bi ne imela lastnega glasila. Sicer nam je bil list Amer. Slovenec vedno na uslugo in nikakor ne sme biti mala naša hvaležnost napram temu listu, ker nam je bil naklonjen ob času ko še

Matilda Duller,

bila je dvakrat gl. blagajničarka SZZ.

Mary Glavan.

Ustanovila je podr. št. 10. — Izborna agitatorica. — Prej I. gl. podpredsednica SZZ.

Fannie Jazbec.

Uredila je "Ameriško Slovenko". Sedaj v Kranju na Gorenjskem.

Barberton in Forest City. Vse te podružnice so bile ustanovljene meseca decembra in januarja. Pozneje so sledile še druge in danes jih imamo 51, kar znači nekaj več kot deset za vsako leto obstanka.

Prva konvencija se je vršila v Chicagi 7. in 8. novembra 1927. Navzočih je bilo šestnajst delegatinj. Sprejele so več važnih predlogov in zaprosile za državno dovoljenje, katerega smo 14. decembra istega leta tudi prejele.

Druga konvencija je zborovala koncem meseca maja 1930 v Sheboyganu. Navzočih je bilo 39 delegatinj in glavnih odbornic. Tudi na tej konvenciji je bilo sprejetih več važnih predlogov, ter so se izpopolnila in izboljšala pravila in poslovanje.

Leta 1928 je Zveza izdala svojo prvo publikacijo, knjigo "Ameriška Slovenka." Ta knjiga je

nihče ni veroval v žensko slovensko organizacijo. Osobje pri listu je bilo z nami, ter nam dalo kolone lista na razpolago, da smo lahko po svoji volji klicale, bodrile in organizirale. Zato lepa hvala uredništvu Amer. Slov. za pomoč.

Dasi smo vse ljubile svoje prvo glasilo, vendar se z dopisovanjem v svoj lasten list počutimo bolj domače; lažje zapišemo kar hočemo, lažje pove-
mo to, kar je namenjeno samo ženskam, samo našim članicam. — Neprecenljiva je korist lastnega glasila za našo organizacijo; da bi jo le znale izrabiti! "Zarja" je naša največja moč. Potom nje lahko storimo največ. Lahko kličemo k skupnosti, agitiramo, organiziramo, poročamo, potožimo . . . vse lahko storimo potom lastnega glasila. Same svoj gospodar smo. Največja in najslajša je zavest, da je Zarja naša; delo naših rok, uspeh in nagrada

našega truda. Zato zavednost naših članic sodim po tem, kako čitajo Zarjo. — Dobimo nekatere, ki jo prečitajo površno — druge, ki berejo samo povest — nekatere čitajo samo dopise, — zopet nekatere, ki sploh nimajo časa za čitanje — veliko in veliko pa je takih, ki Zarjo preberejo od konca do kraja in še oglase po vrhu. **Take, in edino take, so prave zavedne članice.** — Koliko pisarenja bi se meni in glavni tajnici prihranilo ko bi članice pazno čitale naše glasilo! Koliko manj nesporazumov bi bilo, koliko več jasnosti v gotovih ozirih, če bi vsaka članica prečitala Zarjo od konca do kraja! — če že ne iz drugega vzroka, vsaj zato ker jo plača. Upam, da bodo te besede prišle pred oči onim, ki nimajo časa čitati glasila. Dasi je jako malo takih, vendar zavedno članstvo S. Ž. Z. bi moralo čitati Zarjo sto procentno.

* * *

Sedaj ob petletnici se v hvaležnosti spomnimo vseh naših pionirk, ki so od začetka do danes pomagale graditi organizacijo, katera se je z njihovo pomočjo pred petimi leti pričela. Hvaležen spomin ustanoviteljicam vseh podružnic, posebno prvih, ker takrat je bila ustanovitev podružnice jako težka stvar! Hvaležno se spomnimo vseh naših bojevnic ves čas obstanka, ki so z besedo in peresom bodrile naše ženstvo, ter se niso dale oplahiti grozečim oblakom nasprotstva, ampak so zvesto in neustrašeno stale na braniku za ideale naše Zveze, ne glede komu se zamerijo, ali odkod se vlije ploha. Imen ne bom naštevala, ker jih je preveč; povem pa, da imam dober spomin in hvaležno srce.

Ob petletnici je naša dolžnost, da se spomnimo tudi svojih glavnih uradnic. Odkar Zveza obstoji smo imele tri glavne odbore. Nekatero so članice vseh treh. Priznati moramo, da je bila Zveza precej srečna v izbiranju gl. odbora, ker je vedno v svoje vrste dobila vrle, zavedne članice, ki so gledale za koristi Zveze. Imele smo, in še imamo odborice, ki povsod delujejo za procvit in naraščaj organizacije kakor tudi podružnic. Po večini so te gl. uradnice tudi ustanoviteljice lokalnih podružnic. Zato naj bo na tem mestu v imenu organizacije izrečena najlepša zahvala vsem trem dosedajnim glavnim odborom za vso požrtvovalnost in delavnost v prid Zveze in podružnic.

S hvaležnostjo se tudi spomnimo delavnega sotrudnika in duhovnega nadzornika Zveze in glasila preč. g. Antona Schiffrerja. — S svojo dalekovidnostjo in rabsodnostjo je v veliko pomoč gl. odboru kakor tudi organizaciji. Njegovi članki za naše ženstvo se splošno štejejo kot najboljši, ter jih čitajo osebe, ki znajo ceniti prave ideje in jedrate besede. Zarja je ponosna na njegove spise,

članice pa vesele, in jih rade čitamo. — Častite-mu gospodu najlepša hvala! Bog ga živi še mnogo let!

Ob petletnici je tudi primerno, da se spomnimo vseh onih naših članic, ki so šle pred nami v večnost. Bile so nam sestre v življenju, naj nam bodo tudi po smrti. Spomnimo se njih delovanja s hvaležnostjo, in ohranimo jih v blagem, sesterskem spominu, ter tu in tam zmolimo kak očenaš za pokoj njihovih duš . . .

Kaj pa zanaprej? Naša organizacija še ni popolna in še dolgo ne bo, če je popolnost pri organizaciji sploh kedaj mogoča. Treba bo še dela in truda. Ni še prišel čas, da lahko denemo roke križem; naše delo še ni in še dolgo ne bo končano. Sicer imamo organizacijo na dobrem stališču, bo vseeno še treba gledati in skrbeti, da jo ne samo ohranimo kjer je, ampak da jo še razširimo in izboljšamo. Zato prosim vaše pomoči še zanaprej. Ostanite dobre, zveste delavke tudi v prihodnje, kakor ste bile v preteklosti. Glavni odbor, naj bo še tako zmožen in agilen, ne bo mogel veliko doseči brez vašega sodelovanja. **LE V SKUPNOSTI JE NAŠA MOČ!** Če ima glavni odbor celo armada dobrih delavk za seboj, lahko premaknemo svet, ako se lotimo.

V petih letih obstanka je naša organizacija dosegla veliko; toliko ni nihče pričakoval. Ko se je Zveza ustanovila je bilo rečeno, da je to samo nekaka ženska kaprica, ki se bo čez noč razblinila v nič. Nekateri so se potrudili celo tako daleč in z gotovostjo natančno določili, da bo obstala samo šest mesecev. Poglejte pa danes! Ne samo, da Zveza ni hotela tem prerokom ustreči, da bi po šestih mesecih legla v grob, ampak živi že peto leto in se čim dalje lepše razvija. Ker je organizacija postavljena na trdno podlago vere in narodnosti, sem prepričana, da se bo ravno tako čvrsto razvijala tudi v prihodnje, ter da ima lepo bodočnost.

V petih letih je naša mlada organizacija pod svoje okrilje zbrala že nad štiri tisoč članic; njeno premoženje pa znaša približno 25 tisoč dolarjev. Izdale smo svojo prvo knjigo ko je Zveza bila komaj dobri dve leti stara, sedaj imamo pa že svoj lasten list. Poglavitno je pa to, da se povsod med nami opaža uvaževanje žene in njenih pravic. Sme-lo trdim, da je ta pojav v veliki meri zasluga Slovenske Ženske Zveze. Vsem ženskam, članicam ali nečlanicam, je nova ženska organizacija dala, direktno ali indirektno, poguma in samozavesti, da zahtevajo svoje upravičene ženske pravice naj bo v društvenem ali socialnem oziru. To je uspeh, na katerega je lahko vsaka Slovenka v Ameriki ponosna, posebno pa članice Slovenske Ženske Zveze.

VODSTVO SŽZ. OD ZAČETKA DO DANES

PRVI GLAVNI ODBOR (1926-1928)

Predsednica: Marie Priland, Sheboygan, Wis.
 Podpredsednica: Katie Triller, So. Chicago, Ill.
 Tajnica: Julia Gottlieb, Chicago, Ill.
 Blagajničarka: Matilda Duller, Chicago, Ill.
 Nadzornice:

Jennie Ožbolt, Barberton, Ohio.
 Ludmilla Kushar, Berwyn, Ill.
 Mary Vidmar, Indianapolis, Ind.

Prosvetni odsek:

Julia Gottlieb, Chicago, Ill.
 Margaret Kozjan, Pueblo, Colo.
 Jennie Okoliš, Barberton, Ohio.

Publikacijski odbor:

Fanny Jazbec, Chicago, Ill.
 Bara Kramer, San Francisco, Calif.
 Mary Priland, Sheboygan, Wis.

Svetovalke:

Frances Tanko, Gilbert, Minn.
 Pauline Osolin, Forest City, Pa.
 Mary Godec, Sheboygan, Wis.
 Mary Plantan, West Lynn, Ore.
 Dorothy Dermeš, Steelton, Pa.

DRUGI GLAVNI ODBOR (1928-1930)

Predsednica: Marie Priland, Sheboygan, Wis.
 Podpredsednica: Mary Glavan, Cleveland, Ohio.
 Tajnica: Julia Gottlieb, Chicago, Ill.
 Blagajničarka: Matilda Duller, Chicago, Ill.
 Nadzornice:

Mary Vidmar, Indianapolis, Ind.
 Margaret Ritonja, Milwaukee, Wis.
 Rose Smole, Bradley, Ill.

Prosvetni odsek:

Mary Puhek, Detroit, Mich.
 Dorothy Dermeš, Steelton, Pa.

Publikacijski odsek:

Julia Gottlieb, Chicago, Ill., urednica in upravnica "Zarje".
 Pauline Osolin, Forest City, Pa.
 Mary Plantan, West Lynn, Ore.

Svetovalke:

Margaret Kozjan, Pueblo, Colo.
 Frances Žagar, Barberton, Ohio.
 Matilda Robertz, Eveleth, Minn.
 Bara Kramer, San Francisco, Calif.
 Mary Darovec, Cleveland, Ohio.

Voditeljica Mladinskega oddelka:

Helen Zakrajšek, Downers Grove, Ill.

SEDANJI GLAVNI ODBOR (1930-1932)

Častni član gl. odbora:

Rev. Anton Schiffrer, Milwaukee, Wis., duhovni nadzornik SŽZ. in njenega lista "Zarje".

Predsednica: Marie Priland, Sheboygan, Wis.
 I. podpreds.: Barbara Kramer, San Francisco, Calif.
 II. podpreds.: Annie Trdan, Chisholm, Minn.
 Tajnica: Josephine Račič, Chicago, Ill.
 Blagajničarka: Anna Motz, So. Chicago, Ill.

Nadzornice:

Josephine Erjavec, Joliet, Ill.
 Rose Smole, Bradley, Ill.
 Albina Novak, Cleveland, Ohio.

Prosvetni odsek:

Josephine Račič, Chicago, Ill., urednica in upravnica "Zarje"
 Josephine Hočevar, Cleveland, Ohio.
 Jennie Ozanich, Eveleth, Minn.
 Frances Ponikvar, Cleveland, Ohio.
 Mary Urbas, Cleveland, Ohio.

Načelnica Izobraževalnih klubov:

Albina Novak, Cleveland, Ohio.

Svetovalni odsek:

Mary Darovec, Cleveland, Ohio.
 Magdalena Widina, Pittsburgh, Pa.
 Mary Kopač, Milwaukee, Wis.
 Dorothy Dermeš, Steelton, Pa.
 Margaret Kozjan, Pueblo, Colo.

PODRUŽNICE SŽZ. OB USTANOVITVI IN DANES

Št.:	Kraj:	Podr. SŽZ. ustanov. dne:	Št. članic v začetku:	Št. članic danes:
1.	Sheboygan, Wis.	1. dec. 1926	35	120
2.	Chicago, Ill.	19. dec. 1926	35	59
3.	Pueblo, Colo.	dec. 1926	30	128
4.	Oregon City, Ore.	12. jan. 1927	12	29
5.	Indianapolis, Ind.	jan. 1927	28	41
6.	Barberton, Ohio	23. jan. 1927	11	74
7.	Forest City, Pa.	23. jan. 1927	8	58
8.	Steelton, Pa.	marca 1927	16	53
9.	Detroit, Mich.	16. jun. 1927	20	53
10.	Cleveland, Ohio	8. marca 1927	21	426
11.	Eveleth, Minn.	4. maja 1927	13	77
12.	Milwaukee, Wis.	31. okt. 1927	15	151
13.	San Francisco, Calif.	30. okt. 1927	21	72
14.	Nottingham, Ohio	31. okt. 1927	50	238
15.	Newburg, Ohio	7. nov. 1927	32	51
16.	So. Chicago, Ill.	22. feb. 1928	30	58
17.	West Allis, Wis.	20. marca 1928	21	40
18.	Cleveland, Ohio	2. apr. 1928	9	46
19.	Eveleth, Minn.	13. apr. 1928	19	256
20.	Joliet, Ill.	11. jun. 1928	14	225
21.	Cleveland, Ohio	1. jul. 1928	15	55
22.	Bradley, Ill.	1. avg. 1928	18	20
23.	Ely, Minn.	24. sept. 1928	10	90
24.	La Salle, Ill.	17. okt. 1928	60	43
25.	Cleveland, Ohio	23. nov. 1928	50	513
26.	Pittsburgh, Pa.	19. dec. 1928	25	116
27.	North Braddock, Pa.	17. apr. 1929	41	49
28.	Calumet, Mich.	10. apr. 1929	50	75
29.	Broundale, Pa.	14. maja 1929	14	19
30.	Aurora, Ill.	5. jun. 1929	13	17
31.	Gilbert, Minn.	9. avg. 1929	47	67
32.	Euclid, Ohio	1. sept. 1929	33	67
33.	New Duluth, Minn.	8. okt. 1929	17	24
34.	Soudan, Minn.	15. okt. 1929	18	23
35.	Aurora, Minn.	21. okt. 1929	10	13
36.	McKinley, Minn.	8. nov. 1929	24	44
37.	Greaney, Minn.	22. nov. 1929	11	20
38.	Chisholm, Minn.	22. jan. 1930	21	109
39.	Biwabik, Minn.	3. feb. 1930	23	22
40.	Lorain, Ohio	21. apr. 1930	49	21
41.	Cleveland, Ohio	19. maja 1930	39	163
42.	Maple Hgts., Ohio	30. maja 1930	21	18
43.	Milwaukee, Wis.	4. jun. 1930	13	56
44.	Valley, Wash.	15. jun. 1930	8	6
45.	Portland, Ore.	24. jun. 1930	14	21
46.	St. Louis, Mo.	20. jul. 1930	10	24
47.	Garfield Hgts., Ohio	17. jun. 1931	104	100
48.	Buhl, Minn.	1. avg. 1931	8	15
49.	Noble, Ohio	11. sept. 1931	11	15
50.	Cleveland, Ohio	15. sept. 1931	20	43
51.	Kenmore, Ohio	17. sept. 1931	8	13

Datume ustanovitve in prvotno število članstva posameznih podružnic smo posneli po prvih mesečnih poročilih (kjer so še ohranjena), "A. Sl.", knjigi "Ameriška Slovenka", in uradnih poročilih in dopisih v "Zarji". Sedanje število članstva je vzeto iz novemberskih poročil. — Josephine Račič.

Podružnica št. 19, SZZ., Eveleth, Minn.,

ki je pridobila 100 novih članic v letošnji kampanji.

1. vrsta: Mrs. Strahan, Mrs. F. Kokel, Mrs. Peterka, Miss Laurich, Miss Petrovcic, Mrs. Derzay, Mrs. Koce, Mrs. Frontar, Mrs. Podbevšek, Mrs. Brinc, Mrs. Masel (blagajničarka), Mrs. Kaučič, Mrs. Nemgar (predsednica), Mrs. Debevec (tajnica), Mrs. A. Steblaj, Mrs. Šute, Mrs. Gornik, Mrs. Novač, Mrs. Ulašič, Mrs. Peterlin, Mrs. Gasvoda, Mrs. Lušin.

2. vrsta: Mrs. Turk, Mrs. Oberstar, Mrs. Lušin, Mrs. Kalin, Mrs. Domovič, Mrs. Pene, Mrs. Primožič, Mrs. Filipovič, Mrs. Mayasich, Mrs. M. Capon, Mrs. Kral, Mrs. A. Capon, M. s. Prebeg, Mrs. Oražem, Mrs. Bonač, Mrs. Petrovčič, Mrs. Longar, Mrs. Kvaternik, Miss Berg, Miss Sevšek, Miss Habjan, Mrs. Laurič, Mrs. T. Gornik.

3. vrsta. Mrs. A. Nemgar, Mrs. Malevič, Mrs. Bajžel, Mrs. Culkan, Mrs. A. Indihar, Mrs. Garantini, Mrs. A. Cerar, Mrs. F. Čad, Mrs. Jemc, Mrs. Sterle, Mrs. Habjan, Mrs. Jerome, Mrs. A. Rozinka, Mrs. Ritmanič, Mrs. J. Kaučič, Mrs. Ambrožič, Mrs. Kerze, Mrs. Svetlin, Mrs. A. Indihar, Mrs. M. Lušin, Mrs. Rupert, Mrs. M. Steblaj, Mrs. Rakovec, Mrs. Ohlin, Mrs. Andolšek.

Podružnica št. 47, SZZ, Garfield Hgts., Ohio,

ko je prejela iz rok gl. predsednice najvišjo nagrado v letošnji kampanji, spominsko knjigo.

V prvi vrsti od leve so: 2. Jennie Pugel (zapis.), 3. Antonia Dolinar (blagajničarka), 4. Mary C. Bates (podpredsednica), 5. Louise Zidanič (predsednica), 6. Rev. J. J. Oman, 7. Marie Prislund (gl. preds. SZZ.), 8. Helen Tomažič (tajnica in ustanoviteljica podružnice; v manj kakor enem mesecu je ta največ sama, deloma pa s pomočjo drugih zbrala skupaj 104 članice-ustanovnice, kar najbrž nima primere v zgodovini katerekoli slovenske organizacije v Ameriki), 9. Ida Brožič (1. nadzornica), 10. Frances Bricel (nadzornica), 11. Valentina Blzjak (nadzornica).

Špelca:

Brez občutkov...

(Nadaljevanje)

LASOVNICA. Brez razuma, ki bi jo vodil, je orožje, ki škoduje dostikrat tistemu, ki ga nosi in rabi. Če Američanka še danes ne zna uporabljati tega orožja, kako moremo pričakovati od naših slovenskih naseljenk, da bi znale ceniti pomen glasovnice. Znani humorist William Rogers, ki ima ta talent, da navadno vedno žebelj na glavo zadene, se je nekoč izrazil, da je končno našel v Ameriki eno žensko, ki v resnici razume pomen devetnajstega amendmenta, namreč Mary T. Lathrop. Ona je menda edina, ki se zaveda, da ženska vspeva na privilegijih med tem ko hira pri pravicah.

Veliko resnice je na tem. Kedo se ne spominja onih lepih dni, ko je ženska sanjala o svobodi in enakopravnosti? Kadar si stopila v tujo hišo, je vsak možak vstal, da ti je izkazal spoštovanje, in če je bilo vse zasedeno na poulični kari, ti ni bilo treba drugega kot pogledati na moške in cela vrsta se je dvignila. Poskusi danes isto metodo. Nihče se ne bo zmenil. Danes lahko kihaš, kašljaš ali pa celo omedliš. Stala boš v nabasanem vozu, ker ima možak iste pravice kot jih imaš ti.

Marsikatera ženska je dobila zadnjih deset let drugačno mnenje o enakopravnosti, kot ga je imela popreje. Dobro se še spominjam, kako rožnato bodočnost so si obljubljale v onih dneh bojevitih sufragetke. "Večina prebivalstva štejemo, imele bomo vedno in povsod večino glasov. Tvorile bomo svojo lastno stranko in kongres bo plesal po naši viži." — "Možiček bo capljal za žensko kot sosedov Šek kadar je lačen" — tako se je slikala politična enakopravnost.

V koliko so se uresničile te sanje, govore najboljše dejstva. Dne 30. maja je imela National Woman's party svojo konferenco v Washingtonu, D. C. Mrs. Helen Elisabeth Brown je bila tam in kot predsednica od Bar Association v državi Maryland je spregovorila tele pomembne in resnične besede: "Ženske smo dale včasih veliko na Hooverjeve besede; prepričane smo bile, da je mislil resno, ko je govoril, da mora imeti ženska povsod enako priložnost z moškim. Kako smo se varale! Pošteno nas je potegnil za nos. Niti ene ženske nima v svojem kabinetu, čeprav bi lahko naštel na vsakem prstu roke najmanj po pet žensk zmožnih za tako delo. — Na Wickersham commission so postavili samo eno žensko, dasiravno je bila prohibicija začeta in izpeljana večinoma le od žensk. Niti ena ženska ne predseduje nobenemu izmed mnogoštevilnih državnih odborov. Po zadnji cenitvi spada ženskam 45

procentov premoženja v Zedinjenih državah in ženske zapravijo na leto nič manj kot 72 procentov skupnih dohodkov celega naroda. Ko je predsednik vabil skupaj vse uplivne osebe, da naj mu pomagajo rešiti depresijo, ni povabil nobene ženske."

Splošna sodba o republikanski stranki se glasi ravno tako kot pritožbe proti predsedniku. Hoover, kot se je pokazal do sedaj, je popolnoma zadovoljen, da ženske nosijo vodo in napajajo republikanskega slona, kadar je pa žival nasičena, položi najo samo možake, da jo jezdi.

Da niso demokrati nič boljši, nam zatrjuje Mrs. Hereford Dugan iz Indianapolisa, Ind. "Takole je pri nas v Indiani;" — trdi Mrs. Dugan — "vse je tako lepo organizirano, da bi ne moglo biti boljše. Vse deluje kot kolesa pri uri. Na papirju izgleda vse izvrstno. Kadar pa pride do obračunov smo me ženske pozabljene. Politika se še vedno določa po zakajenih zakotnih gostilnah, kot se je popreje. Kadar je odprto kako uradno mesto se na ženske nihče ne spomni. Za žensko ni nobene priložnosti v uradu dokler ni njen mož vsaj šest čevljev pod zemljo. Demokrati ne postopajo z žensko kot bi imeli, republikanci so pa še dosti slabši."

Najslabše pri vsem tem je pa to, da ni med žentvom nobene solidarnosti. V mesecu aprilu sta šli dve delegaciji k predsedniku prosit za sušo, in ena za mokroto. Secretary of Labor, Mr. Doak, je poslal Miss Mary Anderson v Genevo k mirovni konferenci, da tam zastopa ameriško žensko in posreduje, da se število delavnih ur za ženske skrajša. Komaj je prišla na mesto, je bila že odpoklicana od vlade, z naročilom, da sploh ne sme na konferenco, niti ne kot poročevalka. National Woman's party se je izrazilo, da se ji godi čisto prav, ker sploh ni imela tam nobenega opravka. Miss Burnitla Matthew celo trdi, da sploh Miss Anderson ni šla tja zastopati večine javnega mnenja ameriških žensk.

In čegava krivda je, da so ženske zapostavljane? Ali ni naša lastna? Zaradi enega samega klobuka, zaradi enega vatla porhanta, zaradi enega samega napačnega pogleda si skočimo v lase in se pretepamo toliko časa dokler je še kak zob v čeljustih. Gorje ženski, ki se skuša povspeti nad svoje sestre. Toliko časa jo bodo grizle njene sovrstnice, dokler jo ne bodo zgrizle in jo postavile vsaj za eno stopinjo nižje kot so druge. Je pač taka ženska narava, da prenese vse drugo razven še eno žensko, enako sebi, ali pa v kakoršnem koli oziru višjo. Če se ne motim, je poznala ženske napake Madame de

Stael boljše kot kedaj kateri drug človek. In Madame de Stael je bila prebrisana in bistroumna, tako, da se je celo Napoleon bal. Ženska ima samo enega sovražnika po njenem mnenju, in ta je ženska “Le eno zadoščenje imam kot ženska” — pravi v enem izmed svojih spisov, “da mi ne bo treba nikdar stopati v zakon z nobeno žensko.” Res, tako hudo se ni izrazil še nikdar noben možak o ženskem spolu!

Seveda, te besede so bile zapisane pred več kot

je pesem še danes tako, kot se je pred mnogimi, mnogimi leti. Tukaj se je še v naših dneh podpisovala za Mrs. Joe, ali pa John Kovach, in se je šele zadnjih deset let spremenila v Mrs. Mary Kovach. Vprašanje je, če je sploh spremenila svoje ime ali ne. Večina žensk še danes ne ve, da je ženska v Ameriki zadnjih deset let oseba, ki sme lastovati premoženje v svojem lastnem imenu, govoriti o državnih dolgovih, nastopati javno s svojimi nazori in voliti moškega ali pa žensko v državne in deželne ura-

Ko je bila blagoslovljena zastava podr. št. 25, Cleveland, Ohio.

V sredini boter in botra, Mr. in Mrs. Frank Zakrajšek. Spomin na eno najlepših slovesnosti SŽZ. v Clevelandu.

sto leti. Takrat ni bila ženska nič drugega kot ženska. Štela se je kot žena, ali mati, ali hči, ali sestra, ali snaha nekega moškega; nikakor pa ne kot človek, oseba, ki ima svoje misli, svoje nazore, svoje želje, svoje priložnosti, in svojo pravico do sreče. Rojena je bila zato, da so ji drugi narekovali in pisali, ali srečo, ali nesrečo. Ni še tako dolgo, da se je reklo Mici, ki je bila tako korajžna, da je “piva nič pvačova”, Mica Kovačeva, čeprav se je podpisovala z imenom “Mica Kovač”. V starem kraju se po-

de. Toliko je razlike med žensko danes in med žensko pred dvajsetimi leti, da je ženska danes tudi človek, med tem ko je bila popreje samo ženska in nič drugega.

Volitve so pred vrati. Na stotine važnih vprašanj ima biti rešenih predno bo prišlo glasovanje na vrsto. Vsa ta vprašanja, kot se vidi, bodo zopet pokrili z brezpomembno prohibicijo. Može se bodo ruvali, kot po navadi, za kruh in za delo, — ženske se bomo lasale zaradi pijače. Vse kaže tako. Kot

sem že omenila, niso ženske zastopnice vedele povedati ničesar drugzega za časa svojih konvencij v Washingtonu, kot to, da mora deželna postati na vsak način ali mokra ali pa suha. Vsak človek, ki količkaj pozna razmere po Zedinjenih državah, ve, da prohibicija sploh nima nobenega pomena. Naš najbolj popularen šport je nedvomno prenašanje kotličkov, in naša narodna himna, najbolj času primerna, bi se imela glasiti kot ona ribniška:

"Vre, vre, vre . . ."

Že več kot petdeset let se vleče ta pravda. Vzemi možu pijačo, in napravila boš iz njega človeka; so zatrjevale ženske. Danes ženska zahteva sama, naj se mu da pijača nazaj. Preobračati moškega je težava: Najprvo osivi mati zaradi njega, potem se ubije ženska nad njim; pa še vse nič ne pomaga. Pil bo dokler bosta prenesla želodec in grlo, in v zadnjih "cugih" bo še stokal:

"Dajte me v črni grob!

Liter na grob!"

Nihče bi mu ne zameril njegovih budalosti, če bi ne imele tako žalostnih posledic za druge. Še celo takrat, ko je popolnoma trezen, je dostikrat tako vrtoglav, da ni sam za nikamor. To je Bog spoznal na njem takoj po stvarjenju; zato mu je dal ženo, da pazi nanj, da ne zadene s svojo nogo ob kak kamen. Ni še tako tolgo ko sem slišala neko dobro pridigo. Govornik je v zbranih besedah skušal pojasniti pomen spanja za človeka. Omenjal je tudi Adama, kako je prestal svojo operacijo, ko mu je Bog odvzel eno izmed reber. Edino kar sem mogla posneti iz govora je bilo to, da bi mož spal še danes, ne meneč se za golazen, ki bi ga zgrizla na drobne kosce, da ga ni Eva zbudila in gledala do današnjega dne, da zopet ne zadremlje kje v kakem jarku.

Kmalu bi bila zašla. Res, beseda je bila o prohibiciji. Tako težko pridobljena prohibicija gre isto pot kot vse človeške pridobitve. Le en namen je imela ženska v srcu, ko je govorila in prosila za prohibicijo, namreč, da napravi iz moža — človeka. Kar in kolikor korakov se je napravilo, je bilo vse iz najboljšega namena. Nedvomno bi imela prohibicija tudi dober uspeh, da je ženstvo sodelovalo z vlado in samo upoštevalo zakon. Skušnja nas uči, da je marsikatera dobra ženica že imela naročen kotliček še predno so salooni zaprli svoja vrata. Kar je še bolj škodovalo prohibiciji, je bilo naivno prepričanje večine žensk, da je prohibicija blagoslov za njenega moža in njenega sina, ne pa za sosode. Poznala sem ženico, ki je kuhala vse noči in prodajala pijačo od hiše do hiše, doma pa šarila nad možem kadar se ga je nabral. Končno je razbila svoj kotel. Mož se je potepal po drugih hišah in "vozil barko" dan za dnem, toliko časa, dokler ni šla ženica tožit na sodnijo njega in vse one, ki so ga napajali. Seveda velja pri vsaki hiši isto pravilo kot je veljalo

pri njej, da pijača za moža in sinove ni dobra, med tem ko sinovi in možje drugih žena in mater sploh ne pridejo v poštev. Polomile so ga ženske, in to pri zakonu, ki je v resnici imel prinesiti blagoslov v žensko srce in blagostanje pod streho vsake hiše. Najbolj so ga pa polomile one ženske, ki so bile svoje dni najbolj vnete za prohibicijo. Tako vnete zagovornice ni imela prohibicija v devetih deželah kot je bila ravno Mabel Willebrandt. Zgovorna, dobro podklovana v zakonih, je nastopila pot reformatorjev. Leta 1921 so jo suhači poklicali v Washington, da jim pomaga posušiti Zedinjene države. Vsi reformatorji kar jih je kedaj poznala zgodovina se lahko skrijejo pred njo. V enem samem letu je prignala pred sodnijo nič manj kot 55,000 ljudi, ki so rušili prohibicijsko postavo. Kedo se ne spominja, kako je zbijala po mestu New Yorku ravno za časa zadnjih predsedniških volitev? In kako drzno in zavestno je nastopila proti Alfredu E. Smithu, predsedniškemu kandidatu, ker je stopil na noge proti prohibiciji. V svoji navdušenosti je zašla tako daleč, da so se je začeli bati še celo oni gospodje v Washingtonu, ki so mokri na zunaj in znotraj, in klub temu vedno glasujejo za suho postavo. Zahvalila se je za nehvaležno službo in se umaknila v solnčno Kalifornijo.

Zadnji teden sem pregledovala izložbe po trgovinah. Vse se je trlo okolo ene prodajalne. Najbrže imajo na prodaj nove jesenske klobuke, sem si mislila, in krenila v ono smer. Kakšno je bilo moje začudenje, ne morem opisati, ko sem videla, da so se ljudje malone pretepali za zavoje, podobne opeki. Še bolj sem se čudila, ko so mi povedali, da je v zavoju koncentrirano vino. Dva dolarja plačaš za vsako opeko, in če namočiš vsebino zavoja v galon vode, boš imel v teku par dni vino, lepo in rudeče, in tako močno, da človeku kar sapo zapira. Vine-Glo in Vine Grape Corporations izdelujeta to dragoceno blago. Kar hočeš lahko dobiš: port, muškatelec, malaga, klaret ali pa burgundec. Cena je vsem in povsod enaka. Gredo pa za njimi ko če-

Vesele članice podr. št. 8, Steelton, Pa., na pikniku. Katera je Dorothy Dermeš?

Podružnica št. 11, SŽZ., Eveleth, Minn.,

ki se je od lani povzpela od 49 na 77 članic.

1. vrsta: Cecilia Mavrin, Josephine Janezich, Annia Skrinar (blagajničarka), Mary Oberstar (predsednica), Jennie Ozanich (tajnica), Louise Zarnec, Antonette Cosh, Agnes Znidarsich. — 2. vrsta: Mary Spehar, Margaret Drob-nich, Annie Zubnar, Mary Marvec, Augustina Pogacnik, Mary Fumich, Ursula Ahlin, Amalia Smoly, Gertrude Kuzma, Annie Plipan, Mary Rebrovich. — 3. vrsta: Gertrude Znidarich, Marie Kopač, Barbara Lushine, Katie Fisher, Josephine Zoretich, Julia Setnikar, Mary Capan, Mary Sterbentz, Mary Kromar.

Podružnica št. 41, SŽZ., Collinwood, Ohio.

V enem letu je narastla od 46 na 163 članic; največ po prizadevanju Mrs. Margaret Poznich in Mrs. Mary Lušin.

1. vrsta: Jennie Stavanja, Josephine Mežnaršič (nadzornica), Marion Penko (zapisnikarica), Mary Radel (pod-predsednica), Mary Lušin (predsednica), Mary Rogel (tajnica), Margaret Poznič (blagajničarka), Mary Plešec. — 2. vrsta: Mary Grajzar, Antonia Branisel, Anna Anžič, Theresa Gubanc, Frances Turk, Mary Dremel, Louise Radel, Anna Somrak, Frances Somrak. — 3. vrsta: Josephine Šerola, Mary Zabjak, Angela Lušin, Frances Drobnič, Agnes Smole, Rose Piškur, Violet Mihalinec, Emma Perce. — 4. vrsta: Anna Stopar, Mary Lovšin Jr., Mary Rogel Jr., Mary Perušek, Elizabeth Zajc, Agnes Weiss, Anna Lovšin, Olga Turk, Anna Anžič, Josephine Zupanc.

bele za medom. V eni sami prodajalni v Manhat-
tanu jih prodajo do 2500 na uro, in vsak kos prinese
več kot \$1.00 čistega dobička družbi Fruit In-
dustries Ltd. of California. Da kedo ne napravi kake
napake, in ne rabi dragocenega zavoja v slabe na-
mene, nosi vsak zavoj sledeči napis: Ne prilivaj nobe-
ne vode, da ne boš kršil prohibicijske postave. Kot
vsakomur znano, je zagovornica in državna zastop-
nica družbe Fruit Industries Ltd. of California ravno
ista vneta Mabel Willebrandt, ki je pred leti tako

vneto vihtela sekero in jezik za čast in slavo prohi-
bicije.

Časi se spreminjajo, in mi se spreminjamo s časi.
Spreminjati mnenje na dan tolikokrat kot obleko, je
menda privilegij vsake ženske. Zgled nam je dala
mogočna Mabel. Ko bomo vse ženske vedele toliko
o skrivnostih prohibicije bomo prišle tudi me do pre-
pričanja, da prepirati se zaradi prohibicije se pravi
pravdati se za oslovo senco.

Marie Priland:

Žena in dom

ŠTIRI stvari napravijo življenje vredno živ-
ljenja: dom, ljubezen, zadovoljnost in ve-
selje. Dom je podlaga, ostale tri so zi-
dane na tej podlagi. Kjer ni dom pos-
taljen na pravo podlago, so ljubezen, za-
dovoljnost in sreča nepoznane. Prava
podlaga doma pa je zopet ljubezen in zadovolj-
nost, ki prineseta srečo in veselje.

Vsaka žena želi imeti prijeten dom. Ni toli-
ko ležeče na tem kakega moža je dobila, koliko
zasluži, kake so socialne razmere, ampak kakšen
dom si zna žena ustvariti sama. — Žena je kralji-
ca doma. Če zna s pravimi pripomočki vladati, si
bo ustvarila dom prijeten in vabljev, ne le za sebe,
ampak za celo družino. Prva podlaga doma in
družinske sreče je ljubezen.

Dekle se poroči. V zakon gre s čistimi ideali,
navdušena, vsa srečna. Njen možiček je nad vse lju-
bezniv. Nobene njene napake ne vidi, obožuje jo
čez vse na svetu . . . Polagoma pa žena začinja o-
pažati, da nekaj ni prav, da se je možiček začel
ohlajati; da ni več tako sladek in ljubezniv, da,
včasih jo skoraj pozabi poljubiti v slovo. — Modra
žena bo sprevidela, da nikakor ne more od moža
pričakovati, da bo igral zaljubljenca medenih ted-
nov vse svoje žive dni. Modra žena mu njegove
popustljivosti v teh zunanjih znakih ljubezni ne
bo štela v zlo; moža ne bo dolžila da je nima več
rad, da jo zanemarja; ne bo se grdo držala vsled
tega, da ne zakrivi prvega nesporazuma, iz katere-
ga se lahko razvije toliko drugih. Modra žena
ne bo nikdar dala povoda, da se kak mal prepriček
razširi v velik požar, kot se navadno dogaja. — Iz
prave malenkosti se mož in žena skregata. Če se
prepri ob pravem času ne omeji, povzroči veliko
škodo. Pride nesporazum, ki z leti prinese ved-
no večjo mržnjo, in koncem konca popolen raz-
dvoj. Pametna žena bo znala o pravem času pot-
peti . . . in molčati.

Če mož ni dobro razpoložen, skušaj najprvo
najti vzrok za to. Mogoče ga je kaj vjezilo v tovar-
ni ali trgovini, ali ima druge skrbi ali mogoče, no
mogoče . . . da je večerja pripaljena, ali da nimaš
doma pospravljenega, ali tudi sama nisi ravno pri-
jazna. Vse to je lahko vzrok moževe pobitosti.
Če se boš potem še ti kislo držala, si lahko prepri-
čana, da je nevihta blizu. Kakor solnčni žarek
predre črne oblake, tako lahko tvoja prijazna be-
seda prepreči domačo nevihto. Če veš, da je do-
ma vse v redu in je vzrok moževe pobitosti kje
drugje, stopi k njemu, malo ga po laseh pogladi in
reči z najprijaznejšim glasom: "Na celem svetu ni
boljšega možička kot si ti . . ." Videla boš, kako se
mu bo obraz razjasnil kot bi ga solnce obsijalo.
Če je mož kolikor toliko gentleman sem prepriča-
na, da boš dobila odgovor: "In celi svet nima ta-
ko ljubke ženice kot si ti . . ." Tak bo odgovor
v mladih letih. To mazilo pa tudi v starejši dobi
pomaga. Vsaka naj poskusi sama. Pri starejših
zakoncih bo žena morda dobila odgovor: "Sta-
ra, bež, no, bež! kaj se boš iz mena nor-
ca brila!" — Vseeno bo pa ta odgovor tako mehak,
oj, tako nežen, čeprav bo možev obraz mogoče na-
bran v resne gube. Veste, nikomur pohvala in do-
brikanje tako dobro ne stori kot možkim, menda
zato, ker tega niso vajeni. Koncem konca res več-
krat zaslužijo pohvalo, dobijo pa le malokdaj. Mo-
dra žena tudi skuša spregledati moževe napake.
Ženske sicer mislimo, da smo brez njih, kar je se-
veda lepo, zato je pa naša dolžnost, da se pokaže-
mo velikodušne in pomagamo možu priti preko nje-
govih nedostatkov. Če mož ljubi ženo, se bo sku-
šal spreobrniti, če mu žena pri tem le malo poma-
ga. Dosegla pa spreobrnitve ne bo s zapovedo-
valnostjo ali trmo, temveč z ljubeznijo in prizana-
šanjem. Če vidiš ti moževe napake, verjami mi, da
tudi mož vidi tvoje, čeprav ti tega vedno ne po-
ve. Ker toraj on potrpi s tvojimi napaki, potrpi še
ti z njegovimi. Potrpeljenje je prvi pogoj v zakon-

skem življenju in največji faktor za obstanek prijetne družinske sreče.

Imamo žene, ki so prave mučenice. Naj še tako skušajo možu ustreči, nimajo uspeha. Mož vendar godrnja in sitnari. Ničesar mu ni prav. Čez ženo zabavlja na vse pretege. Žena se joka, toži sosedom in prijateljem, ter kuha jezo na moža. Vse to pa navadno nič ne pomaga. Če je mož še količkaj ponosen na svojo moštost, bi žena več dosegla, ko bi z njim spregovorila resno besedo na primer: “Ljubi moj, ko sva se poročila si mi obljubil, da me boš spoštoval kot ženo in tovarišico. Sedaj postopaš z menoj kakor z deklo ali sužnjo. Ker jaz tebe priznam za svojega moža in tovariša, zahtevam, da tudi ti mene upoštevaš. Ker si me vzela za ženo, ravnaj z menoj kot ženo. Suženjstvo je v Ameriki prepovedano, dekleta pa ne potrebuješ.” — Če ima mož le še majčkeno značajnosti v sebi, ga bo dirnila tvoja apelacija na njegovo moštost in postal bo sčasoma drugačen. Predno pa možu kaj očitaš, moraš biti dobro prepričana, da sama vršiš vse svoje dolžnosti. Kaj sitno je namreč možu pridige delati, če ti on lahko dokaže, da sama ne vršiš tistega, kar od njega zahtevaš.

Moderna doba nam je prinesla številno razporok. Kaj je vzrok? — Če poslušate zakonce, niste na jasnem, ker oba dolžita eden drugega. Katerega poslušate, tisti ima prav. So res nekateri možje take sirovine, da ni z njimi za izhajati, in vendar je velikokrat ženska neprevidnost kriva razdvoja . . . Ta neprevidnost se imenuje brezbriznost. Nekatera ženska misli, da je za moža vse dobro; da mora biti zadovoljen, naj bo tako ali pa tako, kar pa ni res. Mož hoče biti v svoji hiši upošte-

van, in to po pravici. Če mož najde svoj dom privlačen, prijazno ženo, s katero se lahko pogovori o vseh križih in težavah in ji lahko zaupa skrivnosti, če najde v ženi svetovalko in tovarišico, tak mož ne bo šel drugam iskat družbe ker vse kar želi najde doma. Seveda, če se pa doma nihče zanj ne zmeni, če vidi doma samo čmerne obraze, ki se razvedrijo mogoče samo takrat ko prinese “pedo,” potem se naj žena ne čudi, ako bo mož šel drugam. Šel bo tja, kjer ga poslušajo, se mu laskajo, ga občudujejo in se divijo njegovi moštosti in iznajdljivostjo in preziranjem ga tira od doma in velikozna ob pravem času moža pohvaliti in z njim potrpeti, ga bo priklenila na dom; z mržnjo, prepirljivostjo in preziranjem ga tira od doma in velikokrat v naročje slabe družbe . . .

Razporoka. Dom razbit in uničen. Na razvalinah dva strta srca, ki nista znala prenašati eden drugega križev in težav. Če je tak dom obdarovan z otroci, je nesreča tem hujša. Otroci, ki so se učili spoštovati očeta in mater, ne vedo kaj početi. Mati obrekuje očeta, oče mater. Katerega se naj držijo, komu naj verjamejo? . . .

Žena, ki ne zaveda svojega materinskega poklica, bo desetkrat premislila predno bo vložila tožbo za ločitev zakona.

“Žena, čeprav si ločena, si vseeno do smrti navezana na človeka, ki je bil tvoj mož; ta vez so otroci. Radi teh potrpi. Radi teh nedolžnih bitij, katerim si dala življenje, se žrtvuj. Otroci imajo dobre oči. Videli bodo tvoje žrtve in jih upoštevali ko dorasejo. Spoštovali te bodo radi teh in večno ti bodo hvaležni, da si jim ohranila čisto družinsko ime, čeprav z velikimi žrtvami.”

Albina Novak:

Izobraževalni klubi

Le dve vrsti dopisnikov poznam: one, ki pišejo zato, ker jih veseli tako delo, in one, ki morajo pisati, čeprav ne najdejo nobene zabave v tem. Prištetje me med slednje!

Pismo leži na moji mizi in molče zahteva odgovora. Pravzaprav sem prejela več pisem iste vsebine. Samo par podatkov bom navedla: Ustanovile smo po naročilu klub pri naši podružnici. Izvolila se je načelnica, tajnica in blagajnica in, seveda, tudi določil dan, ko ima podružnica stopiti na dan z določenim programom. Vse je šlo dobro izpod rok

do zadnjega tedna, ko je bilo treba zavihati rokave in pokazati kaj znamo. Začele so se seje; ena je sledila drugi. Predlog je sledil predlogu, in kot je vedno navada med ljudmi, se je govorilo toliko, da je bil vsakdo sit do grla predno smo nastopile. Ples in pijača se izplačata; predstave in predavanja požro preveč dobička. Končni namen vsake veselice je itak le namen, da se zopet napolni izčrpana društvena blagajna, — tako trdi večina članstva. Seveda, če ne gre vse tako kot večina zahteva, je naravna posledica, da nezadovoljnežev

sloh ni blizu, in če se kljub temu udeleže predstave, store to le zato, da imajo priložnost “kikati” še nadalje. Nehvaležno delo je pečati se s klubom . . . Nikdar več! . . .

Eno pismo naj bo dovolj! Druga so pisana po večini v istem tonu. Če bi hotela odgovarjati na vsako pismo posebej, bi ne bilo moje delo nikdar končano. Naj veljajo moje sledeče besede kot navodila vsem tistim podružnicam, ki so vpoštevale moj trud in moja naročila v toliko, da so si ustanovile svoj klub. Da se boljše razumemo, vam povem ob

Barbara Kramer,

I. gl. podpredsednica SZZ. Ena najbolj navdušenih in požrtvovalnih pionirk. Sama je ustanovila več podružnic.

tej priložnosti, da tudi sama spadam v tisti razred, ki si mora služiti svoj vsakdanji kruh ob potu svojega obraza. Zato uporabljam le proste ure, da napišem včasih par vrstic, v prvi vrsti v prid naše krajevne podružnice, in končno, seveda, tudi v korist Slovenske Ženske Zveze.

Mi Slovenci smo imeli podporna društva že dolgo predno je zagledala S. Ž. Z. luč sveta. Vsa ta društva so poslovala več ali manj po istem načinu; pobirala so mesečne asesmente in plačevala sorazmerno z asesmenti svoje bolniške podpore in posmrtnine. Povsod je veljalo isto pravilo, da iz škafa ne boš dobil niti ene kaplje vode več kakor si jo vanj nalil. Namen naše Zveze nikdar ni bil plačevati podpor, tudi za velike posmrtnine ni bilo nikdar posebnega navdušenja. Večina članstva razume, da velike posmrtnine pomenjajo velike asesmente. To je tako gotovo kot Amen v očenašu. Naša prvotna želja je bila zvezati vse slovensko ženstvo v Ameriki, jih medsebojno seznanjati in jih obveščati o življenskih pogojih in o delovanju slovenske žene po posameznih naselbinah. Sredstvo

za to zbližanje naj bi bilo skupno glasilo. Vse to se nam je posrečilo zadnjih pet let izredno dobro. Nad 4000 Slovenk čuje vsak mesec, kako se giblje naše ženstvo po Ameriki. To je šele začetek našega dela. Stari smo šele pet let . . .

Zakon narave je tak, da kar ne raste, usahne. Voda, ki stoji pri miru se usmradi. Človek, ki se ne giblje, zboli in začne pešati. Društvo, ki ne gleda za naraščaj, si samo piše svojo smrtno obsodbo. Gledati za naraščaj in posebno še za mladino, da se nam

Marica Kopač,

gl. svetovalka SZZ. — Pa naj reče kdo, da ni zavedna Slovenka!

pridruži, bi imela biti prva dolžnost vsake podružnice. In da se doseže ta namen, nobeden korak ne bi smel biti pretežak, nobeno delo prenaporno in nobeni stroški preveliki. Kako se trudijo vsakovrstne protikatoliške in tuje organizacije, da pridobe našo mladino za sebe! Komu ni znano delovanje družbe Y. W. C. A. in drugih podobnih organizacij? Občudovanja je vredna njihova požrtvovalnost. Kedo bi jih obsojal? Imajo svoje nazore, svoje misli in svoje načrte. Ravno

tako imamo mi svoje načrte in svoje ideale. Če hočemo, da bodo naša dekleta sledile nam, moramo gledati same, da si jih pridobimo za sebe. In kedor misli, da bo pridobil za sebe našo mladino s plesi in pijačo, se grozno moti.

Pijača in ples! Pobezala sem v sršenovo gnezdo! Nič ne de! Skrajni čas je, da se spregovori odločilna beseda v tem oziru. Ali je res ples v naših očeh nekaj tako smešnega in poniževalnega, da človek ni sposoben udeležiti se ga drugače kot takrat kadar je vrtoglav? Kedor ima tako slabo mnenje o plesu, je boljše zanj in za druge, da ostane doma za pečjo. Po mojem skromnem mnenju pa je ples najboljša šola, kjer bi se imel človek naučiti lepega vedenja, spodobnega obnašanja in občevanja z vsakovrstnimi ljudmi. In vrtoglavost in lepo vedenje si nista bila še nikdar dobra prijatelja. Mati sem. Dokler bo moja beseda kaj veljala, moja hči ne bo hodila na ples, kjer se bo točila pijača. In prej ko pridejo vse naše matere do istega sklepa, tem boljše za matere, za njihove hčere in za dober ugled Slovenske Ženske Zveze.

Annie Trdan,

ustanoviteljica podr. št. 38. II. gl. podpredsednica SZZ.

Vem, da stopam po nevarnih tleh. Vsak, ki pozna naš narod, ve dobro, da se je pijača tako ukoreninila v nas, da ne vidimo ničesar napačnega v naših prireditvah magari če glava boli po njih. Naša mladina vidi v njih vse kaj družega. Od mladih nog se jim je zabičavalo po šolah, da je prohibicija zakon dežele, in da so zakoni za to, da se spolnujejo. Če že odobravamo zakon ali ne, naša dolžnost je stati za šolo in jo podpirati s tem, da damo dober vzgled naši mladni.

Od vseh strani prihajajo poročila, da naše društvene veselice nimajo vspeha, in da se jih naša mladina ne udeležuje. Kaj drugega naj bo vzrok temu, kot duh časa? Naj govori časopisje kolikor hoče in kar hoče, vsak trezen Amerikanec in pretežna večina ženstva obsoja pijančevanje in lomljenje vsakega zakona. Prej ali slej bo mogla tudi S. Ž. Z. spregovoriti v tem oziru odločno besedo. Naša mladina jo je že spregovorila s tem, da se ogiblje naših prireditev in naših društev.

Vsaka številka Zarje nam govori, da se narod povzdigne potom ženske ali pa propade. Slovenska Ženska Zveza si je naložila nalogo povzdigniti slovensko ženo na isto stališče kot ga zavzema njena sestra Amerikanka. Če ne napravimo tega koraka, bo naša Zveza brez pomena. Prva dolžnost vsake podružnice bi imela biti vcepiti v članstvo ljubezen in spoštovanje do božjega in do državnega zakona. Proč s pijačo pri naših prireditvah in društvenih sejah!

Kaj bo porekla na to uboga društvena blagajna? Nič drugega

ga kot vse društvene blagajne slovenskih jednot po tej prostrani deželi: Suha sem! Že več kot trideset let so se zdravile naše blagajne s pijačo in hrupnimi veseljami. Kljub vsemu organiziranemu pijančevanju, ki smo ga podpirali in še danes podpiramo pri naših društvih, se razlega pri sejah še vedno ena in ista stara pesem:

"Ko robo vso proda,
Ni d'narja ne blaga."

Skrajni čas je, da se nam odpro oči! Stopimo na noge in rešimo, kar se da rešiti! Naša mladina je ravno tako ukaželjna kot katera druga, in ravno tako željna pokazati kaj zna kot smo bili mi v mladih letih. Edino potom predstav, predavanj, pevskih nastopov in javnih banketov jim moremo nuditi to priložnost. In kjer ni Izobraževalnega kluba, seveda tudi ni nobenega govora o navedenih prireditvah.

Kjer še ni kluba tam bi se imel ustanoviti takoj, brez obotavljanja, in dolžnost podružnice je, stati na strani izobraževalnemu klubu, bodisi v revščini ali pa bogastvu, v žalosti in veselju, v sreči in nesreči, z vsemi sredstvi, ki so društvu na razpolago. Le na ta način moremo pričakovati, da bo napravila podružnica dober vtis na naselbino. Ni denar, ki šteje v današnjih slabih časih, pač pa dobra volja naselbine. Kjer podružnica vrši svojo dolžnost, tam se ni treba bati izgube. Pri vseh svojih slabostih ima naš narod še vedno toliko previdnosti, da ne bo pustil stradati nikogar, ki dela za blagor naselbine.

Izobraževalni klub je duša društvenega življenja; podružni-

ca brez kluba je mrtva. Pri vsaki podružnici dobiš par članic, ki se zanimajo za dobrobit svoje podružnice in procvit svojega naroda. Take članice so materijal, na katerega se ima staviti vodstvo izobraževalnih klubov. Ponavljam še enkrat, kar sem omenila v enem izmed prejšnjih člankov, da se načelnica ne voli pri društvu; imenuje jo predsednica podružnice sama. Načelnica si izbere sama svoj odbor. Najbolj idealen odbor, kot sem že večkrat čula, obstoja iz treh oseb, katerih ena je v bolnišnici na postelji, druga zaprta v ječi, tretja pa vrši svoje delo nemoteno. Z drugimi besedami bi se dalo isto povedati na lepši način: Načelnici naj se da prosta roka, da razpolaga z društvenimi močmi po svoji najboljši volji. Tajnica in blagajničarka, ki ju je postavila, oziroma izbrala načelnica sama, ji bosta stali na strani in uredili vse potrebno kar se tiče društva in društvene blagajne. Le na ta način moremo pričakovati, da bodo poslovali klubi v propeh podružnice in v korist Slovenske Ženske Zveze.

Naj bodo to moji zadnji opomini v tem oziru! Tudi moj čas je nekaj vreden in skrajni čas je, da podružnice upoštevajo mojo dobro voljo. Naj ne bodo moje današnje besede zopet "glas vpijočega v puščavi!"

Ob petletnici naše dične Slovenske Ženske Zveze vas vse najiskrenejše pozdravljam in apeliram na vas, da delujmo skupno še za večjo in močnejšo žensko organizacijo, ter Vam želim vsem skupaj prav vesele Božične praznike!

Josephine Erjavec:

Bodimo točne!

Vsaka izmed nas ima več ali manj lepih lastnosti, toda ali ste kedaj premislile, drage sestre, kako važno vlogo igra v našem življenju točnost? Koliko nepotrebnih izgovorov in razočaranj bi si lahko prihranile, ako bi bile bolj točne?

Naprimer, ako gremo v službo ali v urad ter nismo ob pravem času na mestu, se nas bo naveličal naš delodajalec ter ob prvi priliki dal drugim prednost, nas pa odslovil.

Dalje, ko naredimo sestanek s svojim zobozdravnikom ali frizerko in ne pridemo ob času na dogovorjeno mesto, vzame drugo na vrsto, ki mogoče pride samo malo prej kot me, me moramo pa lepo čakati, da pridemo zopet na vrsto.

Gotovo je že bila vsaka izmed nas na nekaterih domačih predstavah ali igrah, kjer so bili igralci netočni. Gledajo izza kulis, kedaj se več občinstva nabere, da se jim spleča začeti s programom, ker je ljudstvo tako netočno, da ne pride o pravem času, med tem pa oni, ki so se držali prave ure, godrnjajo, eden drugega gledajo, zehajo, se dolgočasijo, postanejo nervozni, venomer gledajo na uro in čakajo kedaj se že začne dvigati zagrinjalo. In kedo je temu kriv? Netočnost. Ako bi bili

igralci točni in bi začeli ob pravem času, ne glede koliko je občinstva v dvorani, bi se tudi občinstvo navadilo in bi kmalu skrbelo, da je na mestu o pravem času.

Pomislimo, kaj bi bilo, ako bi naši č. gg. duhovniki ne bili točni za službo božjo! Ljudstvo bi se tako razvadilo, da bi prihajalo k sv. mašam ob vsakem času. — Vzemimo nje za zgled in posnemajmo jih v točnosti.

Koliko sitnosti si prihranimo, ako smo točne pri plačevanju naše zavarovalnine proti ognju in drugim nesrečam, kajti najraje se takrat nesreča zgodi, ko nam poteče termin, ter odlašamo na prihodnji dan z obnovitvijo.

Koliko sitnosti in nepotrebnega dela bi prihranile tajnicam, ako bi bile točne pri plačevanju našega asesmenta. Koliko je to dela za tajnice, ko članice odlašajo s plačevanjem ali vsaj z opravičilom! Prej tako navdušena tajnica, tako goreča za svoje društvo, postane kar nekako topa, in polagoma vse veselje izgubi do napredka pri društvu in svojega dela kot uradnica.

Poznam dekle, ki je bila namenjena v St. Louis k svoji bolni materi, ter je čakala na bus, ki pride mimo njene hiše samo dvakrat na dan, — in je bus zamudila, ker

je zadnji trenutek morala steči nazaj v hišo še nos napudrat. Bus ni čakal nanjo, pač pa je morala ona čakati šest ur na prihodnji bus. Med tem časom se je že lahko napudrala, kaj ne? In to vse zaradi netočnosti naj bi se bila prej malo bolj požurila in bila bi gotova. Podobno je z nami kadar zamudimo vlak. Saj še pregovor pravi: boljše je eno uro čakati na vlak, kot pa eno minuto zamuditi.

Poglejmo, kako se naši možje počutijo, ko pridejo domov od dela, ter se je žena mogoče malo predolgo zamudila pri sosedih, ali imela kak drug opravke, da ni mogla pripraviti večerje ob pravem času! Kako postane mož čmeren, ter ga polagoma mine vsa potrpežljivost, ako se to večkrat zgodi. Tudi tukaj je kriva netočnost.

Ako pošiljamo otroke v šolo prekasno, kako to moti druge učence in vznemirja učiteljico!

Še mnogo več slučajev in pri-lik bi lahko navedla, toda naj zadostuje. Me članice S. Ž. Z. si pa naredimo sklep, da bomo odslej naprej bolj točne v vseh ozirih, kajti ako bomo me točne do drugih, bomo lahko pričakovale, da bodo tudi drugi točni do nas. Naše prvo geslo naj bo: TOČNOST!

PRIPOROČAMO:

Koledar Ave Maria za prestopno leto 1932. Devenajsti letnik. Izdali slovenski frančiškani v Severni Ameriki. Uredila: slovenski del P. Aleksander Urankar, O. F. M., in angleški del P. Edvard Gabrenja, O. F. M.

Kar nam je bil v stari domovini Koledar Družbe sv. Mohorja, to nam je v Ameriki Koledar Ave Maria: Nobena slovenska hiša ni popolna brez njega. —

Cena 50c. — Dobi se v vsaki naselbini pri zastopniku "Ave Marije", ali pa neposredno pri Upravi A. M., Box 608, Le-mont, Ill.

Gorenjska. — Uredil Karol Mohorčič. Izdal in založil "Progres", Novo Mesto 1931.

Bogato ilustrirana knjiga. Kakor so Dolenjci v Ameriki hitro segli po knjigi "Dolenjska", da je knjigarni "Am. Slo-

venca" ponovna pošla večja zaloga, tako bodo brez dvoma ameriški Gorenjci segli po svoji knjigi, ki je pravkar dospela semkaj in se naroči pri "Am. Slovincu", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. — Cena obširni knjigi \$2.00. — Prinaša tudi članek v angleščini Bo zanimiva ne samo za starejše, temveč tudi za mladino, ki bo na ta način lahko spoznala iz popisov in slik, kako izgledajo kraji tam na "Gorenjščem", kjer je "fletno".

**Odbor podružnice
št. 20. SŽZ., Joliet,
Illinois.**

1. vrsta: Mary Setina
(blagajničarka), Anna
Mahkovec (podpredsed-
nica), Agnes Skedel,
(predsednica), A n n a
Pluth (tajnica), Jose-
phine Erjavec (zapisni-
karica).

2. vrsta: Mary Terlep
(nadzornica), M a r y
Kunstek (vratarica),
Anna Jerisha (nadzorni-
ca), Catherine Kuzma
(nadzornica).

Podružnica št. 38. SŽZ., Chisholm, Minn. Za podrobnosti glej "Dopise".

Duhovni nadzornik

Slovenska Ženska Zveza praznuje ta mesec petletnico svojega obstanka. Zveza je še vedno pri življenju, čilejša in močnejša po številu in po premoženju. Nad 4000 žensk, katerih vsaka dobro pozna vrline, kakor tudi slabosti ženskega spola, stoji rama ob rami za samopomoč, za izobrazbo in povzdigo slovenskega ženstva v Ameriki. Za to je treba samozatajevanja in zaupanja ene ženske v drugo. To je prvo in najbolj važno dejstvo, katero se mora pripoznati članstvu in uradnicam danes, po petletnem sodelovanju, in zasluži vsestransko pohvalo.

Navdušenost slovenske ženske za svojo Zvezo je najboljši do-

kaz, da je v narodu še vedno moč in želja do življenja. In kjer je želja do življenja, tam je tudi pogled v bodočnost. — Življenje, bodisi že zasebno, družinsko, narodno ali pa versko, je bil vedno prvi in najvažnejši poklic ženskega spola. Ta pojav v življenju našega naroda v tujini je najboljše znamenje, da so bila vsa dosedanja naznanila narodne smrti če že ne zelo pretirana, pa vsaj prezgodnja. Vsak Slovenec, kateremu je življenje in dobrobit lastnega naroda pri srcu, bo z veseljem pozdravil ta pojav slovenskega ženstva v Ameriki.

Za onega, ki hoče delati dobro in za dobro stvar, je dela vedno dovolj. Po svoji začrtani poti

naj gre Slovenska Ženska Zveza naprej, budi naše ženstvo po vseh delih naše Unije, ga navaja z besedo in vzgledom k krepostnemu življenju in narodni zavesti. In Bog blagoslovi vaše delo!

* * *

Leto se bliža svojemu koncu. Eno leto delovanja v miru in slogi nas je naučilo, da je mir glavni pogoj društvenega delovanja in napredka. Miru je treba posamezniku, družini, družbi in celemu človeštvu. Naj prinese Božič, ki stoji pred vrati in trka, obilo božjega blagoslova članstvu in uradnicam S. Ž. Z.! Srečno Novo leto!

Rev. Anton Schiffrer.

Glavna predsednica:

Koncem leta se po navadi volijo odbori pri podružnicah. — Ker je največje važnosti kakšen odbor ima vsaka podružnica, apeliram na vse naše postojanke širrom Amerike, da si tudi za prihodnje leto zberejo dobre, vestne odbore. — Kjer imate dobre odbornice, ki skrbijo za napredek in ugled podružnice, gojijo slogu in medsebojni sporazum, ter se pri tem še razumejo na svoje urade, prosim da take odbornice na vsak način še zanaprej obdržite. — Povečini naše uradnice delajo zastonj, ali pa za malenkostno plačo. Le malokatera, če sploh kakšna, prevzame urad zaradi plače, ampak navadno le iz veselja do dela. To veselje bo odbornica obdržala, če bo videla, da ji članstvo zaupa, ter jo v delovanju podpira, in ji tu in tam da vsaj malo priznanja za njeno delo. Pa je velikokrat ravno na-

robe. Namesto priznanja in pohvale odbornice slišijo le kritiko. Ni se treba čuditi, če tudi najbolj korajžni upade pogum, ko vidi, da pri najboljši volji ne more članstvu ustreči in ga zadovoljiti. Vse tiste, ki tako rade kritizirate, pomislite, ko bi bile ve v uradih, bi druge kritizirale tudi vas. Je pač tako na tem božjem svetu, da nihče ne more vsem ustreči; kritika je povsod poprej na jeziku kot pohvala.

Torej podružnice! Ako imate dobre odbore, obdržite jih. Nekateri pravijo, da nova metla boljše pometa. Mogoče. Stara pa vse kote najde, ker jih je vajena. — Če boste pa zbirale nove odbornice, izvolite si take, ki bodo res za podružnico delale. Izberite si odbornice mirnega značaja, da bodo lahko prenašale težko breme uradov. Da je urad včasih res "težko breme," mi bo-

do pritrdile vse uradnice, ki imajo v tem oziru skušnje. — Na članstvo pa apeliram, naj upošteva dobre odbornice in jim bo hvaležno. Ker vsako kolo rajše teče če je namazano, tudi ve svoje uradnice tu in tam malo "pomazite" s prijazno bodrilno besedo. Dajte jim priznanje, saj vas lepa beseda nič ne stane, stori pa toliko dobrega. Ne bodite skope z priznanjem kjer je zaslužno. Odbornice bodo s toliko večjim veseljem delale za podružnico, ko bodo videle, da ste z njimi zadovoljne. Vsaki podružnici se pozna kak odbor ima. Če je odbor delaven boste redno čitale v Zarji: to in to je naša podružnica napravila; to in to se je pri nas zgodilo . . . Včasih se katera izgovarja: Veste, naše ženske niso za take stvari, ničesar nočejo. Mogoče res, vse niso enako aktivne. Vendar, če jim od-

bor zna kako stvar prav mikavno predložiti, sem prepričana, da bo zanimanje. Treba je pravih voditeljic in vse gre kot po ‘žnorci.’ Voditeljice v tem slučaju so odbornice podružnic. Modro članstvo si bo s priznanjem in naklonjenostjo znalo svoje voditeljice obdržati.

H koncu bi še rada omenila nekaj glede naših tajnic. Vsaka, ki ima skušnje v tem oziru, bo vedela, kako težko je stališče tajnice kar se asesmentu tiče, zlasti v teh slabih časih. Vsake članice dolžnost je, da pride na se-

jo ali pa na dom tajnice in poravna svoj asesment. Le preveliko jih je, ki se tega ne zavedajo. Tajnica jih mora opominjati, prositi, in kolektati po hišah, kar je težavno. Vse to povzroča tajnici nepotrebne skrbi in pota, tako da se koncem ujezi in pravi: vse bom pustila. — Prosim toraj članstvo, naj bo bolj obzirno do svojih tajnic. Če ne morete priti na sejo, pa idite same na dom ali pošljite koga h tajnici z asesmentom. Če pa ne morete tega storiti, pa ji vsaj sporočite, da boste asesment že plačale, da ne

bo v skrbeh, ali naj za vas založi ali ne. Prosim pa tudi tajnice potrpljenja. Časi so slabi in nekatere članice res ne morejo vedno poravnati ob času kot bi bilo treba. Ne radi tega puščati uradov ob Novem letu, ampak žrtvujte se še nadalje; saj ti slabi časi ne bodo večno trpeli. Ko se bodo razmere zboljšale, boste lahko s ponosom rekle: Jaz sem bila takrat uradnica, ko je bilo najbolj težko poslovati.

Končno želim vsem članicam vesele božične praznike.

Marie Prisland.

Gl. tajnica in urednica:

Kontestni članki. — Prišlo je 33 slovenskih in 6 angleških; po moji sodbi so vsi prav izvrstni, in častni, ne samo za tiste članice, ki so jih napisale, temveč za celo našo organizacijo. Težko si je misliti, da bi se bilo kdaj članstvo katerihkoli drugih organizacij tako sijajno izrazilo o njih, kakor so se naše članice sedaj izrazile o svoji S.Ž.Z.

Rev. A. Schiffrer, nadzornik našega glasila, mi je glede teh člankov poslal sledeča navodila:

“Da ne pride do kakšnega nesporazumljenja pri tekmi za nagrade, Vas prosim, da se držite strogo sledečih navodil: Pošljite sestavke na moj naslov brez imena pisateljice, zato, da osebe, ki so odločene za sodnike ne bodo vedele in ravno tako ne jaz, kedo je poslal sestavek. Namen Zveze je pospeševati zanimanje za pisanje med članstvom. Ozirali se bomo samo na tvarino, snov in vsebino člankov in ne na osebnosti.

Sestavke boste zaznamovali s številkami in hranili zapisnik sestavkov in imena dopisovalk.

Kakor hitro bodo sestavki pregledani in precenjeni od za to postavljenih sodnikov, Vam bom naznanil ukrep sodnikov.”

Po tem sem se ravnala, kakor sem vam že sporočila v “Amer. Slovencu.” Tako je bilo vse storjeno kar je sploh mogoče storiti, da bo odločitev morala biti nepristranska. V slučajih, kjer so dopisovalke poslale dopis in kontestni članek v enem, bodo našle vse tisto, kar ni strogo spadalo v kontestni članek, priobčeno posebej med dopisi, in obratno, kar ne bodo našle v svojih dopisih, bodo našle na drugem mestu, to je v svojem kontestnem članku.

Prvotno smo namerjavali priobčiti v tej številki le one kontestne članke, katerim bodo sodniki prisodili nagrade. Pa ni bilo mogoče tega izvršiti. Duhovni nadzornik je izbral in naprosil tri skrajno kompetentne sodnike, da vsak zase določi, kateri trije članki po njegovem mnenju zaslužijo prvenstvo. Vsak izmed sodnikov bo imel članke na rokah teden dni. Ne bo lahko delo izbrati najboljših članke, ker so vsi dobri. Danes še nihče ne ve, kateri bodo končno izbrani kot najboljši, zato mi ni prestajalo drugega, kakor da začnem članke priobčevati po vrsti kakor sem jih prejela. Najzgodnejši članki so priobčeni danes; ostali bodo sledili v prihodnji številki, ali morda v prihodnjih dveh števil-

kah. Nazadnje bodo objavljena imena dopisovalk, po številkah, kakor tudi številke člankov, ki bodo izbrani kot najboljši. Med tem časom pa sodite same, zasebno ali na seji, kateri odgovor vam najbolj ugaja. Uredništvo vam bo hvaležno za vsako kratko obvestilo o tem.

Oglasi. — Nabirati oglase je v sedanjih časih najtežje delo. Naslednje sestre in podružnice so pomagale, da je bilo mogoče izdati jubilejno številko Zarje kakor je, in kriti dodatne stroške: Margaret Poznich (41), Mary Urbas (10), Magdalena Widina (26), Josephine Erjavec (20) in druge iz Joliet, Podružnica št. 25, Jennie Ozanich (11), Marie Prisland (1), Josephine Račić (2), Dorothea Dermes (8), Helen Yurchich (31), Anna Motz (16); Tri članice pri št. 6, Jennie Gerbeck (5), Frances Poni-kvar (25), Podružnica št. 41, Mary Darovec (14). — Največ je storila Mrs. Poznich; ona in Mrs. Urbas, ki tudi ni mnogo zaostala za njo, sta vsaka napravili več kakor dvakrat toliko kakor katera koli druga delavka. Njima se moramo najlepše zahvaliti.

Sedaj pa prosim cenjene sestre tole: Dokažimo tistim trgovcem, profesionalistom, in za-

vodom, ki podpirajo naš list z oglasi, da znamo tudi me vpoštevati tiste, ki nas in našo organizacijo vpoštevajo! Tiste, ki še ne hodite k njim, jih poskusite; morda boste odkrile, da vam zamorejo postreči nad vse vaše pričakovanje. Drugo pa je: nikar ne skrivajte pred njimi, da ste videle njihov oglas v Zarji. Nikar se ne bojte, da vam bodo več računali, če jim to poveste. Nasprotno, veselilo jih bo, kadar bodo videli, da žene prav dobro vemo, kdo oglašča v našem listu stalno ali vsaj o posebnih priložnostih in kdo je obziren do nas.

Da, članisa SZZ. naj ima tudi za vse to oko odprto!

Slike v jubilejni številki. — Štejemo si v čast, da moremo ob tej priliki priobčiti tudi slike vsaj tistih prejšnjih gl. odbornic, za katere so klišeji na razpolago; gl. predsednica nas je tudi sama opozorila, naj ne pozabimo tega storiti. — Prejšnja gl. tajnica Mrs. Julia Gottlieb nas je pismeno obvestila, naj njene slike ne priobčujemo v Zarji. — Kar je novih slik, sem naročila precej velike klišeje za vse. Vsi so vezani v baker, zato so boljši in dražji kakor so cinkasti klišeji, ki jih navadno naročujemo za Zarjo; na boljšem papirju bi se slike s temi klišeji odtisnile še veliko lepše. Ko so klišeji enkrat napravljeni, se dajo slike priobčiti ponovno kjer in kadar treba, brez novih stroškov, — kar pride večkrat zelo pripravno, posebno za slike posameznih oseb. Klišeji so po večini plačani z oglasi; odkoder niste poslale oglasov, dobite pa račun, — pa se nikar ne ustrašite, — pri cenah smo dobile namreč znaten popust. Naj še pristavim, da nam je neki hudomušnež iz Milwaukee nasvetoval, naj zaokroženim računamo dvakrat toliko kakor suhim.

Decemberska poročila. — Račune za tega pol leta moram zaključiti med Božičem in Novim le-

tom, da bo glavni odbor lahko imel sejo prve dni v januarju. Prosim tudi tiste tajnice, ki ste včasih iz enih ali drugih vzrokov zadržane glede poročil, da jih to pot pošljete vse do Božiča.

Vseh enajst letošnjih mesecev do sedaj je število članic S. Ž. Z. naraščalo. Malokatera druga organizacija more v teh slabih časih trditi isto. Pri nas smo na boljšem zaradi tega, ker so naši prispevki tako majhni, na drugi strani pa je naše članstvo izredno zavedno in delavno. Upam, da decemberska poročila ne bodo manj ugodna od prejšnjih.

Članice, idite svojim tajnicam na roke.

Kampanja za nove članice v letu 1932 se bo pričela koj z januarjem, ne šele s februarjem, kakor letos. Na to vas že sedaj opozarjam, ker boste v božičnih dnevih morda imele precej prilike za agitacijo. — Nagrade bodo določene na prihodnji seji gl. odbora. — Je še vedno od sile veliko rojakinj po Ameriki, ki bi bile lahko v ponos S. Ž. Z. ko bi bile njene članice. Marsikatera čaka le prijazne besede, prijaznega povabila. Med mlajšimi je polje še povsod posebno veliko. Brez dvoma bo v prihodnji kampanji mnogo novih delavk stopilo na plan, prejšnje najbolj izurjene delavke pa vedo, da je najboljše, ako se kolikor mogoče zgodaj v kampanji zasigurajo toliko, da jih zadnje dni ne bo mogla nobena z lepa prehiteti, pa naj še tako pridno dela. Kampanja 1931 nam ne bo šla nikoli iz spomina dokler bomo žive; v zgodovini S. Ž. Z. bo ostal njen spomin kot ena najsvetlejših zvezdic. — Ko bi človek mogel odgrniti zaveso in videti naprej, kaj nam prinese leto 1932! — Vemo le toliko, da tam, kjer je vstrajno delo, je tudi uspeh. Agitacija je za nas Slovenke nekaj podobnega kakor je za druge Amerikance football ali base-

ball — najbolj zanimiv šport, pri katerem se najbolj zmožne delavke kosajo med seboj, katera bo prva. Naš "šport" pa ni samo zabaven, temveč tudi v vsakem oziru pomenljiv in koristen. Če bo vse po sreči, se bomo zopet udarile, in to še hujše kakor letos. O božičnih praznikih se pa le dobro okrepcajmo, da ne bomo prezgodaj omagale!

Oprostite! — V popisu "Izročitev spominske knjige" v zadnji številki Zarje pomotoma ni bil objavljen odstavek o Mr. Rudolfu Perdan, predsedniku nadzornega odbora J.S.K.J., ki je z izredno lepim nagovorom nastopil na banketu pri podružnici št. 14. SZZ., ko je bila Mrs. Prislant tam. — V istem popisu bi se moralo glasiti tudi "Mrs. Brezovar, gl. podpredsednica Slov. Dobrodelne Zveze". — Uredn.

* * *

Upam, da boste vse zadovoljne z jubilejno številko. Ozirala sem se na vse in skušala vsem ustreči. Najbolj hudo mi je, da številka ni mogla iziti tako zgodaj kakor so izhajale prejšnje, in je bilo treba končno veliko dopisov izpustiti, ker bi bili že zastarani in brez pomena. Mi boste morale pač oprostiti, cenjene dopisovalke, ker se v resnici ni dalo pomagati. Slike, oglasi in ves dodatni material je številko razširil, vkljub temu da je moralo mnogo pripravljenega materiala izostati.

* * *

Naj se ob sklepu leta 1931 najprisrčneje zahvalim vsem lokalnim tajnicam, ki so celo leto tako vestno opravljale svoj posel; ni mi neznano, da je marsikatera včasih posegla v svoj lasten žep, samo da ni suspendirala svojih članic. Hvala tudi vsem odboru in vsemu članstvu za tako vzajemno sodelovanje. Vsem skupaj želim vesele božične praznike.

Josephine Račič.

Predsednica nadzornega odbora

Leto se bliža h koncu. Ob tem času imajo navado trgovci, kmetje, podjetniki, gospodarji in organizacije, da pregledajo račune in vidijo, so li napredovali v preteklem letu, in koliko; ako so nazadovali, potem seveda študirajo, kaj je temu vzrok, ako jim je mogoče da popravijo in nadomestijo kar so v preteklem letu zamudili, ter zboljšajo po svojih močeh svoj položaj.

Ravno tako storimo tudi me, drage sestre, pri naši Zvezi! Poglejmo naše račune od konvencije naprej in videle bomo, da smo v tem času napredovale za celih \$10,000.00, da naše premoženje koncem septembra šteje \$21,484.91. In ne samo to, naša organizacija se je pomnožila za 10 novih podružnic, ter s tem pridobila skoraj 1.000 novih članic. Vsaka izmed nas mora biti vesela in ponosna tega napredka, kar nam je v dokaz, da naša Zveza vidno in vedno raste, — vedno gre le naprej.

Kaj smo storile, da smo prišle do tega napredka? Delale smo, na vseh koncih in krajih, nikdar nismo mirovale, temveč stremele smo le za Zvezino koristjo ter gle-

dale, da čimprej pridemo do cilja . . .

Kampanja, ki smo jo imele v tem letu, nam dokazuje, koliko članice zmorejo ako so navdušene.

Zlata spominska knjiga, ki jo je izročila naša gl. preds. po sklepu in želji gl. odbora podružnici št. 47 kot nagrado za največjo delavnost, nam zopet priča, da njih trud ni bil zamanj, kajti številka 47 bo zapisana v zgodovini naše Zveze kot prva podružnica, katero je doletela ta čast.

Jennie Ozanich,

gl. odbornica prosvetnega odseka. Izredno pridno delala pri svoji podr. št. 11 v letošnji kampanji.

stale na strani naše mlade organizacije, od začetka do danes. Kajti drevo, katero je vsadila Mrs. Prislund, je obrodilo mnogo sadu. Bog dal, da bi se za desetletnico naša Zveza podvojila, kar bo lahko, dokler bo naša Zveza imela tako dobre članice kot jih ima sedaj.

Kaj pa naša gl. tajnica Mrs. Račič? Še par dni in praznovala bo prvo obletnico kar je prevzela svoj odgovorni urad. Takoj od začetka sem opazila, s kakim navdušenjem opravlja svoj urad, kako dela vestno in natančno. Novi sistem, katerega je vpejljala v svojem uradu, je jako praktičen. Vse to nam je v dokaz o njeni sposobnosti.

Božični prazniki so pred nami. Za te praznike voščim prav iz srca vsem gl. uradnicam, vsem članicam, našemu duhovnemu nadzorniku, Rev. A. Sihiffre, kakor tudi vsem duhovnim vodjem naših podružnic veselo in blagoslovljeno Sveto noč, da bi naše članice obhajale te praznike v miru in ljubezni med sabo, našim dragim umrlim članicam pa želim večni mir in veselje v nebesih.

Josephine Erjavec,

Mary Urbas,

gl. odbornica prosvetnega odseka in izvrstna društvena delavka. Je že marsikaj napisala za naš Kuhinjski in Gospodinjski kotiček.

Sedaj obhajamo petletnico naše Zveze. Pri tej priliki se spominimo naše glavne predsednice Mrs. Prislund kot ustanoviteljice in matere naše Zveze. Takrat, pred petimi leti, gotovo ni pričakovala Mrs. Prislund, da bo naša Zveza, ki jo je ona ustanovila, imela v tem času toliko članic. Toda dokler bomo imele tako predsednico, da nas vodi, nas nadzoruje, in nam stoji na čelu, bomo sigurne zmage in napredka. Na tem mestu častitam Vam, Mrs. Prislund, častitam tudi ostalim ustanoviteljicam, katere so trdno

Josephine Erjavec,

prva nadzornica v sedanjem gl. odboru SZZ.

Glasovi od naših podružnic

Št. 1, Sheboygan, Wis. — Kadar se piše zgodovina naše Zveze, ne moremo iti preko prvih dveh podružnic ki sta bili ustanovljeni prej kot Zveza sama, in sta služili za podlago novi organizaciji. Ti dve podružnici sta številka ena v Sheboyganu in številka dve v Chicagi.

Prvega decembra 1926 je bil sklican sestanek v sobi naše farne šole, da se pomenimo, naj li ustanovimo prvo podružnico nameravane nove organizacije. Odzvalo se je dvanajst žen in deklet naše naselbine in sicer: Meta Eržen, Fannie Ribich, Mary Repenšek, Frances Suscha, Mary Brezovnik, Johanna Krolnik, Mary Godec, Mary Falle, Angela Falle, Josephine Kragel, Marie Prislund in Margaret Prislund. — Po temeljitem razgovoru smo prišli do zaključka, da se opogumimo in ustanovimo prvo postojanko bodoče ženske organizacije. V odbor so bile izvoljene sledeče: predsednica Mary Godec, podpredsednica Mary Falle, tajnica Mary Repenšek, blagajničarka Meta Eržen, zastopnica Marie Prislund, ter dve agitatorci: Frances Suscha in Mary Brezovnik.

Ko pa se je ustanovila Zveza, se je takoj vpisalo še več članic, tako da je podružnica začela poslovati z 36 članicami ustanovnicami.

Podružnica je šla takoj na delo. Pričela je z serviranjem večerij in obedov, kateri so postavili naše ženske v ospredje v naselbini, kot najboljše kuharice našega mesta. Priredila je razstavo ročnih del, za katero so se zanimale ženske vse narodnosti v Sheboyganu. Svojim članicam je oskrbela knjige, katere čitajo in si jih izposodijo kadar želijo. V Zarji je priobčevala recepte raznih okusnih jedil, katere so naše članice pripravile in na sejo prinesle. Podružnico je tudi doletela čast, da je lansko leto imela v svo-

Mary Darovec

Ni čuda, da gleda strogo, ker mora kot predsednica svetovalnega odseka SZZ. poravnati razne "truble", kadar treba.

Frances Ponikvar

predsednica največje podružnice SZZ., št. 25, in gl. odbornica prosvetnega odseka. Njena podružnica je v tem letu narasla od 383 do 513 članic.

ji sredi delegatinje druge redne konvencije. Na naših sejah smo imele večkrat govornice, ki so nas seznanjale z marsičem koristnim in potrebnim. Podružnica je pomagala tudi naši domači cerkvi po svojih močeh. Zanimala se je za učence naše farne šole; koncem konca, vedno je vršila svojo dolžnost v kredit slovenske žene. Vsega tega bi pa podružnica ne mogla storiti, ko bi ne imela tako dobrih in vnetih članic. Nič jim ni preveč ne dela in ne stroškov; kadar je treba kaj storiti ali kaj darovati so vedno pri volji. In tem članicam in odbornicam gre priznanje za ves uspeh, ki ga je naša podružnica v teh letih imela kljub nasprotstvu, katerega pa, hvala Bogu, ni bilo veliko in ga je vedno manj. — Z zaupnostjo zremo v bodočnost in smo trdno uverjene, da bo naša podružnica tudi naprej vršila vse to, kar je storila dosedaj in še v večji meri, ker nas je vedno več.

Agilen odbor, ki vodi podružnico ob petletnici njenega obstanka je sledeči: predsednica Cristine Rupnik, podpredsednica Mary Cigale, tajnica Mary Krainc, blagajničarka Mary Ribich, pomožna tajnica Mary Eržen; nadzornice: Josephine Kovačič, Johana Mohar in Marie Prislund. Odbor podružnice kakor članstvo si šteje v čast, da spada k prvi številki Slov. Ženske Zveze. Ponosne smo na našo podružnico kakor tudi na organizacijo, ki je v tako kratkem času našla pot v srce slovenske žene v Ameriki. — M. P.

* * *

Kakor se radujem nad dobro knjigo, tako me tudi Zarja vsak mesec razveseli,

posebno pa bom težko pričakovala jubilejno številko, ki nam bo prinesla gotovo mnogo lepega čtiva in slike raznih podružnic.

Tudi naša podružnica je namenjena se dati slikat, pa ker nas ni bilo mnogo na zadnji seji in nam čas ni dopuščal, da bi obvestile vse članice o tem, smo sklenile, da počakamo gl. seje januarja; takrat nas bo več in se bomo lažje o tem pogovorile. — V aprilovi Zarji to leto je bilo poročano koliko in kedaj so članice deležne bolniške podpore pri naši podružnici. Tukaj opozarjam, naj se članice, ki zbolijo, takoj naznanijo tajnici podružnice. Nikakor ne moremo upoštevati slučaja, da se članica naznani bolnim še le potem ko je že zdrava.

Nadalje prosim članice, da plačujete svoj asesment bolj redno, kajti če človek kolekta okrog, se počuti kakor bi petljaj, za suspendacijo pa je boljše, da ej ne poznamo. — S sesterskim pozdravom. — Mary Krainc, tajnica.

Št. 2, Chicago, Ill. — Cenjene članice naše podružnice uljudno opozarjam, da se v polnem številu udeležite letne seje 10. decembra ob pol osmi uri zvečer v Cerkveni dvorni. Bo marsikaj važnega, najbolj pa volitev novega odbora za leto 1932.

Opozarjam in prosim vse tiste članice, ki ste zaostale z asesmentom, da gotovo poravnate, in se bodo lahko delali čisti račun.

Članicam, ki ne hodite na seje, naznanjam, da za leto 1931 vsaka članica plača 50c posebej v društveno blagajno, ker nismo imele nobene prireditve, 25c pa kot letni prispevek v stroškovni sklad glavnega urada, kar nekatere še niste plačale, plačano pa mora biti in ni nobena izvzeta. — Frances Vreček, 1819 W. 22nd St., tajnica.

Magdalena Widina,

ustanoviteljica podr. št. 26 in gl. svetovalka SZZ.

Dorothea Dermeš,
ustanovila podr. št. 8. Glavna svetovalka SZZ.

Št. 5, Indianapolis, Ind. — Dve naši članici se nahajata na bolniški postelji: naša blagajničarka Mrs. Mary Vidmar, ki leži prav resno bolna v bolnišnici sv. Vincenca, in Miss Louis Dugar. Upam, da bosta obe zdravi ko bodo te vrstice zagledale belj dan.

Dne 16. novembra se je poročila naša mlada članica Miss Annie Vrtačnik s pridnim in spoštovanim fantom Mr. George-om Walker. Mlademu paru obil sreče v novem stanu.

V imenu podr. št. 5 častitam SZZ. k njeni petletnici. Dal Bog, da bi ob desetletnici imela vse Slovenke v Ameriki pod svojim okriljem. Vesele praznike! — Jennie Gerbeck, tajnica.

Št. 6, Barberton, Ohio. — Sosestri Mrs. Mary Belovec je umrla nad vse ljuba dvanajstletna hčerka Theresa. Naše najglobokeje sožalje. — Mrs. Caroline Merich se je morala podati v bolnišnico na operacijo. Vse ji želimo skorajšnjega zdravja. — Mrs. Helen Shega v Shermanu, O. dobila zdravega sinčka, ki so ga vsi z veseljem pozdravili. Naše najlepše častitke.

Na naši zadnji seji je bilo sklenjeno, da preskrbimo za naše reven družine nekoliko košaric živil za božične praznike. Zato prav lepo prosimo vse članice, da pridete na prihodnjo sejo kateri je le mogoče, da se kaj več pogovorimo o tem. Katera bi pa ne mogla priti na sejo, pa je vseeno pripravljena kaj darovati, pa lahko odda pri Mrs. Jennie Skerl na 17. cesti. Prinesete lahko en teden ali vsaj par dni pred Božičem. Vsak najmanjši dar bo s hvaležnostjo sprejet. Kdaj in kje se bo razdelilo se pogovorimo natančno še na prihodnji seji. — Frances Ošaben, tajnica.

Št. 8, Steelton, Pa. — Pet let! Kakor pet tednov je minilo teh pet let odkar je bila ustanovljena SZZ. Najbolj hitro pa je potekal čas marljivim članicam, ki so

delale kakor čebelice, ene nabirale nove članice, — druge pisale dopise, članke, poročila, — tretje se trudile za oglasi, — druge zopet za razne javne prireditve, z eno besedo, vsaka se je trudila po svojih močeh, da smo danes tam kjer smo. Ali pa je sedaj vse napravljeno in lahko počivamo? Nikakor. Kar je storjeno, je samo začetek; glavno delo nas še čaka. Prej ne bo miru, dokler ne dobimo vseh ameriških Slovenk v SZZ. Ali bi ne mogla iti vsaka članica takoj na delo in pripeljati eno novo? Takoj bi nas bilo deset tisoč skupaj. — Ob petletnici kličem SZZ.: “Rasti in cveti, drži kvišku slovenski narod v Ameriki, njegovo govornico in njegovo sv. vero!”

* * *

Vljudno vabimo vse članice št. 8 na sejo dne 10. decembra. Imamo veliko za urediti. Kakor vidite, se članice množijo in je treba, da se marsikaj preukrene. Pridite, in vsaka naj pove svoje mnenje. Koliko vas je, ki letos še niste bile na seji. To ni prav. Zavedna članica ne bo izostala od seje enkrat na mesec, če nima prav važnega vzroka. Toraj, le pridite. Imamo nekaj lepega, kar bo tista, ki jo bo sreča zadela, nesla domov. — Pozdravlje-

Albina Novak,
gl. nadzornica in načelnica Izobraževalnih klubov. Letos je ustanovila podr. št. 50.

ne vse članice SZZ.! — D. Dermeš, tajnica.

Dotatno. — Za obletnico smrti naše pokojne članice Johanne Kraševce, ki je bila jako dobra in aktivna članica, se bo obhajala posebna sv. maša. Bo oznanjeno v cerkvi. Pridite vse! — D. D.

* * *

Ob prvi obletnici smrti naše drage mamicice Johanne Kraševce.

Predraga mamica,
prerano ste nas zapustili
ter odšli v hladni grob,
zapustili ateta
in nas devet otrok.
Ljuba mamica
Vi ne vidite,
kako solzne so naše oči.
Prazno je v pustem domu,
ni matere, — veselja ni.
Saj ne mine nikdar dan,
da bi se Vas ne spomnile.

Ko na Vaš grob pridemo,
s solzami ga oblijemo.
Vsi molimo za Vas:
Bog Vam daj nebeški raj!

—Hčerki Mary in Johanna.

Št. 9, Detroit, Mich. — Prosim vse članice št. 9 v Detroitu, da se udeležite prihodnje seje 20. decembra ob dveh popoldnih; to bo glavna letna seja, na kateri bomo volile odbornice, ki bodo nastopile svoj urad z januarjem 1932. Pridite vse, da se vsaj enkrat na leto vse vidimo in ne bo kakšnih pritožb po volitvi.

Katera izmed vas ni mogla opraviti sv. povelj in pristopiti k sv. obhajilu za časa sv. misijona, ki se je začel 22. novembra, naj opravi to pred Božičem. Tako bo v resnici pripravljena na prihod našega ljubelega Izveličarja. Ako boste vse to storile, upam, da boste imele veseli Christmas, ki vam ga, vsem članicam v Detroitu, voščim iz globine svojega srca.

Voščim vesele božične praznike tudi č. g. duhovnemu nadzorniku, gl. predsednici, vsem gl. odbornicam in vsem sestram v SZZ. širom Amerike. — Anna Gorshe, predsednica.

* * *

Ob petletnici SZZ. naj malo popišem, kako je prišlo do ustanovitve podružnice št. 9 v Detroitu. Ustanovitev naše podružnice je tesno spojena z ustanovitvijo naše slovenske župnije.

Bilo je l. 1927 ko smo imele v Detroitu prvi slovenski sv. misijon in sicer v hrvaški cerkvi sv. Jeronima. Ob tisti priliki smo se zbrale tudi na majhno posvetovanje v dvorani pod cerkvijo. Med nas so prišli tudi č. g. misijonar, ki so nam obljubili pomagati pri vsem, kar bi začele v dobrobit slovenskega ljudstva v Detroitu. Spoštovana Mrs. Mary Puhek je predlagala, naj ustanovimo ženske same društvo Dobrega namena, ki naj bi zbiralo slovenske žene po Detroitu, da bi se združile in med seboj spoznale, jih navajalo k skupnim mesečnim obhajilom, majhni prispevki pa naj bi bili v podporo duhovnikom, oziroma pozneje lastni cerkvi. Predsedništvo je prevzela Mrs. Puhek. Z veseljem smo skupaj delale in še dobro napredovale. Poteklo je nekaj mesecev in bile smo ravno zopet zbrane na seji tega društva. Predsednica vstane in spregovori: “Žene in sestre moje, kaj mislite, ali bi ne bilo dobro, da bi tudi pri nas ustanovile podružnico SZZ., kakor jih sedaj ustanavljajo po drugih naselbinah. Razlagala in pojasnjevala nam je nomen in delo SZZ. kakor je sama najbolje vedela in znala. Videti je bila sološna zadovoljnost med članicami, vendar pa je bila ustanovitev preložena na prihodnjo sejo. Med tem časom pa so se pojavile razne težave, toda pokojna Mary Puhek, — Bog ji daj večni mir! — se jih ne ustrašila, temveč se je vojskovala toliko časa, da smo dobile svojo podružnico, izvolile odbor in začele z rednim noslovanjem.

Ni naš posebno veliko, upam pa, da smo dobre članice, in se dobro razumemo med

seboj. Nihče tukaj ne pomni, da bi bili v Detroitu kdaj tako slabi časi kakor so sedaj, zato tudi pri podružnici ne moremo naprej; kakor hitro se bodo časi izboljšali, upam, da bomo dobile veliko novih članic. Bog daj, da bi se to kmalu zgodilo! — Anna Gorshe.

Št. 10, Collinwood, Ohio. — Ko praznujemo petletnico Zveze, naj nekoliko povem tudi o naši podružnici št. 10. Ne morem reči, da sem ustanovnica te podružnice, ker je bilo že 53 članic tam ko sem pristopila; bilo je to leta 1927; malo prej sem se šele preselila v Cleveland. Ko sem postala članica SZZ., sem šla kaj na delo. Ob koncu leta 1927 je naša po-

Margaret Poznich,

ki je dobila drugo nagrado v letošnji kampanji, ter je ena najbolj marljivih delavk, kar jih premore SZZ.

družnica štela 124 članic; takrat so me tudi izvolile za podpredsednico. Delale smo s podvojeno močjo. V letu 1928 je podružnica štela že 253 članic. Decembra tega leta sem bila izvoljena za predsednico. Tudi pri Oltarnem dr. krščanskih mater pri Mariji Vnebovzeti sem bila takrat izvoljena za predsednico. To društvo je štelo nad 400 članic. Enako pri dr. "Collinwood", št. 283 "The Maccabees", ki je štelo nad 200 članic. Naj mimogrede omenim, da je prišel čas, ko je naša podružnica še nadalje narastla in sem imela kot predsednica raznih društev ob istem času na skrbi nad 1100 članic. Najlažje je bilo voditi seje pri Oltarnem društvu to pa menda zato, ker je bil vsaki krat č. g. župnik pri seji. Pri vseh treh društvih smo delale vzajemno in prijateljsko.

Ker smo se pri št. 10 zavzele, smo kupile zastavo, ki je bila blagoslovljena 5. maja 1929. Podružnica je takrat štela 400 članic, ob koncu leta 1929 pa že 510 članic.

Imele smo tudi precej neprilik, posebno leta 1930. Tudi je bilo osem smrtnih slu-

čajev pri naši podružnici. Treba je bilo marsikaj oskrbeti, kar je bilo vse združeno z delom in težavami; plače seveda ni bilo nobene. Nekatere dobre članice so mi zelo pomagale.

Sedaj naša podružnica ni več prva po številu članstva, tudi nisem več v podružničnem odboru, rečem pa to: Pri št. 10 še nismo vrgle puške v koruzo in še se bomo pognale za prvenstvo! Lanske neprilike so nas malo potlačile, pa to bo kmalu vse poravnano in dalo se bo krepko zidati naprej. Da, še se bomo pognale za prvenstvo!

Naša tajnica pride vsak mesec do mene prej ko je treba odposlati asessment. "Mica", mi pravi, "ta pa ta in ona in ona še niso plačale." Takoj natakem tiste čevlje, ki so na poskok, ter grem ž njo za ušesa vleč one članice, ki niso poravnale ob času. Na takih pohodih se ne držive nobenih cest in potov, temveč jo ureževe kar prek plotov po vrtovih. Nekatere pozabijo plačati, druge nimajo časa, da bi prišle, — so pa tudi take, ki v resnici ne morejo. Tem svetujem, naj pridejo na sejo in povedo, kako stvari stoje. Kjer je resnična beda, se bo že našlo kako usmiljeno srce, ki bo pomagalo plačati asessment. Na našo blagajno se ravnajno sedaj ne moremo opirati, ker notri ni drugega kakor Hooverjeva prosperiteta.

Človek seveda kmalu pride do spoznanja, da je edino plačilo, ki ga dobimo za delo v prid naroda — razočaranje in zamera, pa to nas ne sme odvrtiti od naših končnih ciljev. Naša podružnica mora naprej! SZZ. mora naprej. — Želim vesele božične praznike vsemu članstvu SZZ. — Mary Urbas, gl. odbornica prosvetnega odseka.

Št. 11, Eveleth, Minn. — Umrla nam je zvesta članica Emma Paškvan. Doma je bila iz Kastov blizu Reke, v Istri. Naj ji sveti večna luč.

Sestrski pozdrav vsem članicam. — Mary Oberstar, predsednica.

Št. 17, West Allis, Wis. — Morda je katera radovedna, kako gre z našo podružnico. Moram priznati da res bolj počasi. Kakor znano največji vzrok, da ni uspeha kakor si želimo, so slabi časi. Upajmo, da se bodo razmere zboljšale in ne bo izgovora da ne bi vsaka Slovenka postala članica naše organizacije. Ponovno poročam, da ne bomo imele rednih mesečnih sej vsak četrtek ampak vsako drugo nedeljo v mesecu v Cerkveni dvorani. Na zadnji seji dne 8. novembra smo sklenile, da se udeležimo polnoštevno proslave petindvajset letnice društva sv. Jožefa št. 103, KSKJ. dne 22. novembra, in sicer dopoldne v župni cerkvi Marije Pomoč. Kristjanov, popoldne pa v S. S. Turn dvorani, kjer se bo program nadaljeval. Toraj članice podružnice št. 17, ne pozabite gori omenjenega dne! Pokažimo se, ker slavnosti srebrnega jubileja so zelo redke. Nadalje omenim, da smo se na zadnji seji zabavale prav prijetno. Za prihodnjo sejo se pa še nekaj bolj izvanrednega obeta. Pri-

dite vse in upam, da boste vse zadovoljne. Kakor veste, ta seja bo zadnja v tem letu, oziroma glavna, na kateri se bo volil novi odbor za bodoče leto 1932, pregledale se knjige, in druge važne ter zanimive točke bodo na dnevnem redu.

Zatorej cenjene sestre, udeležite se zanesljivo dne 13. decembra v nedeljo popoldne ob 2. uri. Na vesele svidenje! — Sosesterski pozdrav! — Jennie Južina, tajnica.

Spomin na Božič v domovini. — Blizajo se božični prazniki, ki se jih vsak veselji, naj bo star ali mlad, vsakega gane Sveti večer, srce mu postane lahko, da bi objel vse ljudi brez izjeme.

Spomin mi uhaja v malo hišico v rojstnem kraju, kjer smo se kot otroci tako veselili božičnih praznikov. Veselili smo se preprostih jaslic, ki smo jih otroci po-

Angela Debevec,

ki je prejela tretjo nagrado v letošnji kampanji: cekin in zlato broško.

stavili v kotu pri mizi, in lučke, ki je visela od stropa nad štalico. Oh, rajnska leta, kje so? nikdar več se ne povrnejo.

Ko sva šla kasneje s soprogom v stari kraj pogledat, sem bila zopet ravno na Sveti večer doma. Kako sem bila srečna, ko sem z mamico in bratom spet stavila jaslice in smo prepevali božične pesmice, tako stare, pa večno lepe. . . Sveta noč, blažena noč. . .

Sedaj pa želim vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem članicam SZZ. — Jennie Sodja, članica podr. št. 18.

Št. 20, Joliet, Ill. — Vse članice uljudno opozarjam na letno sejo, ki se bo vršila dne 20. decembra ob 2. uri popoldne. Na tej seji bo volitev odbora za 1932 in več drugih važnih točk. Ker je to glavna seja, se pričakuje velika udeležba, in je treba, da se kaj koristnega ukrene za pri-

hodnje leto. Večja je udeležba, boljše je, lažje se ukrene kaj, da bo vsem po volji, da ne bo potem kakšnega prerekanja, da to ali ono ni prav.

Opozarjam vse tiste, ki še niste plačale 25c letne doklade, da poravnajo, ker leto se bliža h koncu. Ta doklada bi morala biti plačana meseca julija. — Iz blagajne ne moremo zakladati za nobeno članico letne doklade, ker imamo dovolj drugih stroškov.

Upam, da boste to vpoštevale, se udeležile seje, obenem pa tudi poravnale vse doneske za tekoče leto, ker moram knjige zaključiti za leto 1931 in jih dati nadzornicam računati.

Voščim vsem članicam SZZ. vesele božične praznike in srečno Novo leto! — Anna Pluth, tajnica.

* * *

Naznanjam vsem članicam žalostno vest, da nam je dne 10. nov. umrla dobra članica, Mrs. Rose Gorsich, v starosti 35 let, soproga Martina Gorsich, lastnika Grocery and Meat Market na Hickory str., ter mati treh otrok, in sicer dveh sinov, Martin Jr. in Leonard, ter ene hčerke, Dorothy.

Bila je ustanoviteljica in prva blagajničarka naše podružnice. Bila je zelo priljubljena, pri vseh sosestrah kajti bila je vsem naklonjena. Svoji družini je bila skrbna in dobra mati, pridna soproga in gospodinja, ki se je vedno trudila in delala. Pogrešali jo bomo vsi, največ pa njena družina, kajti ona je nenadomestljiva.

Sledila je svoji materi Mary Papesh, — ki je bila tudi naša članica — in to tako hitro, komaj pet mesecev po njeni smrti.

Na tem mestu izrekam v imenu naše podružnice, preostali družini in sorodnikom naše sožalje, rajniki Rose pa večni mir in blag ji spomin. . . — Josephine Erjavec, članica podr. 20.

* * *

Ko dobim v roke Zarjo, grem najprej gledat, če je notri kaj kuhinjskega kotička, in kakšna nova navodila, kako napraviti primerne jedi. Ta del je zame najbolj razveseljiv. Prosim, da bi mi katera članica povedala, kako se napravi “buja”. Mnogokrat slišim o tej jedi, navodil, kako se napravi, pa do sedaj nisem mogla nikjer dobiti. Verjemite mi, da bom tega recepta bolj vesela kakor cekina, ker bo vsaj moj firbec enkrat potolažen. — Tudi bi rada kaj slišala od Gorenjk od Kranja, pa od Tržiča, pa od moje rojstne vasi Zgornje Duplje. Naj se no katera oglasi! — Povem naj tudi, da sem letos imela čast videti in osebno pozdraviti našo gl. predsednico, ko je bila pri nas v

Jolietu. — H koncu pa pozdravljam vse članice SZZ. in jim želim vesele božične praznike. — Frances Babich, članica podr. št. 20.

Št. 23, Ely, Minnesota. — Dne 7. novembra je v Gospodu zaspala naša članica Christine Dolenshak. Društvene sestre smo ji izkazale zadnjo čast, naročile cvetlice, se udeležile pogreba in darovale za štiri sv. maše. — Počivaj v miru, ljubljena sestra! Me se te bomo spominjale v molitvi. — Mary Štukel, tajnica

* * *

Pred kratkem sem brala v Zarji dopis iz Joliet, Ill., ki ga je napisala naša gl. nadzornica Mrs. Josephine Erjavec, kako so ona in njeni starši Mr. in Mrs. Simon Šetina, obiskovali Šent-Vidčane po Ameriki. Sedaj šele vem, da je največ

Helen Yurchich,
ustanovila podr. št. 31 in se je zelo odlikovala tudi v letošnji kampanji.

teh naših naseljencev v Clevelandu. Jaz bi rada dopisovalko Mrs. Erjavec povabila za drugo leto sem na Ely, kjer nas je tudi nekaj, ki smo nekoč spadale pod zvon, ki se je tako daleč slišal po slovenski deželi. Ko sem bila še doma v Zgornjih Gameljnah, sem ga rada poslušala, ko sem se pa poročila, sem pa naravnost spadala v faro Šent Vid nad Ljubljano. Rada bi slišala o nekaterih, ki smo skupaj hodile v ljubljansko predilnico; tudi iz Gamelj; pisale so se Traven.

To je moj prvi dopis v Zarjo, ki nam prisveti enkrat vsak mesec, in ki jo rada prebiram.

Vesele božične praznike želim vsem članicam. — Mrs. Mary Skalar.

Št. 25, Cleveland, O. — Podružnica št. 25 SZZ. je bila ustanovljena 22. novembra 1928 s 50 članicami V Zvezo jih je sprejela tedanja gl. podpredsednica Mrs. Mary Glavan, ki je ob tej priliki razložila, da je SZZ. ustanovljena zato, da se me slovenske žene same med seboj spoznajo, pomagamo ena drugi in gojimo medsebojno ljubezen in izobrazbo. In tako se je naša podružnica št. 25 množila od meseca do meseca, od leta do leta pod marljivo našo predsednico Mrs. Frances Ponikvar in ostalim odborom in članicami, tako, da lahko danes, po preteku treh let, s ponosom gledamo na lepo število 512 članic; ravno sedaj tudi naša podružnica obhaja triletnico obstanka. — Pri naši podružnici imamo tudi izobraževalni klub, da od časa do časa prirejamo kakšne igre ali veselice, ki so bile zmerom dobro obiskane in uspešne, tako v moralnem kot v finančnem oziru. — Tudi smo si nabavile novo društveno zastavo, ki je bila blagoslovljena 14. junija 1931 v cerkvi sv. Vida. — Podružnica je poslala tudi dve delegatkinji na drugo redno konvencijo, ki se je vršila 5. maja l. 1930 v Sheboyganu, Wis., namreč Frances Ponikvar in Albino Novak; obe sta bili izvoljeni v glavni odbor SZZ., tako; da ima naša podružnica kar dve glavni uradnici. Kadar je gl. odbor razpisal kampanjo za nove članice, se je naša podružnica zmeraj častno odzvala; leta 1930 smo dobile prvo nagrado \$10.00, to leto pa tretjo nagrado, društveni čarter. In tako upam, da bo še za naprej lepo složno sodelovalo, da bo naša podružnica ena prvih po številu in sesterski ljubezni — Smrtnih slučajev smo imele devet: Anna Požun, Mary Prijatelj, Mary Eberwine, Kristina Mohorčič, Jennie Milavec, Jennie Gorenič, Jennie Kodrič, Jennie Kramar, Mary Stokel; za vsako umrlo članico damo venec in avtomobil, in jo sprejmemo s svečami v cerkev kot častna straža, kar naredi lep utis na navzoče. — Žene in dekleta, katere niste še pri SZZ., pristopite, da nas bo večja armada! To naj bo naše geslo: Vse katoliške slovenske žene pod okrilje Slovenske Ženske Zveze! — Pozdrav. — Mary Otoničar, tajnica.

* * *

Prosimo članice, da se vse brez izjeme gotovo udeležijo glavne letne seje 14. decembra, ker bo treba več važnih stvari rešiti, kakor tudi izvoliti novi odbor za leto 1932. Pridite, da ne bo pozneje katera kaj oporekala. Vsaka naj svoje mišljenje mirnim potom pove, večina pa odločuje. — Pripeljete tudi kaj novih na sejo. Prosim vse tiste, katere dolgujete, da pridete poravnati in se vse lepo uredi za prihodnje leto. Pridite! — Sesterski pozdrav. — M. O., tajnica.

Št. 26, Pittsburgh, Pa. — Samo pet let je stara naša organizacija, pa koliko dobrega je že v tem kratkem času naredila. Koliko je pomagala svoiemu članstvu, koliko pomagala drugod, kjer je bilo pomoči treba. Nikoli ne bomo mogle povsem razumeti, kako veljkansko delo je zapo-

čela naša odlična rojkinja in voditeljica Mrs. Priland, ko je začela organizirati SŽZ. Nikoli tudi ne bomo vedele vsega, kar je morala ona prestati, da je začeto organizacijo pripeljala na sedanje stališče. Nobene težave je ne odvrnejo od začrtane poti. Čast ji zato!

Naj povem, kako smo prišle do naše podružnice. Ko je leta 1926 naša gl. predsednica v Am. Sl. objavila pismo vsem slovenskim ženam v Ameriki, naj ustanove po svojih naselbinah podružnice SŽZ., sem ji takoj odpisala, da bom pri nas skušala storiti kar bo v moji moči. Razen mene so bile pri nas še tri, ki so bile istega mnenja. Trudile smo se celi dve leti, pa za zastonj; s štirimi nismo mogle začeti podružnice, več se jih pa nikakor ni dalo dobiti. Pa le nisem obupala. Da bi v tako veliki naselbini kakor je naša nikoli ne bilo mogoče ustanoviti podružnice SŽZ., mi ni šlo v glavo. Nekega dne grem z neko vdovo k neki angleški organizaciji vprašati za pomoč. Prvo, kar so naju vprašali, je bilo: "Ali nimate svoje lastne ženske organizacije, ki bi Vam pomagala v takih slučajih?" Te besede so me zbudile prav v živo. Ali moremo res me Slovenke biti zadnje in zaničevane od vseh? Ali se res ne moremo združiti v svojo organizacijo in doseči isto, kar imajo žene drugih narodnosti? S podvojen vsem sem šla zopet na delo. To pot smo prišle do sporazuma in smo ustanovile podružnico. Niso vse pristopile, ki so obljubile, vendar nas je lepo število, ki postaja vsak dan večje. Upam, da ni daleč tisti čas, ko bo naša podružnica oklepala vse Slovenke v našem kraju. Ne bom podrobno navajala, kaj je naša podružnica do sedaj storila, saj se vedno čita, kaj delajo v Pittsburghu. Če smo do sedaj storile toliko, upam, da bomo za naprej še več.

K petletnici SŽZ. pozdravljam vse glavne uradnice in članice, naši podružnici pa, ki isti dan, 19. decembra, obhaja tretjo obletnico, želim, da bi ob četrti obletnici imela dvakrat toliko članic kakor danes. — Vesele božične praznike vsem! — Magdalena Widina, gl. svetovalka.

Dodatno. — Pozor, članice podr. št. 26. Prečitajte oglase iz Pittsburgha in podpišite naše oglaševalce, ker so že veliko dobrega storili za našo podružnico in našo organizacijo, za kar naj bodo zahvaljeni. Želim jim vesele božične praznike! — M. W.

* * *

Prihodnja seja 10. decembra bo glavna letna seja in bo voljen odbor za prihodnje leto. Pridite vse članice. Katera ne pride, mora plačati 10c v društveno blagajno, razen če ne more priti zaradi dela ali bolezni.

Na zadnji seji je Mrs. Marija Jevnikar darovala dve turški brisači za "door-prize". Dobila jih je Mrs. Katarina Negro. Za prihodnjič pa je Mrs. Mary Smerdel obljubila nekaj lepega. — Še enkrat: Pridite vse na prihodnjo sejo! — Pozdrav. — Mary Besal, tajnica.

Št. 28, Calumet, Mich.—V kratkem smo izgubile še drugo članico pri naši podružnici. Komaj je preteklo par mesecev odkar smo zakopale našo prvo tajnico, Mrs. M. Gazvoda, že je Vsemogočni poklical k sebi našo sestro Mrs. Louise Šimec iz Cedar St. Blue Jacket. Pokojna sestra je bolehalo že dalje časa, vendar ne hudo, toda pred nekaj meseci jo je zgrabila bolezen na jetrih, kateri se ni mogla zoperstavljati, zatoraj je po kratki, toda mučni bolezni podlegla dne 22. okt. Zakopana je bila ob obilni udeležbi njenih društvenih sester v ponedeljek 25. okt. — N.V.M. P.! — Mary Chesarek, blagajničarka.

Št. 33, New Duluth, Minn. — Članice naše podružnice vlnudno vabimo na letno sejo, ki se bo vršila 9. decembra ob pol 8. uri zvečer v navadnih prostorih; volil se bo odbor za leto 1932. Torej, ne pozabite se udeležiti vsaj glavne letne seje.

Najbolj marljive čebelice pri podr. št. 19, Eveleth, Minn.

Spreday: Frances Kavčič, Antonia Nemgar, Mary Brinc. Zadaj: Angela Debevec, Johanna Ahlin. — Vse so se odlikovale v letošnji kampanji.

Drage sestre, zdramimo se in skušajmo pridobiti novih članic. V naši naselbini je še veliko žena in deklet, ki bi bile lahko naše članice; treba je samo korajže in dobre volje. Vsaka naj dobi svoje prijateljice. Več ko nas bo, več bo zabave. Res je, da so slabi časi, — koliko pa imamo lepega in podučnega za brati, za teh borih 25 centov na mesec! Naša dolžnost je tudi, da se prav lepo zahvalimo sestri Mrs. Roso, ki je nam tako dobra, da nam da prostor za seje za zastonj; ona nam s tem mnogo pomaga v teh časih. — Mrs. Shubitz.

Št. 38, Chisholm, Minn. — Ker ravno pošiljam sliko naše podružnice, naj tudi malo opišem, kako je bila ta ustanovljena. Ustanovna seja se je vršila na domu podpisane. Navzočih je bilo 9 članic ustanovnic. Prebrana so bila pravila S. Ž. Z. Vsem ustanovnicam se je jako dopadlo poslovanje SŽZ., ravno tako tudi pravila, ki so bila prečitana od kraja do konca. Najlepsi so se nam zdeli pogrebni obredi. Sklenjeno je bilo po navzočih članicah, da gremo takoj na delo za nove kandidatkinje. Za tem se je izvolil začasni odbor. predsednica Mary Smoltz, tajnica Annie Trdan, blagajničarka Genevieve Sterle. Nato ustanovnica A. Trdan zapriseže predsednico M. Smoltz, ta pa zapriseže ostale uradnice. Prvo leto se ne dovoli nobena plača uradnicam. To je bila naša prva seja. Dobile smo jih za januarsko poročilo še 11 drugih, tako da je precej januarja bilo 20 članic. Na drugi seji je bilo sprejetih spet 10 novih. Zapisnik je bil odobren, ravno tako tudi enoglasno izvoljen začasni odbor kot stalni odbor; izvoljene so bile še tri članice kot nadzornice. Ker je bila pa naša blagajna suha, smo sklenile, da priredimo plesno veselico na 1. marca. Od veselice nam je ostalo čistega \$36.20; tukaj so vsteti tudi izdatki, kar smo jih imele z ustanovitvijo. Na tretji seji je bilo sprejetih spet 6 novih članic; tako smo jih imele že 36. Maja meseca je pa smrt stopila v naše vrste. Umrla je Mrs. Mary Pucelj; bila je članica samo tri mesece in dvajset dni. Popoldne istega dne je še regrant nabirala, zvečer ob osmih je bila pa že mrtva. Članice smo bile jako potrte radi njene hitre smrti. Izkazale smo ji zadnjo čast kot dobri članici s tem, da smo se vse udeležile molitve zvečer in pogreba in darovale venec in šopek za vsako članico, da ji ga je izročila na gomili kot zadnji pozdrav. Pogreb je bil jako lep. Tisti večer smo ravno sejo imele in je pristopilo 48 članic in vse so se izrazile, kako lep obred nudi SŽZ. Vsako sejo potem so pristopale nove članice, in po sejah smo imele malo razvedrila samo za članice. Da smo jako agilne pri naši podružnici kaže dejstvo, da smo dobile \$10 kot nagrado agilnim od Mrs. Bare Kramer in \$10 kot novo ustanovljeni podr. od SŽZ. Moram pa omeniti, da smo tudi me radodarne. Darovale smo dvakrat za rože v cerkev, tako tudi plačujemo asesment za eno članico, ki sama ne zmore. Letošnje leto nam je spet smrt ugrabila eno članico, ki je bila pri podružnici samo štirinajst dni; Mrs. Stark je bila njena žrtev. Zvečer je bila še v vasi pri sosedih, zjutraj so jo našli mrtvo. Darovale smo za sv. mašo, udeležile se molitve na domu, in šle za pogrebom. Kar naša podružnica posluje smo izgubile 5 članic: dve sta umrli, tri pa so odstopile. Sedaj ko to pišem šteje naša podružnica 110 članic. — Annie Trdan, tajnica in II. gl. podpredsednica.

Št. 39, Biwabik, Minn. — Pridite vse na letno sejo, ki se bo vršila 13. decembra ob dveh popoldne pri sestri Mary Šilc

na Pineville. Bo volitev novih odbornic. Pridite vse vsaj enkrat na leto, da skupaj ukrenemo, kaj bi bilo boljše za našo podružnico. Vsaka naj pove svoje misli, za kar se bomo odločile naj pride v zapisnik, potem se pa po tistem ravnajmo, da ne bo nobenih sitnosti. Prosim vas, dobite še katero novo članico, da nas bo več. So res slabe delavske razmere pri nas, pa enkrat se mora tudi to obrniti. — Pozdrav. — Mary Strukel, predsednica.

Št. 41, Collinwood, Ohio. — Z veseljem smem poročati, da se naše članice vedno bolj zanimajo za sejo in sploh vse kar se tiče naše podružnice. Na zadnji seji je bila lepa udeležba. Tako, tako, drage članice, to je jako lepo. Upam, da bo prihodnjič še večja udeležba. Če verjame te ali pa ne, da na zadnji seji sem se prav dobro pozdravila, ko je bilo vse tako veselo, in, oh, pecivo kako okusno, in kava tako močna, — prav po turško je dišalo! Potem pa še harmonika se je oglasila; vse smo bile prav židane volje. Lepa hvala vsem onim članicam, katere so vse to preskrbele. Jaz že komaj čakam, da bo zopet prvi četrtek v mesecu.

En mesec nazaj smo se spoznale z neko članico, ko se že nisva videli 26 let. Lahko si mislite, da sem bila vesela, kjer njena mama je bila krstna botrica mojemu mlajšemu bratu. Tako vidite, drage članice, na sejah se vedno bolj spoznavamo med seboj. — Pozdrav. — M. Penko.

Št. 45, Portland, Ore. — Naša šteja je dosta "busy"; pripravljamo se za "dance", i članice sve rasprodavaju tikete; javit ću Vam, kako nam izpade. Sada imamo "meetings" kod članic u kući, svaki mesec kod druge, i tako se upoznavamo bolje, i vidi se, da su članice vrlo zadovolj-

Mary Otoničar,

tajnica in v letošnji kampanji najbolj marljiva agitatorica pri št. 25.

ne na ovaj način i dosta se zanimaju za društvu. Nije nas još mnogo, ali se nadjamo u bolje. Doneslo bi puno novih članic kada bi "Zarja" donasala i hrvatski jezik, pošto ima puno Hrvatica, koje ne razumiju dobro slovenski jezik. Moguće nam u tome šta pomogne buduća konvencija. — Mary Golik, tajnica.

Št. 47, Garfield Hgts., Ohio. — Hvala članicam naše podružnice za darila in častitke ko sem dobila majhno hčerkico. Posebna hvala Mrs. Bates, predsednici naše podružnice. Mr. in Mrs. Bates sta edina, ki lastujeta trgovino z mesom in grocerijo v naši okolici. Naša dolžnost je, da ju podpiramo. Že devet let sem njihova odjemalka, pa sem bila še vedno zadovoljna z njihovo postrežbo. Zahvaljujem se tudi Mrs. Acetto, ki je botra mojim otrokom in je tudi članica SZZ. (št. 41).

"Zarja" nam jako ugaja. Mislim, da

ste tudi drugod zadovoljne z našo podružnico, ki je zmagala v letošnji kampanji, kakor tudi z našo vneto dopisovalko Mrs. Tomažič, ki piše cele milje dolge dopise. Ne vem, kako more toliko storiti, ker ima tudi družino kakor druge; pa že najde čas za vse; ko bi se ona ne bila tako potrudila, bi naše podružnice nikjer ne bilo, zatoraj čast ji!

Bliža se zima in nam bo lažje hoditi na seje. — Šesterski pozdrav vsem! — T. Pišotnik.

Št. 47, Garfield Hgts., Ohio. — Prosim vas, cenjene sestre, v naši podružnici, da se polnoštevilno udeležite 12. dec. mesečne seje, na kateri bomo volile odbor za leto 1932. Volite po svoji najboljši previdnosti, da boste z njim zadovoljne celo leto. Nadalje vas prosim, ako katera še dolguje na assessmentu ali tisti kvoder za letni prispevek, da to vsaj zadnji mesec poravnava pri meni, ker ako bo zanaprej kaka druga v tem uradu, bi ji rada izročila vse v najlepšem redu.

Vsem sestram cele organizacije SZZ. želim nad vse srečne, zadovoljne in blagoslovljene božične praznike. — Helen Tomažič, tajnica.

Št. 48, Buhl, Minn. — Ni nas mnogo slovenskih družin tukaj, razen tega pa so zaradi teh slabih časov naši možje po večini doma — vendar bi pa rada videala, ko bi šle članice na delo, da bi nas bilo dvajset za Novo leto.

Odslej se bodo vršile naše seje vsak prvi petek v mesecu ob osmi uri zvečer v Public Library Room.

Mož ene naših članic leži že štiri mesece v bolnišnici. Vse mu želimo, da bi skoraj okrevala.

Pozdrav vsem članicam SZZ. — Jennie Terlep, tajnica.

NOVE ČLANICE V OKTOBRU:

Podr.:	Ime nove članice:
1	Frances Primozich, Jr.
2	Katherine Osterman
3	Jennie Brunovich
8	Theresa Petrasic
10	Mary Bolko
12	Antonia Pastirk
	Johanna Pugel
	Elisabeth Strucel
	Josephine Chokel
	Louise Griesbacher
	Josephine Shiretz
	Mary Frangesh
	Maggie Pistotnik
14	Anna Cvetich
	Mary Gerl, Miss
	Dorothy Papes
	Ursula Papes
17	Mary Novak
23	Frances Pengal
25	Josephine Kadunc
	Mary Fabjancic
	Josephine Golobic
	Antonia Kolegar
	Frances Mezić

Ime agitatorice:
Frances Primozich, Sr.
Frances Vrecek
Josephine Mehle
Dorothea Dermes
Louise Milavec
Mrs. A. Friskovitz
Mrs. Paulin
" "
Mrs. M. Ritonja
" "
" "
Mrs. L. Stariha z
Mrs. Louise Vidmar
Frances Orazem
Theresa Skur
" "
" "
Jennie Juzina
Frances Moravitz
Sophie Sever
Agnes Urbancic
" "
" "
" "

Podr.:	Ime nove članice:
	Mary Glavic
41	Frances U. Cvar
	Frances Doles
	Mary A. Gornick
	Mary Hudolin
47	Christina Cergol
50	Frances Grdanc
	Marie Pelic
	Josephine Avsec
	Mary Macek
	Mary Andolsen
	Stella Braidech
	Rose Debelak
	Amelia Glicker
	Josephine R. Spreitz
	Frances Zevnik
	Pauline Avsec
	Steffie Avsec
	Jean Loushine
	Ursula Loushine
51	Mary Golusek

Ime agitatorice:
Theriza Zupancic
Mary Lusin
" "
" "
" "
Helen Tomazic
Josephine Bencin
" "
Angela Hlabse
" "
" "
Mary Marsich
Sophia Posch
" "
" "
" "
" "
Josephine Seelye
" "
" "
" "
Jennie Ozbolt

SKUPNO 45 NOVIH.

FINANČNO POROČILO SŽZ. ZA MESEC OKTOBER 1931.

Št.	Podružnica	Mesečnina	Pristopnina	Doklada	Čarter	Razno	Zarja	Skupaj	Članstvo
1.	Sheboygan, Wis.	\$ 18.00	\$.75	\$ —	\$ —	\$ —	\$12.00	\$30.75	120
2.	Chicago, Ill.	8.85	.75	2.00	—	—	5.90	17.50	59
3.	Pueblo, Colo.	19.20	.75	6.75	—	—	12.80	39.50	128
4.	Oregon City, Ore.	4.35	—	.75	—	—	2.90	8.00	29
5.	Indianapolis, Ind.	6.15	—	—	—	—	4.10	10.25	41
6.	Barberton, Ohio	11.40	—	—	—	—	7.60	19.00	71
7.	Forest City, Pa.	8.70	—	—	—	—	5.80	14.50	58
8.	Steelton, Pa.	7.35	.75	—	—	—	4.90	13.00	49
9.	Detroit, Mich.	8.40	.75	—	—	—	5.60	14.75	56
10.	Cleveland, Ohio	64.35	.75	12.00	—	—	42.90	120.00	429
11.	Eveleth, Minn.	11.25	—	—	—	—	7.50	18.75	75
12.	Milwaukee, Wis.	21.15	6.00	5.00	8.00	—	14.10	54.25	141
13.	San Francisco, Calif.	10.80	—	—	—	—	7.20	18.00	72
14.	Nottingham, Ohio	36.00	3.00	—	—	—	24.00	63.00	240
15.	Newburg, Ohio	12.90	—	—	—	—	8.60	21.50	86
16.	So. Chicago, Ill.	9.15	—	—	—	—	6.10	15.25	57
17.	West Allis, Wis.	5.85	.75	—	—	—	3.90	10.50	39
18.	Cleveland, Ohio	6.90	—	—	—	—	4.60	11.50	46
19.	Eveleth, Minn.	38.70	—	1.75	—	—	25.80	66.25	258
20.	Joliet, Ill.	34.20	—	9.00	—	—	22.80	66.00	228
21.	Cleveland, Ohio	8.25	—	—	—	—	5.50	13.75	55
22.	Bradley, Ill.	3.00	—	—	—	—	2.00	5.00	20
23.	Ely, Minn.	13.50	.75	—	—	.25	9.00	23.50	90
24.	La Salle, Ill.	6.30	.75	—	—	—	4.20	11.25	42
25.	Cleveland, Ohio	77.10	4.50	17.50	—	.75	51.40	151.25	512
26.	Pittsburgh, Pa.	17.40	—	2.25	—	—	11.60	31.25	115
27.	North Braddock, Pa.	7.35	—	—	—	—	4.90	12.25	49
28.	Calumet, Mich.	11.25	—	—	—	—	7.50	18.75	75
29.	Broundale, Pa.	2.85	—	—	—	—	1.90	4.75	19
30.	Aurora, Ill.	2.55	—	—	—	—	1.70	4.25	17
31.	Gilbert, Minn.	15.00	—	—	—	—	10.00	25.00	68
32.	Euclid, Ohio	11.40	—	2.25	—	—	7.60	21.25	73
33.	New Duluth, Minn.	3.45	—	—	—	—	2.30	5.75	23
34.	Soudan, Minn.	3.45	—	—	—	—	2.30	5.75	23
35.	Aurora, Minn.	1.80	—	—	—	—	1.20	3.00	12
36.	McKinley, Minn.	6.60	—	—	—	—	4.40	11.00	44
37.	Greaney, Minn.	2.85	—	—	—	—	1.90	4.75	19
38.	Chisholm, Minn.	16.50	—	—	—	—	11.00	27.50	109
39.	Biwabik, Minn.	3.30	—	—	—	—	2.20	5.50	22
40.	Lorain, Ohio	3.15	—	—	—	.50	2.10	5.75	21
41.	Cleveland, Ohio	23.70	3.00	.25	—	—	15.80	42.75	156
42.	Maple Heights, Ohio	2.70	—	—	—	—	1.80	4.50	18
43.	Milwaukee, Wis.	8.40	—	—	—	—	5.60	14.00	56
44.	Valley, Wash.	.90	—	—	—	—	.60	1.50	6
45.	Portland, Oregon	3.15	—	—	—	—	2.10	5.25	21
46.	St. Louis, Mo.	3.60	—	—	—	—	2.40	6.00	24
47.	Garfield Heights, Ohio	15.15	.75	4.00	—	—	10.10	30.00	100
48.	Buhl, Minn.	2.25	—	—	—	—	1.50	3.75	15
49.	Noble, Ohio	1.95	—	—	—	—	1.30	3.25	13
50.	Cleveland, Ohio	5.10	10.50	—	—	—	3.40	19.00	34
51.	Kenmore, Ohio	1.35	.75	—	—	—	.90	3.00	9
SKUPAJ		\$628.95	\$35.25	\$63.50	\$8.00	\$1.50	\$419.30	\$1156.50	4142

Stroški:

Podr. št. 22 za umrlo Barbaro Krall, (roj. 20. okt. 1883, prist. 1. aug. 1928, umrla 22. sept. 1931)	\$100.00
Podr. št. 12 za umrlo Mary Glojek, (roj. 27. sept. 1870, prist. 1. marca 1928, umrla 1. okt. 1931)	10.00
Podr. št. 11 za umrlo Emilijo Paskvan, (roj. 22. feb. 1878, prist. 5. jun. 1927, umrla 5. okt. 1931)	100.00
Podr. št. 28 za umrlo Mary Shimetz, (roj. 7. apr. 1884, prist. 6. nov. 1929, umrla 22. okt. 1931)	50.00
Edinost Publishing Co., oktoberska Zarja	230.12
Edinost Publishing Co., odtis in poprava adresarja za okt.	6.50
Nagrada za ustanovitev podružnice št. 48	5.00
Poslano nazaj od oglasov	5.62
Collins & Alexander, Inc. dva majhna klišeja iz Clevelanda	5.40
Broške za nagrado agitatoricam; poština	20.19
Uradni prostori za oktober	10.00
Znamke za gl. urad	4.90
Deposit za poštino Zarje na P. O.	10.00
Pošiljanje Zarje	17.50
Plače za oktober: duh. nadz. \$10, gl. preds. \$25, gl. tajnica-uredn. \$100	135.00

SKUPAJ \$709.73

Balanca 30. sept. 1931 \$21,484.91

Dohodki v oktobru 1,249.75

Skupni dohodki 31. okt. 1931 \$22,734.66

Skupni stroški 31. okt. 1931 709.73

Preostanek v blagajni 31. okt. 1931 \$22,024.93

Josephine Račić, gl. tajnica.

CHRISTMAS

CHRISTMAS comes but once a year."—This familiar saying is about as old as the feast of Christmas itself and its origin must be traced back to the conviction of mankind that nothing can take its place. The joy that goes with the feast is not made by the consent of the people or by an order of the government of a country, but rather lies in the mystery of the feast itself.

The mystery commemorated on Christmas is the incarnation of the Son of God, the second person of the Blessed Trinity. "And the angel said to the shepherds: "Fear not; for, behold, I bring you good tidings of great joy, that shall be to all the people: For, this day is born you a Saviour who is Christ the Lord, in the city of David."—Who does not realize the importance of this historical event? It means that God of heaven came down to earth, became a man, the poor-

est of the poor, asking the poor mortal man, his own creatures for sympathy and love. All his heavenly glory and majesty is laid in the manger of Bethlehem, purposely that we may not be afraid to approach him and return him the love he bears for us. He humbled himself for the purpose of attaining his desires.—This is the principal cause of our Christmas-joy. All other joys and merriments at this time of the year are nothing else but external manifestations of the feelings of our heart. We know that we have reasons to be glad and we cannot conceal what is in our heart.

That your joy may be full and that the Babe of Bethlehem may bestow many blessings upon you and that these blessings may remain with you forever is my earnest wish to all the members of S. Ž. Z. at this holy season of the year. May your Christmas be blessed and the New Year joyfull and happy . . .!

—Rev. Anton Schiffrer.

TO THE SLOVENE MOTHER

A tribute to thee, mother of Slovenes,
Thou art true motherhood, all it means!

Thy name is carved in each thy children's heart,
For was it not from thee each life did start?
How beautiful thou art, and good, and fine;
Thou wast descended from a noble line!

Thy sturdy body, but esthetic mind
Are two Slovenian traits in thee all find.
And now these attributes thy children share.
More gracious they grow with thy loving care.

Oh close to God thou didst teach them to be
As always thy own parents had taught thee;
To school thou sendest them; their progress guide;
Their physical needs thou dost e'er provide.

So may thy children live to be like thee
In strength, devotion and with industry.

I honor thee, O mother of Slovenes,
Thou art true motherhood, all it means!

—Josephine C. Pluth.

TO OUR YOUTH

In the month of December our organization is celebrating its fifth anniversary. The SLU. was founded with the purpose to gather the dispersed Slovene womanhood in America under its wing, in order to educate them never to be ashamed of their origin, religion, customs, language. The next purpose was to discover means and ways to bring about better understanding between the Slovene Mother and her American born daughter, to even out the differences which are due to our singular circumstances. The mother will enjoy the rest of her days better when she sees that her daughter has respect for everything that was holy to her all her life; the daughter will feel prouder of her mother when she learns that her mother can well stand comparison with mothers of any other nationality, and is doing her best to accommodate herself to this country.

We feel that our plans were realized to a certain degree only. We feel that some of the American members are with great interest and enjoyment helping their mothers at public affairs, come to the monthly meetings, are taking places as lodge officers — yes, some of them— while the majority seem to be satisfied to remain in the background. They may not be pleased with one thing or another. If this is the case, why don't they come out and tell their opinions, propose their own ideas, do their own share to make our Union from day to day a better and all around more satisfactory organization. Naturally, you will in most cases prefer to express yourself in the language of your native country. There is the English section of "Zarja" waiting for your lines. There are a few more or less steady contributors who deserve our highest appreciation for their interest and the most worthy cooperation, — but

they are a few only. You are not expected to write learned articles on some serious subject unless you want to do so. You may write anything that is of interest to you, because it will be of interest to others also. All we want is to make the younger members feel that the SLU. is their own organization and "THE DAWN" their own organ in which they can always express themselves as they please, just as their mothers do.

At the fifth anniversary of our Union each and every one of you is most heartily requested to make a firm resolution to report in "THE DAWN" every month the activities of your lodge, public and private news and whatever else there is of interest to yourself and other sisters. — Why not try?

Marie Prislund,
Supreme President.

THE EDITOR REPORTS:

Contest articles. — We received six English and thirty three Slovene contest articles. They were numbered in order they reached the editor, retyped, with names and everything else that could result in a close guess as to who the author is, omitted. In such form these answers were sent to the Rev. Father A. Schiffrer, our spiritual adviser. He selected three highly competent judges. The judges nor Rev. Schiffrer have the slightest information who the authors are. The first three articles received are published in this issue; remaining three and possibly all the names and the numbers of the winning articles are to follow in the next issue. In the meantime be judges yourselves. All contest articles are very good, and it will be no joke for the judges to find out the best one, or the three better ones. My sincerest thanks to those six sisters who were not afraid to write a few lines when everybody was invited. I cannot understand why we did not receive sixty instead of six English answers.

The first branch of the SLU. for young ladies alone was organized in September in Cleveland (No. 50). Today they boast of nearly fifty members. They are getting along just fine and promised to send us their picture for one of the early future issues. This young branch certainly turned a new leaf in the history of the SLU. Something similar can probably be organized in some of the larger Slovene communities; many other places the young members will probably find it more convenient to form their own circle inside of the old branch, particularly where a large increase of new membership can be reasonably expected if they do so. Girls, the Supreme Committee does not know your wishes, but will, no doubt, act quick, when you tell us yourself, what changes are according to your convictions liable to improve and increase our Union. Write to the editor and mark what is or what is not intended for publishing.

"To the Slovene Mother," an ode by our member Josephine C. Pluth of San

Francisco, Calif., is one of the finest poems that ever appeared on this page. The following lines taken from her letter will tell you what this American born Slovene girl thinks of her race.

"The Slovenian people are wonderful! Some of the finest specimens of physical fitness are Slovenes. Some of the most beautiful and charming women with whom I come in contact are Slovenes. Needless to say, that some of the most intellectual men and women I meet are Slovenes. These are not flattering statements intended to create more flattery, but facts."

"Look at the children and you see the parents. Was it not Lincoln who said, "All I am, and all I ever hope to be I owe to my sainted mother"? So it is with others; with Slovenes. We have inherited many fine qualities from our mothers, and so in a humble way I have tried to express my sincere feelings for each and every Slovene mother. To them I dedicate this little poem as a Christmas present."

CONTEST ARTICLES:

No. 1:

The reason why I am a member of the SLU. is this: It is an organization in which our Slovenian ladies may hold social gatherings and at the same time receive the other benefits that come from the ordinary societies and unions. In this way it is even better than any other society I know of. First of all, the regular monthly dues are very low; furthermore, in our Union the members may hold social intercourse with each other with greater ease, because its members did

not enter with the sole idea of reaping insurance, since the indemnity paid is not sufficient to warrant this motive. The person joining must have had other reasons, and hence she will be more interested in the affairs of the Union. Thus there exists a more friendly feeling between the members. For instance, whenever death takes anyone from us, the members visit the home of the deceased and offer prayers for her soul, including a Requiem High Mass. Besides our lodge, as many others, has been most

generous to the cause on our Catholic faith. These and other things have attracted the people's attention so much that during a campaign new members have been secured in one month. They, too, had the same reasons for joining and maintaining their memberships as many others of us have.

No. 2:

There are many interesting reasons that caused my joining the SLU. As might be expected, one of them was that my

mother belonged to it, although this is not the sole reason. Daughters of Slovenian parents would naturally join an organization that was begun by their mothers; and then again, because the SLU. is the first and only organization, of its kind in America. I am proud to be a member of an organization, that is esteemed by the Slovenes and highly praised by the Americans.

The benefits of this Union are innumerable. One who partakes in its activities advances more socially, and comes into contact with people that cannot be met otherwise.

I enjoy the monthly meetings, too, because they are conducted in a pleasant manner, making the meetings an eagerly looked for affair. Then, the delicious refreshments served at our meetings, by the members, are very much appreciated.

I was happy to be a member of the bowling team our lodge had every year and hopes to have this year also.

In case of sickness, I know I will be visited by kind members, and will also receive financial aid from the branch.

The reading matter in the “ZARJA” is very interesting, only I wish that there would be more of the English writings.

In short — the SLU. is an organization that every young Slovene lady should enter, because, upon the younger members depends the future success of the Slovenian Ladies Union.

No. 3:

Why I became a member of the SLU.? Because I heard how the.....lodge No..... got along peacefully and what splendid work they were doing. I saw the large attendance they always had, what large attendance in a body at a sister's funeral; they also meet at a dead sisters' home and pray for her there. This was more than enough proof for me to see what a splendid Slovenian Union this is.

And I do not want to hide that I am a Slovene but let the whole world know that I am proud of my mother's tongue.

I joined, because one person can not enjoy life, or accomplish much by himself. By joining hands with others more can be accomplished. Every new member we get in, adds a new link to our already strong chain. Where is strength there is power. I joined because I wanted to get some of this strength and power for my own self and help the other members with the strength of my link added to their chain. For, what is life worth if it is not filled with a wonderful effort towards great accomplishments? By working together we will each and every one gain by it. What I know I pass to you, — what you know you pass to me; so it is a give-and-take deal.

Through the organization we will all become better and more loyal citizens. Let's help our sisters that were not born here, along, that they may reach their goal quicker; then this will be a better

America and a better place to live in for all. I joined to help this work along.

Our meetings are a schol for us, for we learn something each time. We do business that is a pleasant work when done in company. We play together; that teaches us to enjoy life and make the most of it. Work is play when done in company. We can never enjoy anything at home or alone as we do in company, some other place. Give your neighbour's child a cracker when he comes to your house; he will enjoy it better than the best cake at home. We are all children at heart. We enjoy a cup of coffee at our meetings a lot more than we do at home. We are social beings and must have company. I remember last winter, while we were having a lunch, a sister sang to us, then all the crowd joined in the singing, and a lady said: Let us sing it again! — and the crowd sang the song over and over. It did my heart well, to see the ladies enjoying themselves to such an extent. I joined the SLU., to be with the crowd, to enjoy myself with them, and to work with them hand in hand.

Let us stick to our plans, have confidence in ourselves and work step by step with a clear sight and an iron grip, and the SLU. must and will reach its goal, for we see what has already been accomplished in the five years of its existence. The work must be carried on. And, sisters, let us remember that prayer will add efficiency to our work.

Čestitke od

Dr. L. J. Perme

— ZDRAVNIK in KIRURG —

15619 Waterloo Road, Cleveland, Ohio

Najboljše RADIO APARATE ima

ANTON DOLGAN

SLOVENSKA TRGOVINA Z ŽELEZNINO.

15617 Waterloo Road

Se priporočam kadar hočete kupiti PHILCO RADIO in pralne stroje (Wash Machines).

Vesele praznike in srečno Novo leto vsem znancem in prijateljem.

Najlepše častitke izreka ob priliki 5-letnice Slovenske Ženske Zveze

PAVEL JANC

MUZIKANT

S KROMATIČNO HARMONIKO

16007 Huntmere Avenue Cleveland, Ohio

Članicam SŽZ. se priporočam kadar potrebujete izvrstnega muzikanta. Igral vam bom po zelo zmernih cenah. Tel. Kenmore 0866-W

LUDWIG RADELL

— Slovenska —

GROCERIJA IN MESNICA

15802 Waterloo Road

Članicam SŽZ. se priporočam kadar potrebujete izjateljem, znancem in članicam SŽZ. in se priporočam za obilen poset. Ken. 2686.

Kontestni članki

Glede kontestnih člankov so bila dana članstvu naslednja navodila: Naj skušajo povedati, zakaj so postale članice SZZ., ali zakaj so ponosne, da so članice te organizacije ali napisati kaj drugega primernega, da se le nanaša na SZZ. in bi bilo lahko drugim v vsodbudo. Sestavki naj bodo tako dolgi kakor povprečno pismo, in poslani na uredništvo Zarje zadnji čas drugi teden v novembru 1931. Tukaj so priobčeni prvi odgovori, v isti obliki, kakor so bili poslani duhovnemu nadzorniku SZZ. in za to priliko posebej izbranim kontestnim sodnikom. Več o tem v uradnem poročilu urednice.

1. Odgovor

Pozdravljam vse članice SZZ! — Želim povedati, zakaj sem postala članica te slavne organizacije.

Prvič, SZZ. je bila potrebna, da se tudi slovenske žene pokažemo, da smo enake z drugimi narodi.

Drugič, SZZ. je bila ustanovljena na katoliški podlagi, toraj se članicam in treba sramovati molitev, ki so nas jih naše mile slovenske matere učile. Kot zveste Katoličanke imamo tukaj priliko, da skupno delujemo, da se med našimi potomci katoliška vera in naš mili slovenski jezik ohrani.

Tretjič, SZZ. je koristna za vsako ženo ali dekle, ker se za 25c na mesec zavaruješ za 100 dolarjev posmrtnine, zraven tega pa prejemaš tudi list Zarjo, ki je koristen in poučljiv; v nobeni hiši bi ne smeli biti brez njega; v njem se poroča ne samo kako moramo gospodinjiti, temveč se razpravlja tudi o raznih drugih zadevah, ki so nam vsem potrebne.

Pri SZZ. je lepa navada, da članice umrlo sestro spremijo k zadnjemu počitku.

Želim, da bi naše število kmalu narastlo na deset tisoč članic.

2. Odgovor

SZZ. je bila ustanovljena iz tega namena, da ena drugi pomagamo duševno in telesno. Nekatere so, ki so zmožne lepe in poučljive članke pisati; nekatere so dobre govornice; dobijo se tudi dobrotnice, ki rade pomagajo v stiski.

Imejmo zaupanje ena v drugo! Imejmo ljubezen do svojih sester! Hodimo redno na mesečne seje! Opustimo tisto navado, da bi na sejah razpravljale o vsakdanjostih, ki ne spadajo v delokrog naše organizacije! Kadar ni važnih stvari za reševati, pa se malo pomenimo, kako se ta ali ona prikuha ali pecivo napravi, kako ravnati z obleko, perilom, pohištvo. Nobeni se ni treba sramovati povedati: jaz bi rada to in to jed napravila, pa ne vem kako. Našla se bo članica ki ti bo lahko pomagala z navodili, in bo ponosna nato, — ti boš pa tudi ponosna, ko boš pred svojo družino postavila novo jed. Kadar so naši pogovori koristni in poučljivi, ni nič zato, če trajajo seje pozno v noč.

MIKE KOLENC

GROCERY AND MEAT MARKET

1600 N. Hickory Street, Joliet, Ill.

Voščim vesele božične praznike vsem članicam SZZ. ter Vas obenem vabim, da obiščete mojo trgovino, kjer boste vedno prijazno in točno postreženi.

JOHN A. BLUTH

GROCERY AND MEAT MARKET

1407 Cora Street, Joliet, Ill.

Voščim članicam SZZ. vesele božične praznike, obenem se Vam priporočam za obilna naročila.

Največja trgovina s pohištvo v Jolietu. — Če želite dobro pohištvo za zmerno ceno se obrnite na FRANKA ROGEL pri

THE EAGLE

406-08-10 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

RUDY DEICHMAN ORCHESTRA

Najstarejša in najboljša slovenska godba
v JOLIETU

Music Shop	Residence
1131 N. Hickory	1111 N. Broadway
Phone 2-9761	Phone 6353

COMPLIMENTS

— of —

STATE MARKETS

JOLIET'S LEADING MARKETS

"Famous for fine foods"

RUBY ST. GROCERY AND MARKET

A. GREGORICH, Prop.

Fine Home made Smoked Sausages

Phone 6886 200 Ruby Street

JOLIET, ILL.

MARTIN GORSICH

GROCERY AND MEAT MARKET

1134 N. Hickory Street, Joliet, Ill.

Voščim vsem članicam SZZ. vesele božične praznike, ter Vas obenem vabim da me obiščete v moji trgovini, kjer boste vedno dobro postreženi.

COMPLIMENTS

of the

WHITE STORE

305 Cass Street, Joliet, Ill.

COMPLIMENTS

— of —

CITY MEAT & GROCERY CO.

Eveleth, Minnesota

117 Grant Avenue

THE GOLDEN RULE STOREObleke, čevlji, klobuki in oprava
za celo družino.

Eveleth, Minnesota

COMPLIMENTS

— of —

J. C. PENNEY CO.

223 Grant Avenue -:- Eveleth, Minn.

Najbolj zaposlena trgovina v Evelethu.

J. J. SEDEY

SLOVENSKA MESNICA in GROCERIJA

Rojakom se toplo priporočam.

Eveleth, Minnesota

WM. KANER

MESO IN GROCERIJA

Eveleth, Minnesota

Dobra postrežba.

M. F. TEPLICKY

— LAWYER —

409½ Grant Avenue

Eveleth, Minnesota

ROJAKOM IN ROJAKINJAM V EVELETHU

se priporoča

RESMAN SHOE STORE

Eveleth, Minnesota

Ena najboljših slikaren v našem kraju je

STERBENTZ STUDIO

LUDWIG STERBENTZ, lastnik

Vse delo garantirano. Cene zmerne. Pridite in se
prepričajte!

Eveleth, Minnesota

Bodimo ponosne, da smo pri SŽZ.! Na prsih imejmo vedno pripet zvezin znak, posebno pa tedaj, kadar gremo v druge kraje in mesta. Vsaka članica SŽZ., pa tudi vsaka druga Slovenka te bo takoj spoznala za rojakinjo ali sestro in ti šla v vseh ozirih na roke. Kadar pridemo v kraj, kjer naša organizacija še nima podružnice, začnimo takoj agitirati, da se ustanovi! Tudi vzemimo vedno par iztisov Zarje seboj, da lahko kjerkoli treba dokažemo, koliko članic šteje SŽZ., koliko imamo v blagajni in kako se kretamo.

Ne mirujmo prej, dokler ne bomo imele vseh slovenskih žen in deklet v SŽZ.!

3. Odgovor

Nisem se obotavljala pristopiti k novo ustanovljeni ženski organizaciji, že zato ne, ker je ideja za ustanovitev prišla od skrajno zanesljive strani.

Če se na motim, je bilo na jesen leta 1926, ko je v "Amerikanskem Slovencu" izšel članek, da je neka žena prišla na idejo za ustanovitev ženske organizacije; bila je to Mrs. Priland. Niti najmanjšega dvoma nisem imela, da nameravana organizacija ne bi bila solidna in na katoliški podlagi, ker je ta list pisal zanjo. Leta 1927 je izšlo v A. Sl. več nadaljnjih zanimivih dopisov o tem predmetu; spisala jih je Mrs. Jazbec; obžalujem, da je ni več med nami.

Vzela sem par številčk omenjenega lista ter stopila k svoji sosedki Mrs. . . Nagovorim jo, da bi tudi me ustanovile novo podružnico SŽZ., ter ji pokažem dotične dopise. Ko jih je prečitala, je ni bilo treba več nagovarjati. Šli sva takoj na delo, in že prvi mesec sva imeli . . . članic.

Slovenske družine v naši naselbini spadajo k različnim župnijam. Prej se nismo poznale, in smo šle ena mimo druge, ne da bi se upale med seboj nagovoriti. Sedaj je pa drugače. Kakor hitro se kaka nova slovenska družina naseli v naše okrožje, takoj vprašamo žene in dekleta, če so že pri SŽZ. Če še niso, jih pa nagovorimo, da pristopijo. Danes je podružnica SŽZ. važnega pomena posebno za tiste naselbine, ki so razdeljene na več župnij. Na sejah in prireditvah se seznanimo in pogovorimo med seboj in z našo mladino v svojem jeziku, v korist Zveze, kakor tudi naselbine same.

Veliko uspeha in sloge želim celi organizaciji SŽZ.!

4. Odgovor

Kako ljubeče mati kliče svoje hčerke in vabi, da so vedno skupaj okoli nje! Njeno oko je blesteče in srce goreče od velike sreče, kadar vidi pri sebi hčerke vse navzoče.

Tako nas vabi naša mati SŽZ., naj se vse žene in dekleta jugoslovanske narodnosti, ki živimo

na ameriških tleh, zatečemo pod njeno ljubeznivo okrilje.

V hčerki, ki nima matere, se prej ali slej vzbudi nepremagljiva zavest, da je bila edino mati ona, ki jo je ljubila zares. Tudi hčerka, ki se je grela v ljubezni materinega srca, kasneje pa je mater v nepremišljenosti zapustila, spozna kmalu, da ga ni srca kakor je materino, zato priložnost prvo išče, da mater svojo spet obišče. Ker pa je materino srce do svojih hčera vedno odprto, jo ob povrnitvi še toliko ljubeznivejše sprejme nazaj.

Tudi od matere SŽZ. ste se nekatere v nepremišljenosti poslovile. Tudi ta mati vas vabi, da se čim prej povrnete pod njeno okrilje.

Lepa je družina SŽZ. V petih letih je narastla nad 4000 članic. Vseh teh 4000 in več članic smo si med sabo sestre, četudi se vse osebno ne poznamo.

Kako lepo in veselo je kadar se snidejo krvne sestre! Enako mora biti med sestrami SŽZ. ista lepa, čista, odkritosrčna ljubezen.

Komaj čakamo, da se vsak mesec enkrat snidemo na naših mesečnih sejah, ter se pomenimo sestrsko med seboj, v korist našo in naše dobre matere SŽZ.

Če rodna sestra vidi na svoji sestri kako napako, jo zaradi tega ne črti in ne raznaša njenih pomanjkljivosti drugod, temveč jo na primeren način sama opozori. Naj bo enako tudi med sestrami SŽZ.!

Zavedajmo se, da smo vse ena, pomagajmo ena drugi kjerkoli je treba. Le potem se bomo iz srca res lahko nazivale sestre, le potem bo SŽZ. v resnici napredovala. Kako lepo in ljubeznivo se sliši beseda "sestra," če je rabljena v tem smislu!

Daritev bodi nam življenje celo;
Oltar najlepši je srca oltar,
Ljubezen sveta v njem — nebeški je žar.
Gospodu žrtva — vsako dobro delo,
O, da srce gojilo bi vsikdar
Ta svetli žar, — naj živo bi gorelo,
Enako kresu nam plamtelo,
Bogu in sestram žgalo vreden dar!
Odločno vsaka odpove se lastni sreči,
Goreče išče sestram Zveze jo doseči.
Ne sme živeti vrla žena le zase,
Iz sester sreča njej naj klije,
Veselje sestrsko v oko ji sije,
In sestre solza ji meči srce!

Ko bi mi bila SŽZ. poprej tako znana, kakor mi je sedaj, gotovo bi se bila že poprej zatekla pod njeno zastavo. Ker ravno sedaj obhaja svoj petletni jubilej, si dovoljujem, da iskreno častitam vsem njenim ustanoviteljicam, to še tako mlado napredno organizacijo pa pozdravljam kot najlepši cvet na ameriških tleh med nami, jugoslovanskim ženstvom.

Vesel Božič in srečno Novo leto!

Zahvaljujemo se vam, da ste pri nas kupovali do zdaj in upamo tudi v bodoče ohraniti vašo naklonjenost.

THE FAIR STORE

Eveleth,

Minnesota

Men's and Boys' Clothing and Shoes

SAM PRESS

Eveleth, Minnesota

M E A T S

F O O D S

S. STANICH

Member of

I. G. A. STORES I. G. A.

907 W. Tusc Ave., Barberton, O.

Najnižje cene. — Se priporočamo.

Quality Bread — Pečemo najboljši kruh.

JOSEPH HEIM

94 — 15th St. N. W. Barberton, O.

Se priporočamo še za naprej.

Slovenecem se priporoča

S. FINK

DRY GOODS, FURNISHINGS, SHOES

909 Wooster Rd. W.

Barberton, O.

Henderson 7733

LOUIS LAUTIZAR

GROCERIES and MEATS

1193 E. 60th Street, Cleveland, O.

Henderson 0982

ANTON MARTINCIC

— GROCERY —

5919 Prosser Avenue, Cleveland, O.

Najlepše častitke ob 5-letnici SŽZ. izreka

ANTON KUHL

— TRGOVINA Z ŽELEZNINO —

Barve — Električne potreščine.

17218 Grovewood Ave. Cleveland, Ohio

Se priporočam rojakom!

En. 1315

LOUIS J. PRINCE

— GROCERIES —

1209 Norwood Rd. Cleveland, O.

OGENJ IN NEZGODA

Vsakovrstna zavarovalnina proti ognju in nezgodi se dobi pri

JOHN ZULICH18115 Neff Road Cleveland, Ohio
Tel.: Kenmore 4221

LEO KAUSEK in FRANK KOVACH, Props.

**COLLINWOOD DRY CLEANING
AND DYEING COMPANY**
PRESSING — REPAIRING

Goods Called For and Delivered

15210 Saranac Road Cleveland, Ohio
Glenville 4746

Kenmore 1268

DR. WM. J. LAUSCHE

— DENTIST —

15619 Waterloo Road Cleveland, Ohio

Phone Eddy 1756

JOHN TRCEK

TOBACCO — CIGARS — ČIGARETTES

Ice Cream — Candy — School Supplies and Notions

15508 Holmes Avenue Cleveland, Ohio

JOSEPH JANŽEVIČ

SLOVENSKA MESNICA

542 East 152nd Street, Cleveland, Ohio
Phone Eddy 5832**BEETER CLEANING!** Remember the beauty of your
garments — Our cleaning methods will do it.**MANHATTAN DRY CLEANING CO.**
S. MEDNIK.

— Suits and Overcoats Made to Order. —

500 East 152nd Street Glenville 1986

\$25.00 — obleke — \$30.00

Narejene po meri

— SLOVENSKI KROJAČ —

FRANK KRAJNC

670 East 152nd Street, Cleveland, Ohio

Naj bo kakor v vrtu ko cvete pomlad, in se prebuja tisoč nad, ko cvet za cvetom se razcveta, naravi bujni venec spleta. **Tako naj živi raste, in procvita Slovenska Ženska Zveza vsepovsod!**

5. Odgovor

Želite vedeti, zakaj smo postale članice SŽZ.? Odgovarjam vam v imenu cele naše podružnice:

Prvič — Ker smo zvezane, da skupno delujemo, vse za eno, ena za vse.

Drugič — Ker smo zvezane, da skupno priskočimo ena drugi na pomoč v boleznih, in v tolažbo ob smrti.

Tretjič — Ker smo zvezane, da skupno podpiramo vdove in onemogle.

Četrtoč — Ker smo zvezane, da skupno delujemo za dober obstoj in napredek slovenskih žena in deklet.

Petič — Ker smo zvezane, da skupno zbiramo in vsodbujamo slovensko mladino v Ameriki, da živi po načelih, ki so nam sveta.

Šestič — Ker smo zvezane, da skupno pazimo in varujemo ena drugo pred svakovrstnimi zablodami.

Sedmič — Ker smo zvezane, da skupno delamo na to, da slovenska žena v Ameriki ostane verna, kakor je bila v stari domovini.

Osmič — Ker smo zvezane, da skupno poročamo v našem mesečniku Zarji ne samo novice iz raznih slovenskih naselbin, temveč pred vsem delovanje in napredek podružnic naše organizacije.

Devetič — Ker smo zvezane, da skupno delujemo na to, da pridobimo kar največ novih članic za Zvezo, ki plača sto dolarjev posmrtnine za majhen asessment tri dolarje na leto, obenem nam pa še nudi mesečnik, ki je sam vreden toliko.

Desetich — Ker smo zvezane, da si skupno štejemo v čast, da smo si sestre, vse hčere naše matere Slovenske Ženske Zveze.

6. Odgovor

Zakaj sem postala članica SŽZ.? Zato ker sem Slovenka in si kot taka štejem v dolžnost, da spadam k tej organizaciji.

Dalje, ta organizacija je bila ustanovljena le za ženske, in je edina slovenska organizacija te vrste v Ameriki. Taka organizacija nam je potrebna, ker je najboljše sredstvo, potom katerega se zblizujemo, se spoznavamo, se sprijaznimo, povemo ena drugi kaj delamo, si medsebojno potožimo svoje skrbi, in to vse potom našega glasila Zarje, ki nam vsak mesec prinaša poročila, vesela in žalostna, novice, razna navodila, glasove od vseh krajev Amerike, kjer ima Zveza svoje podružnice. Tako se neprestano izobrazujemo, napredujemo in naučimo

marsikaj . . . Vsega tega pred ustanovitvijo Zveze ni bilo.

Dopadla se mi je Zveza že od začetka. Potom časopisja sem zasledovala njen napredek. Zde la se mi je zelo potrebna za slovenske ženske v Ameriki in njih naraščaj, da se skupno povzdigne mo, in pokažemo še drugim narodom, da smo tudi me zavedne, da tudi me Slovenke zamoremo marsi kaj, da ne maramo zaostajati za drugimi, temveč se želimo zedinjene povspeti kolikor mogoče visoko, kar bo v čast in korist nam, pa še pozno našim mlaj šim rodovom.

Še enkrat ponavljam: Vesela in ponosna sem biti članica SŽZ., in želim, da bi se ta Zveza raz širila po širni Ameriki kjer koli le živi slovenska žena.

7. Odgovor

Postala sem članica SŽZ., zato, ker je to edina slovenska organizacija za nas Slovenke v Ameriki, ker ima plemenit namen gojiti izobrazbo in nava jati ženstvo, kako se naj poslužuje svojih držav ljanskih pravic, v splošnem pa pomagati ena drugi v potrebi.

SŽZ. me pa tudi navdušuje zato, ker je ta organizacija res nekaj našega, ženskega, in se lah ko vsaka po svoji zmožnosti udejstvuje za skupni napredek.

Glavni namen SŽZ. pa je združiti vse Sloven ke po širni Ameriki. V združenju je moč. Zato pa vse za eno in ena za vse! Tako postanemo ne premagljive. Na ta način se lahko veliko dobrega stori, posebno pa goji naša narodna zavest.

Pokazalo se je, da je pet let obstanka SŽZ. prineslo velike vspehe, ne samo kar se tiče njenega delovanja, temveč tudi kar se tiče števila članstva in skupnega premoženja.

Moje najiskrenejše častitke!

8. Odgovor

Odkar je prišel Odrešenik lahko rečemo, da je tudi našemu spolu zasijala luč in svoboda. Pred tem časom, kakor če dandanes med pogani, ženska ni prišla v nikak poštev. Tudi še v Srednjem veku naš spol ni bil na tisti stopnji izobrazbe in veljave kakor je dandanes.

Ako premislimo današnje življenje in razmere, posebno tu v Ameriki, sprevidimo, da je človek brez organizacije kakor sirota. Tudi me smo prišle sem v novo domovino kot sirote, za možmi, ki so se pe hali okrog različnih tovaren za delom, toda ko smo si postavile svoja ognjišča, smo bile primorane, da mislimo tudi nase in naše otroke. Če mati ne bo mislila na bodočnost svojih, kdo bo? Kam pa se naj slovenska žena obrne drugam, kakor ena k dru gi? Kam naj gre, ako ne v svojo organizacijo SŽZ.?

SLOVENSKA Z. ZVEZA
SLOVENIAN CO-OPERATIVE CO.
GROCERY and MEAT MARKET

3 Stores

667 E. 152nd 16721 Waterloo Rd. 6102 St. Clair Av.
Glen 6316 Kenmore 1248 Endicott 1629
CLEVELAND, OHIO

J. S. WIDGOY
SLOVENSKI FOTOGRAF

Se priporoča vsem Slovencem ker izdeljuje najboljše
POROČNE IN DRUŽINSKE SLIKE

Po nizkih cenah, predeluje tudi iz malih slik velike.

Vse delo je garantirano.

489 East 152nd Street, Collinwood, O.

JOHN BRUSS

— GROCERIES —

544 East 152nd Street, Cleveland, Ohio
Phone Eddy 8438

J. STARK BAKERY

HOME MADE BREAD and PASTRY

Clean and Wholesome

15005 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio
Phone Eddy 7453

J. VIDENSEK

GROCERIES and MEATS

486 E. 152nd Street, Cleveland, Ohio
Phone Kenmore 3464

Compliments of

JOSEPH MLAKAR

GROCERIES and MEATS

14516 Sylvia Avenue Cleveland, Ohio

PLESEC'S CONFECTIONERY STORE

16823 Waterloo Road

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želim vsem članicam SŽZ.

POSETITE ME!

JOHN ROŽANC

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA

15721 Waterloo Road

Želim vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalkam ter prijateljem in znancem. Se priporočam.

THE STERN FURNITURE CO.

Boljše pohištvo se dobi pri nas.

15428-32 Waterloo Road

Podružnice: 7734 Broadway — Mr. Perusek

2104 West 25th St. — Mr. M. A. Krichman.

Vesele praznike vsem odjemalcem.

COLLINWOOD BAKING CO.

J. ZALAR, lastnik

16006 Waterloo Rd. Kenm. 1304

Vesele praznike! Vam vsem želim, mnogo napredka v Novem letu v SŽZ., enako priporočam tudi sebe.

MANDEL'S DRUGS — MANDEL'S HDW.

15702 Waterloo Road

Priporočam PHILCO in MAJESTIC RADIO ter vam želim vesele praznike in srečno Novo leto.

Naši Radio aparati so najboljši.

ANTON GUBANC

DRY GOODS AND FURNISHINGS

16725 Waterloo Road

Cenjenim gospodinjam, zlasti pa članicam SŽZ. se priporočam in jim želim vesele praznike ter srečno Novo leto.

FRANK SPENKO

SLOVENSKI KROJAČ

15410 Calcuta Ave. Kenm. 1255-J

Čistim, likam in popravim vam obleko v vašo lastno veselje in korist. Vam želim srečne in vesele praznike ter boljše Novo leto 1932!

MIKE UDOVIC

16016 Parkgrove Avenue

SNAŽNA IN ZMerna GROCERIJA IN MESNICA

Nekaj posebnega je naše prekajeno meso. Ste že poskusili? Vam želim vesele praznike!

FRANK JELERČIČ

15302 Waterloo Road Kenm. 0195

WALL PAPER and DECORATING

Imamo tudi cvetice za vse slučaje. Hvala za do-
sedanjo naklonjenost. Se vam priporočam še v bodoče.
Vesele praznike in srečno Novo leto!

JOHN GODNJAVEC

— GROCERIJA —

1011 E. 64th Street, Cleveland, Ohio

Phone Henderson 7437

Žena, ki bi lahko pristopila in plačevala malenkostne prispevke za to društvo, pa tega ne stori, ni ne dobra Slovenka, ne skrbna mati. Ne eno ne drugo ji ni v čast.

Zato, rojakinje, pristopajte v našo organizacijo! Čim več nas bo v eni armadi, tem večja bo naša sila, tem večji bo tudi naš ugled.

9. Odgovor

Zakaj sem ponosna, da sem v SŽZ.?

Napuh je greh, ni pa greh ponos, in ponos je ravno sila, ki je človeštvo pripeljala do sedanje kulture. Me žene se moramo zavedati, da je bilo v zgodovini mnogo velikih mož, ki si se povzpeli do svojih odgovornih mest ravno s pomočjo žene. Saj pravijo, da je dobra žena božji dar. To je prav resnična istina. Sv. Avguštin bi nikdar ne bil svetnik, ko bi ne imel dobre matere voditeljice. Naloga nas žen je, da pokažemo našim mladim, kam naj gredo, kako naj živijo. Pregovor pravi, da mati tri ogle hiše podpira. Naj se slovenska žena zaveda da je ona odgovorna že v tem življenju za svoje malčke, in da bo tudi kot katoliška mati pred Večnim sodnikom dajala odgovor, ako je živel po katoliških načelih, da se je brigala za svoje male, ki jih je Bog dal, ter preskrbela za nje gmotno in duševno blagostanje.

Ponosna sem, da sem Slovenka, ponosna moram biti tudi, da sem Katoličanka. To sta dve svetinji, ki mi jih je mati izročila pri rojstvu, in ki jih hočem dati tudi svojim otrokom.

Slovenka, ki teh dveh svetinj ne nosi, je izmeček svojega rodu, in morda lahko rečem, izmeček človeške družbe.

10. Odgovor

Jako umestno je bilo, da se je ustanovila SŽZ. za nas priseljenke, kakor tudi za tu rojena slovenska dekleta; te se bodo na ta način boljše seznanile z našimi šegami in našim jezikom; jim nikoli ne bo v škodo, če razen angleščine obvladajo še enega najlepših slovanskih jezikov. Le ta nekaj velja, kdor več jezikov zna.

Zveza pa je v prvi vrsti pomenljiva za nas izseljenke. Minila je že dolga vrsta let kar smo zapustile svoj rojstni kraj in se poslovile od svojcev. Težko je bilo slovo od očeta in mamice za nas nezkušene mladenke, ki smo se podale v tujino, ker nam stara Avstrija ni dala vsem dela ne kruha.

Prišle smo v Ameriko, in naša prva misel je bila, kaj bomo delale in koliko bomo zaslužile. Pozabile smo kolikor toliko na vse, kar nam je bilo prej drago. Marsikatera je pozabila tudi na lepe mamine nauke in poslovilne besede: "Ljuba hčerka, ne pozabi Boga, da Bog ne pozabi tebe!" Take

in podobne besede so brez dvoma dober sad obrodile pri naši glavni predsednici gospe Prisland in pri vseh drugih ustanoviteljicah naše Zveze, za kat jim gre vsa čast.

Namen naše Zveze je, da se skupaj shajamo, na sejah, shodih, zabavah, malo pokramljamo med seboj v materinem jeziku in malo pozabimo na vsakdanje skrbi. Zveza nas kliče in vabi kakor koklja piščeta kadar sluti nevarnost. Tudi me smo v nevarnosti da se ne poizgubimo in potujimo zaradi jezika in vere, ki ima ravno sedaj največ sovražnikov na svetu. Naše glasilo Zarja nam nudi dobro berilo, ki nas varuje, da ne odpademo, nas izobrazuje, nam daje navodila za dom in vzgojo otrok; ravno sedaj nam nudi tudi lepo in poučljivo povest. Članica, ki ne prečita Zarje od prve do zadnje besede, nikakor ne more o sebi trditi, da je ena najbolj zavednih članic. Želim, da bi list Zarja vedno napredoval in naraščal, ter bi za zarjo izšlo solnce, da bi nas ogrevalo tukaj v tujini in nas vspodbujalo, da bi še bolj delovale za napredek naše nad vse pomenljive organizacije.

Gospe Prisland pa iz dna svoje duše častitam za tako veliko in plemenito delo.

Želim, da Vaše že pričeto delo
Obilen sad bo obrodilo,
Nebo nanj blagoslov rosilo.
In naša "Zarja" naj obišče
Vse jugoslovanske ameriške hiše!

11. Odgovor

Slabe, skrajno slabe razmere so zdaj na svetu. Ne moremo reči, da je to kazen božja, izgleda pa le kakor bi bila. Ljudstvo se obrača proč od vere, ne živi več po njenih zahtevah, začelo se je klanjati pred malikom, ki se mu pravi sebičnost, samoljublje.

Tudi v naše slovenske družine se tu pa tam vrinjujejo nazori modernega malikovanja. Mati nima ljubezni do otrok in se boji, da bi prišli na svet. Mož in žena ne poznata prave ljubezni, hodita po polzkih potih, drvita proti razvalini zakonskega življenja: divorsu. In kjer pride do nasprodstev med sosedami, rojakinjami, rojaki, jim mnogokrat nobeno sredstvo ni preslabo, da eden drugega očrnijo, poteptajo v prah.

V to zmešnjavo, to temo pa sveti svetilnik SŽZ. Ni velik ta svetilnik; namenjen je samo slovenskim ženam in njihovim družinam v Ameriki. Vendar že čutimo njegovo luč in čutile jo bomo vedno bolj, kolikor več se nas bo odzvalo klicu SŽZ. Ta organizacija nas združuje in nam po našem glasilu Zarja kaže prava katoliška načela, katerih podlaga je ljubezen do Boga in bližnjega. V zmešnjavi modernega malikovanja nam kaže, kaj je edino prava pot.

Poklon od
FRANK ZAKRAJSEK
— POGREBNIK —
Cleveland, Ohio.

Poklon od
BUKOVNIK STUDIO
— PHOTOGRAPHER —
Cleveland, Ohio.

FRANK DREMEL
SLIKAR in DEKORATOR
15710 Waterloo Rd., Collinwood-Celevand, O.

Vsem članicam SŽZ. želim vesele božične praznike in srečno Novo leto. — Se priporočam.

JOE TISOVEC
— MEAT MARKET —
16226 Arcade Avenue, Cleveland, Ohio
We have the best quality home smoked and fresh meats.

Compliments of
LOUIS URBAS
— GROCERIES —
17305 Grovewood Ave., Cleveland, Ohio

POLLY'S SWEET SHOPPE
16717 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio
CONFECTIONERY — CIGARS
Miss Pauline Gubanc, rPop.

Phone Kenmore 2765
FRANK VESEL
GROCERIES and MEATS
Home Smoked Meats and Sausage and Home Dressed
Chickens
787 East 185th Street Cleveland, Ohio

Phone Glenville 7310
JOHN DOLENC
GROCERIES AND MEATS
549 E. 140th Street Cleveland, Ohio

John E. Cass

— VAŠ DRUGIST —

Prodajamo in pomerimo razne trebušne pasove, kakor za operirane, kino, nosečnost itd. Pri nas dobite nogavice iz elastike.

Pridite k nam, kadar je vam potrebno!

797 E. 185th St., Cor. Cherokee,
CLEVELAND, OHIO.

Congratulations from
RAYMOND J. STASNY, M. D.
PHYSICIAN and SURGEON

Office: 483 East 152nd St.
Glenville 6710 Mich., 2416
Cleveland, Ohio

Tel. Henderson 1126

SLAPNIK & SONS
— FLORISTS —

Flowers for all occasions

6113 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio
One Store Only

Phone Kenmore 4248

MARION'S
BEAUTY SHOPPE

Specializing in Marcelling and Finger Waving, Permanent Waving.

15712 Waterloo Road Cleveland, Ohio

Phone Henderson 7341

JOHN SPEH
— SLOVENSKA GROCERIJA —

1100 East 63rd Street, Cleveland, O.

Henderson 7123 Open Evenings Until 9 o'clock

THE FRANK MERVAR COMPANY
— CLEANERS and DYERS —

Main Office

Branch:

5911-31 Bonna Ave. 7801 Wade Park Ave.
Bet. St. Clair and Superior Ave. CLEVELAND, O.

Tel. Endicott 8905

JOSEPH MODIC
SLOVENSKA GROCERIJA

1033 E. 62nd N. E. Cleveland, O.

Sledimo toraj našim pravilom, sledimo poučnim člankom v našem glasilu, doma, na naših sejah in povsod drugod! Potem bomo lahko rekly, da smo zavedne članice SŽZ., da smo zavedne Katoličanke, in zlo, ki se splošno širi med svetom, pri nas ne bo našlo mesta.

12. Odgovor

Naša Zveza je prevzela velikansko nalogo, da združi slovensko ženstvo v Ameriki, vzbudi v njem že tu pa tam otrpli čut in ljubezen do materinega jezika, ga opozarja in varuje pred različnimi zmotami sedanjega časa, ki se ne strinjajo z nauki naše vere, ga izobrazuje, pred vsem pa ga uči medsebojne ljubezni.

Ta ljubezen, ki je začetek in konec vsega pravega napredka, se kaže predvsem v nesebičnosti, odpuščenju, strpljivosti, usmiljenosti. Ljubezen pomeni vedno osebno žrtve. Več ko je ljubezni v družini, organizaciji, ljudstvom enega naroda in narodih med seboj, bolj trdno bo stala ta družina, ta organizacija, ta narod ta država. Brez nesebične ljubezni pa se bližajo poginu družine, društva, organizacije, narodi, države in človeštvo sploh.

Da, ljubezen pomeni osebne žrtve, bridkosti in zatajevanje. Včasih zahteva prav ogromne žrtve, vendar je pa tudi njeno plačilo veliko ker rodi resnični uspeh in resnični napredek, in to v družini, društvu, organizaciji in povsod drugod.

Tega drage sestre, se moramo pred vsem zavdati, če hočemo, da bomo stalno napredovale. Vzemimo si za vzgled predsednico naše organizacije SŽZ.! Pred petimi leti je osnovala našo organizacijo ne v svojo osebno korist, kakor vse veste, temveč v korist vseh slovenskih žen in deklet v Ameriki. Ni uklonila svoje glave pred kritikami, ki nikoli ne izostanejo, kadar oseba, ki ima veliko srce in visoke ideale, hoče te ideale uresničiti. Ko bi ne bila polna nesebične ljubezni do slovenskih žena in mater v Ameriki, da jim pomaga do vsestranskega napredka, bi bila že davno vrgla puško v koruzo, kajti žrtve, ki jih je morala prestati v teh kratkih petih letih Zvezinega obstoja, bi morale uničiti vsakega moškega, kaj pa šele žensko, ki si vsako nasprotovanje toliko bolj k srcu jemlje. Je trpela, oplašiti se pa ni dala, temveč je zaupljivo pripeljala barčico SŽZ. skozi prve viharje in vsakovrstne nevarne pečine na široki ocean, kjer veje ugodni veter. Da, kjer je nesebična ljubezen, tam ni strahu pred težavami, tam ni omahovanja. Naj sedaj, ob petletnici, častitam naši glavni predsednici, častitam pa tudi vrlemu članstvu, ki je ostalo zvesto svoji organizaciji, ko je šla ta skozi težave. Naj nas nesebična ljubezen vodi vse skupaj do še večjega napredka v bodočnosti!

Ob petletnici SZZ.

Kot zrno ti si bila mala,
A zrno bilo zdravo je.
Sovražnikov se nisi bala,
Premagala si vse gorje.

Iz zrna roža je pognala,
Nebroj nam zrn dala je,
V srca Slovenk jih vsejala,
Iz src pognala Zarja je.

O, čuvajmo to rožo mično,
Da nikdo nam je ne tepta,
Ker bilo bi zelo krivično;
Je cvetka nam potrebna ta.

Naj veje sestrška ljubezen
V naših vrstah zdaj, vse dni.
Kogar prijemlje se bolezen
Nasprotovanja, — za nas več ni.

ŽIVIO, SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA!

13. Odgovor

Zakaj sem postala članica SZZ.?

Kot pristna in zavedna Slovenka sem že ime samo takoj vzljubila. Tudi sem na poizvedovanje o stališču in namenu te organizacije dobila precej zadovoljiv odgovor, ki me je navdušil in ojunčil. Gojiti in širiti kulturno izobrazbo med slovenskim ženstvom v Ameriki je zares hvalevredna in plemenita ideja, ki nas žene častno povzdiguje in postavlja v svetlejšo luč. Končna privlačna sila pa je bila zame ta naš priljubljeni list Zarja, ki je bil že od nekdaj vseskozi zanimiv, in, kar je največ vredno, popolnoma ženska last, in vsestransko odgovarja našim namenom in zahtevam.

Da, prav tako! Poleg številnih organizacij, ki jih imamo Slovenci v Ameriki dandanes, je ravno SZZ. nekaj izrednega in nekaj za nas posebno koristnega. Važno pa je, da članstvo prav razumeva pomen te organizacije, kajti ako tega ni, je vsa stvar suhoparna in brez pomena. Da je bilo prva leta bolj dolgočasno ni treba posebej omenjati, kajti tu v resnici ni bilo ničesar kar bi te zanimalo. Ali danes se pa že skoro povsod opaža neko probujanje, živahno gibanje. Po precej dolgem času smo vendar prišli na to, da je treba nekaj započeti, ako hočemo, da bo organizacija napredovala in uspevala ter novih moči pridobivala. Prvi naš korak je bil storjen v tekočem letu; pričele smo sicer z malim, a končati se nadejamo z velikim plodonosnim uspehom, ki naj bi segal še v poznejši rod. Da vidite sedaj pri nas živahnost in navdušenje za dramatične predstave in petje, zlasti med mladino!

PINTAR BROS.

THREE STORES:

6706 St. Clair Avenue 6305 Glsss Ave.
19807 Cherokee
Cleveland, Ohio.

Compliments of

LOUIS CIMPERMAN

— GROCERY —

6128 Glass Avenue Cleveland Ohio

PODRUŽNICA ŠT. 25, S. Ž. Z.

Cleveland, Ohio

Sprejema članice od 15. do 55. leta. — Pošilja iskrene častitke SZZ. ob petletnici!

Kadar vam kara omaga pridite

PLESEC'S SERVICE STATION

16901 Waterloo Rd. Kenmore 1371

WILLARD BATTERY SERVICE

Popravljamo, čarčamo in menjamo vse vrste baterij. Oljamo in grisamo. — Avto Accessories.

Pokličite takole: Kenmore 1275 in precej se odzovemo

WATERLOO DRY CLEANING CO.

FRANK TREBEC, poslovodja

15805 Waterloo Road

Čistimo, likamo, popravljamo vsplšno zadovoljnost ženske in moške obleke.

Hočete sveže mleko vsako jutro? Dobro, vzemite telefon in pokličite: Kenmore 1272-A

FRANK DOLSHAK & SONS

MILK DAIRY

448 East 158th Street, Collinwood, Ohio.

Na razpolago truck za selitve.

Najlepši poklon k 5-letnici SZZ.

F. A. TUREK

— SLOVENSKA GROCERIJA —

185 Addison Road Cleveland, Ohio

Sprejmite moj poklon in pokličite v moj telefon:

Florida 6917-F

Živijo SZZ.! Rasti, bodi zdrava kakor sveža breza, kliče:

FRANCES BAJEC

SLOVENSKA SLAŠČIČARNA

382 E. 160th Street, Cleveland, Ohio

Imam fine smodke, slaščice, mehke pijače in mnogo družega. Tel. Kenmore 0474.

Najlepši poklon k 5-letnici SŽZ.

MIKE VRANEZA

TRGOVINA Z MODNIM BLAGOM IN OBUVALI
17105 Grovewood Ave. Cleveland, Ohio
Se priporočam rojakom!

ANTON OGRIN

SLOV. MODNA TRGOVINA V S. D. D.

1533 Waterloo Road

Vsem članicam SŽZ. želim srečne in vesele praznike
ter se priporočam, da nas obiščete kadar potrebujete kaj
obleke.

JOE MODIC

— GROCERIES AND MEATS —

315 East 156th Street, Cleveland, Ohio
Kenmore 2380

WILT

En. 1315

— Dobra postrežba —

STEELTON, PA.

C. V. Phone 9205 Bell Phone 507-R

J. Thomas Richardson

FUNERAL DIRECTOR —

Window Shades

Dobra postrežba

126 N. Front Street, Steelton, Pa.
Sunday and Night Calls: 156 S. 2nd Street
C. V. 9273 Bell 340-J.

Cvetlice dobite najbolj poceni pri

MRS. M. K. SHANNON

— FLORIST —

30 So. Front Street, Steelton, Pa.

To vam je veselje! Edino kar je treba, je dati jim priliko in z njimi sodelovati. Le na ta način nam bo mogoče mladino ohraniti zase. Ako jim primerne zabave ne bomo dali sami, poiskali si jo bodo drugje, kar pomeni odtujenje naših lastnih otrok. Mladina je vendar naš up in naša nada; nji naj nekoč prepustimo naše začetno delo, kojega sad naj bi bil v ponos celemu našemu jugoslovanskemu narodu. Celi obstoj in napredek organizacije zavisi le od mladega naraščaja, na katerega bomo enkrat s ponosom gledali nazaj. Nas pa bo tolažila sladka zavest, da smo v resnici hodile po pravi poti, ki se bo zrcalila za nami kakor srebrno peneča reka.

Zato pa, žene in dekleta, ki smo se poleg vseh domačih skrbi in nalog združile in zedinile z namenom, da delujemo za blagor in procvit naše dične organizacije, v prvi vrsti ne pozabimo, da je naša sveta dolžnost gledati na to, kako bomo pridobile mladino za sebe in jo tudi znale obdržati zadovoljno pod zastavo naše Zveze! Skrbno se zavedajmo neprecenljive vrednosti tega vzvišenega poklica, ter z združenimi močmi in s še večjo vnemo delujmo tudi v bodoče, da končno privedemo našo ogromno armado do zaželjenega cilja!

Pozdrav vsem zavednim članicam!

14. Odgovor

Zakaj sem postala članica SŽZ.? Zato, ker spoštujem svoj narod, ker spoštujem in ljubim jezik in vero svojih staršev, ker me veseli, da nam je dana možnost, da se Slovenke v novi domovini med seboj spoznavamo in to spoznavanje prenesemo tudi na naše otroke. Nadalje, da se med seboj učimo in navdušujemo, kako vzgajati naše otroke v veri in jeziku naših staršev, ter jim pokažemo, kako visoko mi sami spoštujemo tisto, kar so nas naši starši naučili. Nadalje, da pokažemo, da nas Bog ni ustvaril slabše kakor žene drugih narodnosti, da se trudimo povzdigniti svojo izobrazbo, da se ne razumemo samo na domača dela, temveč da se naučimo tudi povzdigniti besedo ali sukati pero za obrambo in ohranitev naše domače govorice in naše vere, kadar je to potrebno.

Še pozni rod bo vedel, kako smo ameriške Slovenke povzdignile glave, ko je Mrs. Priland 19. decembra 1926 sprožila misel, da se ustanovi Slovenska ženska zveza. Ta zveza bi morala vezati skupaj vse slovenske žene in dekleta. Kakor hitro bomo vse skupaj, si bomo tudi lahko postavile krasen dom, ne samo enega, temveč celo vrsto. Ta dom, ti domovi bi bili najboljši spomini dela SŽZ. poznejšim rodovom, in trdnjave za ohranitev naše narodnosti še za dolga leta.

Nikar ne mislimo, da bo slovenski rod v Ameriki tako hitro izumrl, saj nas ni vsak dan manj, pač pa nas je vsak dan več. Na nas je ležeče, da mlajši rod ohranimo zvest našim tradicijam. Upam, da ob desetletnici Zveze ne bo nobene slovenske žene in nobenega slovenskega dekleta v Ameriki, ki še količkaj spoštuje slovenski jezik in vero svoje matere, da ne bi bila v naših vrstah.

S to srčno željo pozdravljam vse zavedne Slovenke po širni Ameriki.

15. Odgovor

Moja desnica ne more popisati kaj je moje srce čutilo, ko sem prebirala prva poročila o ustanovitvi nove organizacije SZZ. in njenih prvih podružnic. Jasno je bilo, na kakšni podlagi je bila ustanovljena in kakšne cilje si je postavila pred oči, zato sem želela, da bi tudi sama postala članica te organizacije, in da bi se tudi v naši naselbini čim prej ustanovila njena podružnica. Vse to se je kmalu zgodilo. Postala sem članica zato, ker mi je vse ugajalo kar sem slišala o novi SZZ., in upam, da bom zvesta članica do konca dokler bo božja volja. Nikakor nisem pristopila, da bi Zveza po moji smrti izplačala kako veliko posmrtnino, ker sem vedela, da Zveza ni samo podporna organizacija, v kolikor pa je tudi podporna organizacija, je naravnost sijajna, ker nam za 25c na mesec jamči posmrtnino sto dolarjev, obenem pa še daja list, ki je sam vreden vseh naših prispevkov.

Ko bi vse članice malo premislile namen, pomen in delovanje SZZ., bi še vse drugače spoštovale svojo organizacijo in njena pravila, in postale še boljše in še zvestejše članice. In ko bi druge rojakinje, ki še niso v naših vrstah, trezno in nepristransko presodile, kaj je SZZ., zakaj nas vabi skupaj, kaj pričakuje od nas, kakšne cilje ima pred seboj in kakšne ugodnosti nam nudi, bi že danes ne bilo nobene Slovenke v Ameriki, ki ne bi bila članica SZZ.

Poglejte no malo okrog sebe! Vse ženske vsake druge količkaj napredne narodnosti so organizirane, samo ameriške Slovenke, ali bolje rečeno, Jugoslovanke, nismo bile organizirane, dokler ni bila ustanovljena SZZ. Pa nas še vedno nekatere rojakinje postrani gledajo kot Cigana, kakor smo rekli v starem kraju. Le nikar se ne bojte tega "Cigana!" Informirajte se, kaj naša organizacija dela, in se nam pridružite pod zastavo SZZ.!

Hvaležnost mi ukazuje, da ob tej priliki zakličem naši prvi ustanoviteljici Marie Prisland, in drugim ustanoviteljicam: Bog Vas živi še mnogo let!

— Dobra postrežba —

BROWN'S
THE STUDIO OF MANY WEDDINGS.

408 Market Street, Harrisburg, Pa.

Mike Alexandroff

Makers of

WHEAT AND PURE RYE BREAD,
Specialties, Pies, Cakes, Birthday and Wedding Cakes.

3103 Dobson Street, Pittsburgh, Pa.
Phone Mayflower 0887

DR. J. J. BOLTEY
— DENTIST —

Office Hours Daily: 10 to 12 M. 1 to 5 P. M.
Evening: Tues., Thurs., Sat. 6:30 to 9 P. M.

5170 Butler Street, Pittsburgh, Pa.
Office Phone Fisk 3339
Edini slovenski zobozdravnik.

Fisk 9750 Homestead 1250
True sympathy expresses itself through Sincere Service
We attend to all details.

JOHN BRASZO
FUNERAL DIRECTOR

5400 Butler Street, Pittsburgh, Pa.
Presented by JOHN BALKOVEC

Phone Fisk 09711-J

PASKO BARA
WHOLESALE DEALER IN BEVERAGES

5228 Butler Street, Pittsburgh, Pa.

Phones FISK 1940 — 1941

J. P. O'NEILL COMPANY
SAND — GRAVEL — BUILDER'S SUPPLIES

McCandless Ave. Below Butler St.
Pittsburgh, Pa.

Dobro blago poceni
SHAROCKY DRESS SHOP
BRIDAL GOWNS, VEILS and ACCESSORIES
149-151 So. Front St. Steelton, Pa.

Telephone Fisk 3517-J

SAMUEL MALLINSON
FURNITURE
Rugs, Linoleums, Etc.
5156-58 Butler Street Pittsburgh, Pa.

Edina Slovenska Trgovina

PAUL KLUN
RADIO — WASHING MACHINES
5107 Butler Street, Pittsburgh, Pa.
Phone Fisk 2038

MICHAEL JAKETIC
Dealer in
HOME DRESSED MEATS
5236 Butler Street, Pittsburgh, Pa.
Phone Fisk 0130

Phone Fisk 3256

GEORGE NODEN
DRY GOODS, NOTIONS, WALL PAPER and
PAINTS
Paper Hanging a Specialty
5140 Butler Street Pittsburgh, Pa.

Office: Fisk 0216 Residence Fisk 2456

GARVEY BROTHERS
COAL — GENERAL HAULING
Teams and Motor Trucks for Hire.
49th Street and A. V. R. R., Pittsburgh, Pa.

Edina slovenska trgovina s pohištvo in Radio

ETNA FURNITURE CO.
KLOBUCHAR & ROGINA, Props.
Phone Sterling 2651
394-96 Butler Street, Etna Pa.

Trije rodovi

DOGODKI IZ NEKDANJIH DNI

Spisal **Engelbert Gangl**

(Dalje.)

DRUGI DEL.

I.

V metliškem gradu je stanovala stara gospa. Bila je častitljiva žena snežnobelih las, ki so se ji spuščali v kratkih kodrih po tilniku. Občevala ni z nikomur. Živela je sama zase, popolnoma ločeno od sveta kakor v samostanu. Po ves teden je ni bilo na izpregled. Bivala je v sobanah ali pa se izprehajala po vrtu, ki se je razprostiral okolo gradu. Steze, posute z belim peskom, so se vile med cvetičnimi gredami. V enem kotu je rasla skupina visokih smrek, v katerih senci je stala miza in okolo nje so bile pričvrščene klopi. Ob vročih popoldnevih je gospa najrajša sedela tu in čitala iz knjig.

H gradu je pripadalo veliko posestvo, katerega posamezni deli so ležali na raznih krajih okolo Metlike, tako proti Gorjancem, kakor tudi proti Kolpi. Oni del proti Gorjancem so tvorile njive, vinogradi in gozdovi, v tistem delu proti Kolpi pa so bili bogati travniki. Skrb, da je bilo vse v redu, je imel oskrbnik, ki je prebival ali v zradu ali pa na pristavi ob cesti na Hrvaško. Ta je moral vsak dan poročati gospe o stanju gospodarstva, on je bil edini, ki je občeval redno z njo. Sicer so hodili v grad samo siromaki in berači, ki jim je bila grajska gospa dobrotnica in podpornica.

Med ljudi je hodila samo ob nedeljah. Vsako nedeljo zjutraj je šla k osmi maši. V cerkvi je sedla v svoj stol blizu velikega oltarja in pobožno pristvovala svetemu opravilu. Po maši je počasi odhajala proti domu. Na tej poti so ji bili spremljevalci otroci, ki jim je delila bonbone in druge sladkarije. To je bilo tako v navadi, da se je ponavljalo leto in dan vsako nedeljo. Popoldan je moral zapreči kočijaž veliko grajsko kočijo z visokim vzbočenim, jermenastim peresjem. Vanjo je sedla gospa, in dva črna konja sta potegnila staro gospo z grajskega dvorišča.

Kočijaž ni smel voziti naglo. Konja sta morala stopati korakoma, ker se je gospa bala nesreče. Nekoč so se splašili konji in zavozili v cestni jarek, da bi se kmalu prevrnil voz in gospa z njim. Od tedaj ni marala hitre vožnje. Vozila se je do svojih posestev, ki jih je ogledovala z voza ali pa hodeč

med njivami, travniki, trtami. Z njo se je moral voziti oskrbnik, ki ji dajal pojasnila.

Proti mraku se je vrnila v grad, in potem je zopet ni bilo na dan teden dni.

Od kod je in katerega rodu, niso izpraševali in pozvedovali ljudje. Poznali so njeno enolično življenje, vedeli, da je dobra delavcu in siromaku, sumili, da je silno bogata — za drugo se niso menili.

Nekoč sta se pripeljala v grad tujec in tujka, mlad gospod in mlada gospa. Vsi trije so se vsak dan izprehajali po vrtu. Gospod in gospa sta vedno nekaj važnega pripovedovala graščakinji. Vsaj tako je bilo sklepati iz razvnetega govora in iz živahnega gibanja rok. Ob nedeljah so hodili zjutraj skupno k maši, popoldne so se skupno vozili na izprehod, sicer jih ni videl nihče po ves teden. To je trajalo skoro dva meseca.

“Kdo sta neki ta dva, ta tujec in ta tujka?” so se izpraševali ljudje.

A nihče ni vedel ničesar, tudi oskrbnik ne.

Potem se je pomirila radovednost.

Ko je zopet nekoč skoro po dvamesečnem bivanju tujcev prišel oskrbnik poročat h gospe, ga je vprašala: “Ali bi mi morda vedeli koga nasvetovati tu v mestu ali v okolici, ki bi hotel kupiti moj grad in moje posestvo?”

Oskrbnik je bil osupnjen ob tem vprašanju.

“Ali je vaše vprašanje resno, milostiva gospa?” je vprašal.

“Saj veste, da se nikoli ne šalim. Moje vprašanje je popolnoma resno!” je rekla odločno gospa.

“V tem hipu ne vem nikogar,” je dejal oskrbnik. Z roko si je gladil brado, kakor da razmišlja.

“Pač!” je izpregovoril, “čul sem govoriti, da bi rad kupil kako posestvo Jože Zaviniščak iz Zavinkovcev.”

“Tako, tako! Ali ima denar?”

“Da, ima ga! Podedoval ga je po očetu in priženil ga je tudi, a precej si ga je pridobil tudi sam,” je pojasnjeval oskrbnik.

“Najrajša bi pač, da pride na moje mesto domač človek. Zato vas prosim, da greste takoj jutri zjutraj do Zaviniščaka in ga vprašate, če ga je volja, kupiti mojo posest z gradom vred. Vse skupaj dam v Zavinkovce.

Jožeta je dobil pred hišo. Že oddaleč je zavihza petintridesettisoč goldinarjev, morda še za manj. Ako je s tem zadovoljen, naj se potruži k meni, da se domenimo in napravimo kupno pogodbo. Ako mi izposlujete to, vam dam lepo nagrado.”

“Dobro! Storim po vašem ukazu!”

Drugo jutro je oskrbnik osedlal konja in odjahal tel s klobukom in mu zaklical v pozdrav: “Dobro jutro, gospod graščak!”

Compliments of

DR. H. NEVINS

5204 Butler Street

Phone Fisk 1348

PITTSBURGH, PA.

COMMERCIAL ENGRAVING CO.

Located at 7th St. and Center Avenue

SHEBOYGAN, WISCONSIN

Mfgs. of printing plates, halftones, Zinc-etchings, electrotypes, Designers and Art creations.

ANTON RIBICH

1501 Union Avenue,

Sheboygan, Wis.

Priporočam vsem rojakom moj

“PARLOR” ZA MEHKE PIJAČE.

HLAVATY'S DRUG STORE

— SLOVENSKA LEKARNA —

1858 W. 22nd St., Cor. Lincoln,

Chicago

Phones: Canal 0151 — 0164

PRVI SLOVENSKI POGREBNI
ZAVOD V CHICAGI

LOUIS J. ŽEFRAN

1941 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Phone Roosevelt 3408

Na razpolago noč in dan! — Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Tel. v uradu Crawford 2893 Tel. na domu Rockwell 2816

DR. ANDREW FURLAN

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Urad: Ogden Ave. Bank Bldg., soba št. 204

Vogal Crawford in 3959 Ogden Ave., Chicago, Ill.

Uraduje: od 9. do 12. dop., od 1. do 5 pop in od 6 do 9 zvečer. — Ob sredah od 9 do 12 dop.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

— PHYSICIAN and SURGEON —

V uradu na 1858 West 22nd Street

(Hlavaty-jeva lekarna)

vsak dan od 4. do 6. ure popoldne. — Ob sredah in nedeljah le po dogovoru.

Tel.: Crawford 8440.

CHICAGO, ILL.

South Chicago 9000

SCHEUNEMANN FLORAL SHOP

C. A. SCHEUNEMANN

10108 Ewing Avenue

Chicago, Ill.

ANTON BAKSE

BEST SHOES FOR EVERYBODY

9600 Avenue L, So. Chicago, Ill.

Phone 183

NESTOR LAINE

BOOTS, SHOES AND RUBBERS

Mens' Furnishings

104-106 Broadway Gilbert, Minn.

ANTON I. LOPP

At our store you can buy fresh and salt meats, fancy groceries, vegetables and greens of all kinds.

Phone 78 and 79 Gilbert, Minn.

INDIHAR INSURANCE AGENCY

INDIHAR BROS.

Life, Fire, Auto, Casualty Insurance and Bonds

Gilbert, Minnesota

COMPLIMENTS

— of —

MARK NOLAN

Gilbert, Minnesota.

**THE INTERNATIONAL WORK PEOPLES'
CO-OPERATIVE STORE**

Meats, Dry Goods, Hardware & Feed

Support the Store that is owned and operated by Workers & Farmers. Lowest Prices, Goods that satisfy.

Phone 174, Gilbert, Minn.

Glasuj za

JOSEPH RUBENSTEIN

kot majorja!

Neodvisen kandidat, ki Vam bo skušal ugoditi.

Gilbert, Minnesota

Belmont 4072

**CHAS. STEVENS
FUNERAL DIRECTOR**

Ambulance Service. — Lady Attendant.

2831 W. Tenth Street Indianapolis Ind.

“Dobro jutro, gospod minister!” je odzdravil Zaviniščak.

Oskrbnik je skočil s konja in ga privezal k ograji.

“Zakaj se norčujete iz mene?” ga je vprašal. “Jaz nisem minister in ne bom nikoli.”

“Norčujem se zato iz vas, ker se vi iz mene,” je odgovoril Jože, “jaz nisem graščak in ne bom nikoli. Vrnil sem vam le šilo za ognilo.”

“Graščak še niste, to je res!” je začel oskrbnik. “Ali ker prihajam v važnih zadevah, stopiva rajša v hišo.”

“Dobro, pa stopiva v hišo!”

Moža sta stopila v hišo in sedla v sobi za mizo.

“Da torej začnem,” je rekel oskrbnik, “graščak še niste, ali boste.”

“Kaj pravite?” se začudi Zaviniščak.

“Da govorim brez ovinkov; grajska gospa me je poslala do vas z vprašanjem, ako hočete kupiti njeno posestvo z gradom vred?”

“Kako ste rekli?” se je začudil Jože in nastavil roko za uho, kakor da ne sliši prav in razločno.

Oskrbnik se je zasmejal in ponovil s krepkejšim glasom:

“Grajska gospa, tista namreč, ki prebiva v metliškem gradu, mi je naročila, naj grem do vas in naj vas vprašam, ali bi ne hoteli kupiti njenega posestva in gradu. Ali ste zdaj razumeli?”

“Razumel sem že, toda — ali je posestvo in grad naprodaj?”

“Mora že biti,” je dejal oskrbnik, “sicer bi me gospa ne pošljala semkaj.”

Zaviniščak je vstal s stola in hodil po sobi gorindol. Vihal si je brke in gledal v tla.”

“Hm, hm, hm,” je mrmral pred se, “to je prišlo tako naglo, da sam ne vem, kaj vam naj odgovorim. Hm, hm, hm . . .”

Potem je stopil Jože do vrat, jih odprl in zaklical v vežo: “Lenka, Lenka!”

“Kaj je?” se je odzvala žena s prvega nadstropja.

“Pridi hitro doli! Hitro pridi, ker je važno in nujno!”

Zopet je nameril korake po sobi. Lenka je vstopila. Nista imela časa, da bi se pozdravila z oskrbnikom, tako hitro je začel Jože: “Čuj, Lenka, ta-le gospod je prišel sem k meni, poslan od grajske gospe, da bi . . . Kako je že? Povejte rajši sami!”

Jože ni mogel govoriti od razburjenja. Zato je nadaljeval oskrbnik, obrnjen k Lenki: “Moja gospa me je poslala semkaj z vprašanjem, ako hoče vaš mož kupiti metliško graščino.”

Lenka je pogledala zdaj Jožeta, zdaj oskrbnika, potem je zakrilila z rokami in dejala z veselim glasom: “Jože, hvala Bogu, kupi, seveda kupi!”

“To ni kar tako, kakor da bi kupil škafo na semnju. Tu je treba premisleka in preudarka. Lahko je reči: kupi, a težko je veleti: plačaj! To je dvoje čisto različnih reči!” je trdil Jože. “Pred vsem pa bi bilo treba vedeti ceno.” Obrnil se je proti oskrbniku: “Ali kaj veste, koliko bi zahtevala gospa?”

Oskrbnik je odvrnil: “Gospa je rekla, da bi dala vse skupaj za petintridesettisoč goldinarjev, morda še ceneje. Gotovo bi dala ceneje, tako mislim, ako bi ji takoj na roko odšteli denar, da bi ne imela potem nobenih skrbi več. Šlo bi, mislim, tudi za tridesettisoč, in tega denarja vam je vredno, to vam rečem jaz, ki poznam grad in svet. Ako bi imel denar jaz, bi bilo vse moje, a ker ga nimam, bodite vi toliko pametni in sezite po sreči, ki se vam ponuja. Take prilike ne boste imeli nikoli več.”

“Čakajte, da premislim.”

“Premislite, a ne odlašajte dolgo. Iz odločnosti, ki mi je z njo dala gospa to povelje, sklepam, da bi rada kmalu uravnala to zadevo. Ako se torej kmalu ne odločite vi, bo treba pozvedeti za drugega kupca. Če se premislite in sklenete kupiti, potem se zglasite v gradu, da se o vsem natančno domenite. Kakor rečeno: jaz na vašem mestu ne bi pomišljal niti trenutka, ampak bi kupil in tako svoj kapital naložil najplodonosnejše.”

“Pojdite torej in povejte gospe,” je rekel Zavinščak, “da se zglasim pri nji jutri ali najpozneje pojutrišnjem. Takrat ji povem, kak je moj sklep.”

Oskrbnik se je poslovil in odjahal izpred hiše.

Ni bilo treba dolgega premišljanja. Lenka je prigovarjala možu, naj kupi graščino. S tem jo osvobodi bivanja v Zavinkovcih, s tem napravi sebe za upoštevanega gospoda, s tem zagotovi Fricetu sijajno bodočnost, s tem pripravi vsem skupaj in vsakemu posebe tako življenje, kakršnega so pogrešali doslej. Odločitev ni težka tudi zategadelj, ker ima Jože toliko sredstev, da lahko odšteje denar takoj, da se bo torej po oskrbnikovih besedah kupna cena tudi primerno in izdatno znižala.

“Bodi po tvoji volji, a mater moram vendarle tudi vprašati za svet,” je rekel Jože.

Ko je povedal Jože materi, kaj namerava storiti, se je starka začudila in majala z glavo.

“Tvoja glava — tvoj svet,” je rekla, “a ko bi hotel poslušati mene, bi opustil to misel. Zdaj si trden gospodar; vse, kar imaš, je tvoje, ni ti treba gledati v negotovo bodočnost. Vzrastel si na kmetih, navajen si temu in takemu življenju; potem se boš moral pogospoditi. Nove razmere bodo hotele novih običajev, drugačnega življenja. Sicer pa stori, kakor ti kaže. Če je to ženina odločna volja, se ne oziraj name, ampak zadovolji njo, da ne bo v hiši večnega jadikovanja.”

(Dalje prih.)

FOOD FOR
THOUGHT!
**THE POLK SANITARY MILK
COMPANY**

1100 E. 15th Street

Cherry 7183

COMPLIMENTS

— of —

JOE GERBECK
GROCERY — MEATS

718 N. Holmes Ave.

Indianapolis, Ind.

COMPLIMENTS

— of —

WEBER MILK COMPANY

Indianapolis, Ind.

ISKRENE ČESTITKE

k sijajnemu razmahu in napredku izraža ob priliki

petletnice

SLOVENSKI ŽENSKI ZVEZI

list

“AMERIKANSKI SLOVENEK”

Obenem želi vsem članicam Slovenske Ženske Zveze prav radostne in zadovoljne božične praznike ter srečno in zdravo Novo leto!